

FINLANDS BANKS ÅRSBERÄTTELSE 2023

Utgivningsuppgifter

Finlands Bank

Besöksadress
Snellmansplatsen, Helsingfors

Postadress
PB 160, 00101 Helsingfors

E-post
info@bof.fi
fornamn.efternamn@bof.fi

Telefon
nationellt nummer 09-1831
internationellt nummer +358 9 1831

SWIFT
SPFB FI HH

Fax
09-17 48 72

Regionkontor

Vanda
Säkerhetsdalsvägen 1, Vanda,
PB 160, 00101 Helsingfors,
telefon 09-1831

Webbtjänster

Finlands Bank
finlandsbank.fi

Årsberättelse
arsberattelse.finlandsbank.fi

Euro & talous
eurojatalous.fi

Myntmuseets webbplats
rahamuseo.fi

Bofit
bofit.fi

Centralen för ekonomiskt kunnande
webbplats

Denna årsberättelse är en verksamhetsberättelse enligt 19 § i lagen om Finlands Bank.

Siffrorna i årsberättelsen baserar sig på uppgifter som fanns tillgängliga i februari 2024.

Detta är en översättning av den finska versionen av Finlands Banks årsberättelse (inklusive bokslutet). Vid eventuella avvikelser mellan språkversionerna, ska den finska versionen ha företräde.

ISSN 1456-5781 (webbpublikation)

Helsingfors 2024

Innehållsförteckning

I EN SVAG KONJUNKTUR FRAMHÄVS BETYDELSEN AV EN HÅLLBAR OCH LÅNGSIKTIG EKONOMISK POLITIK	4
FINLANDS BANK	6
FINLANDS BANK UNDER 2023	8
DIREKTIONENS ARBETSFÖRDELNING	21
FINLANDS BANKS MILJÖPÅVERKAN 2023	24
FINLANDS BANKS INDIKATORMÅL OCH MÅLUPPFYLLELSEN 2023	28
ORGANISATION	35
VERKSAMHETSBERÄTTELSE	39
OMVÄRLDEN	40
PENNINGPOLITIKEN	47
FINANSIELL STABILITET	63
PENGAR OCH BETALNINGAR	79
FINLANDS BANKS TILLGÅNGSFÖRVALTNING	86
BOKSLUT	107
BALANSRÄKNING	108
RESULTATRÄKNING	111
REDOVISNINGSPRINCIPER	113
NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN	119
NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN	142
BOKSLUTSBILAGOR	153
NOTER OM RISKHANTERINGEN	155
REVISIONSBERÄTTELSE	161
UTLÅTANDE OM REVISION	163

I en svag konjunktur framhävs betydelsen av en hållbar och långsiktig ekonomisk politik

22.03.2024

År 2023 präglades av inflationsdämpande åtgärder och ökade geopolitiska spänningar. De dystraste scenarierna kunde undvikas tack vare lyckade beredskapsåtgärder. Turbulensen bland bankerna var övergående och Europa klarade sig med heder ur energikrisen. Samtidigt gick de nödvändiga ekonomiska reformerna i Finland och Europa trögt fram på grund av de försämrade konjunkturutsikterna och det rådande världspolitiska läget.

Finlands anslutning till Nato har förstärkt vårt lands säkerhet. Finlands Bank bidrar också framöver till att under alla omständigheter säkerställa tillgången till välfungerande kritiska finansiella tjänster, såsom betalningar.

Rysslands brutala och olagliga anfallskrig i Ukraina var redan inne på sitt andra år. Det ukrainska folket sätter sitt liv på spel för friheten och demokratin i Europa. Vår lott är mycket enklare – att fortsätta vårt orubbliga stöd till Ukraina.

Inflationen saktade in i enlighet med Europeiska centralbankens penningpolitiska mål och hushållens köpkraft började stärkas också i Finland. Inflationen i euroområdet var 8,6 % i januari och 2,9 % i december. ECB fortsatte räntehöjningarna fram till september och volymen av penningpolitiska värdepapper trappades ned.

De stigande räntorna återspeglades också på finans- och bostadsmarknaden. Trots den svaga ekonomiska utvecklingen klarade de finländska hushållen och företagen huvudsakligen väl av sina ökade lånebetalningsutgifter. De finländska bankernas kreditförluster växte endast något och bankernas kapitaltäckning och lönsamhet blev rent av starkare.

Den digitala och tekniska omvandlingen påverkar centralbankens uppgifter. Eurosystemets gemensamma projekt för en digital euro avancerade till förberedelsefasen under 2023. Syftet med den digitala euron, som ska bli ett komplement till kontanter, är att erbjuda valmöjligheter mellan olika betalningssätt. Det skulle säkerställa att allmänheten och företagen har tillgång till euro i såväl fysisk som digital form.

I den nya omvärlden framhävs också betydelsen av datamängder och dataanalys. Tillsammans med Finansinspektionen inrättade vi en spetsenhet för avancerad analytik med målet att bli en föregångare inom modern dataanalys.

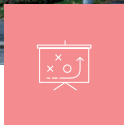
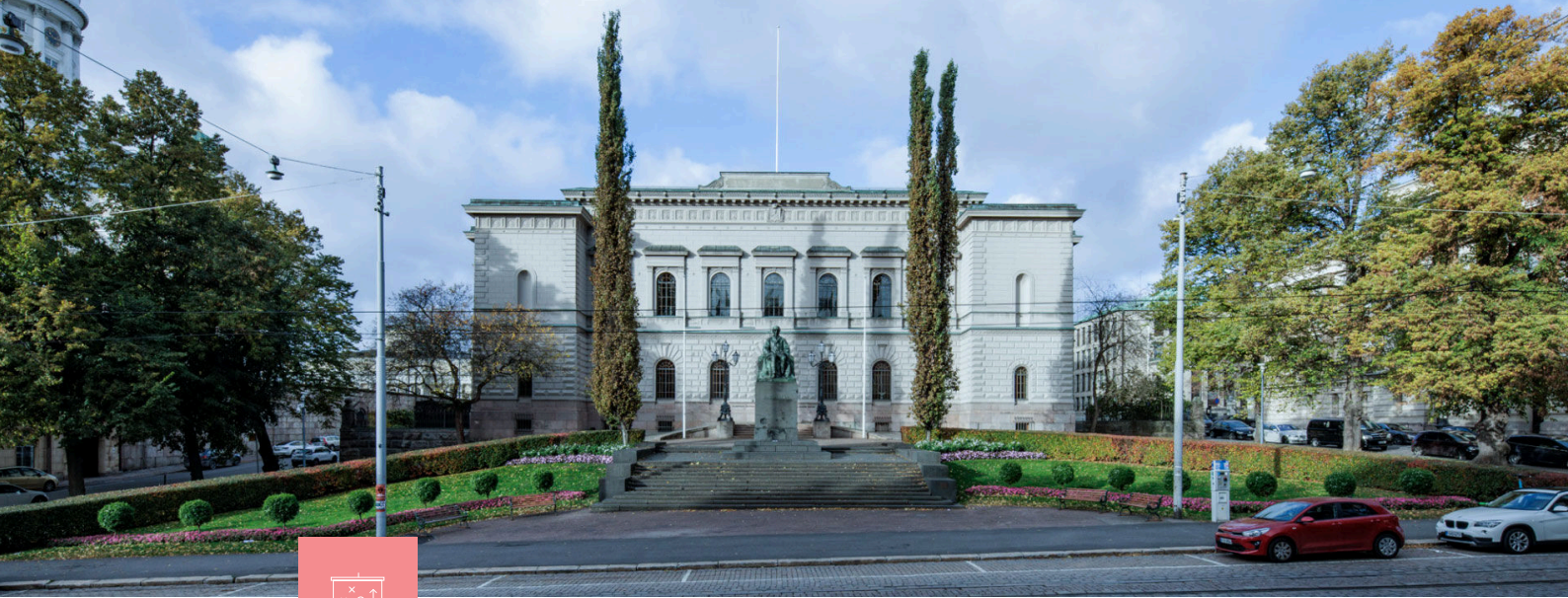
Vi märkte och kände konkret av klimatförändringen under 2023. Förlusten av biologisk mångfald lyftes fram som ett viktigt samhällstema. Finlands Banks mest verkningsfulla klimatåtgärder gällde ECB:s handlingsplan för bekämpning av klimatförändringen och genomförandet av hållbarhetsmålen i vår egen investeringsverksamhet.

Det svaga konjunkturläget i Finland framhäver betydelsen av en hållbar och långsiktig ekonomisk politik. Finland åldras i snabb takt samtidigt som den offentliga skulden ökar. Finlands Banks uppskattning av hållbarhetsunderskottet djupnade till 4,5 % av BNP. Finland har byggts upp genom företagande, arbete, högt kunnande och ömsesidig förståelse. Det är hög tid att hitta en väg för hållbar förnyelse av vårt land.

Finlands Bank verkade under hela året aktivt inom sitt verksamhetsfält för att främja ekonomisk stabilitet och hållbar ekonomisk tillväxt. Jag vill framföra ett varmt tack till Marja Nykänen, Tuomas Välimäki och Kimmo Virolainen, som med framgång lotsade Finlands Bank under min tjänstledighet förra hösten. Jag vill tacka personalen och våra intressenter för det nära samarbetet. De många goda resultaten av samarbetet står nu att läsa i vår verksamhetsberättelse.

Den 22 mars 2024

Olli Rehn
chefdirektör
Finlands Bank

Finlands Bank

22.03.2024

Finlands Bank verkade under hela året aktivt inom sitt verksamhetsfält för att främja ekonomisk stabilitet och hållbar ekonomisk tillväxt.

Finlands Bank är Finlands monetära myndighet och nationella centralbank. Banken är samtidigt en del av Eurosystemet, som svarar för penningpolitiken i euroländerna och övriga centralbanksuppgifter och administrerar världens näst största valuta, euron.

De ekonomiska frågorna i anslutning till centralbankspolitiken är till sin natur gränsöverskridande och kräver därför nära internationella relationer och samarbete. ECB och de nationella centralbankerna hör till Finlands Banks viktigaste internationella samarbetspartner. Finlands Banks chefsdirektör **Olli Rehn** är medlem av ECB-rådet, som är det högsta beslutande organet i Eurosystemet. Rådets viktigaste uppgift är att besluta om penningpolitiken i euroområdet.

Finlands Bank följer upp utvecklingen av arbetstillfredsställelsen med ett PeoplePower-index. Resultatet av medarbetarundersökningen gav banken ett erkännande som en av Finlands mest inspirerande arbetsplatser 2023. Erkännandet tilldelas årligen de organisationer som fått de bästa resultaten i Eezy Flows PeoplePower-undersökning.

Finlands Banks mest verkningsfulla hållbarhetsåtgärder gällde ECB:s klimatstrategi och genomförandet av hållbarhetsmålen för bankens egen investeringsverksamhet. Finlands Bank fortsatte förberedelserna för integrering av klimatriskerna i de penningpolitiska tillgångsköpen och i regelverket om godtagbara säkerheter. Eurosystemet gav 2023 för första gången ut en klimatrappport om innehavet av företagsobligationer som förvärvats i penningpolitiskt syfte.

Finlands Bank reviderade sina [kommunikationsriktlinjer](#) (på finska) i linje med sin strategi. Det nya kärnbudskapet, som lyder ”Vi bygger stabilitet på beprövade fakta”, speglar Finlands Banks samhällsviktiga roll.

Nyckeltalen i informationsredovisningen ger en inblick i centralbankens kunskapsintensiva arbete och informationslager. Nyckeltal, datainsamlingar, analysunderlag och nytt inom informationshanteringen presenteras mer utförligt i Finlands Banks informationsredovisning.

Finlands Bank under 2023

22.03.2024

Finlands Bank är landets monetära myndighet och en del av Eurosystemet. Kärnan i Finlands Banks strategi är att vara en inflytelserik och respekterad centralbank som upprätthåller prisstabilitet och finansiell stabilitet under alla omständigheter med målet att sörja för medborgarnas välfärd.

Finlands Banks uppgifter och strategiska prioriteringar 2023

Finlands Bank är Finlands monetära myndighet och nationella centralbank. Banken är samtidigt en del av Eurosystemet, som svarar för penningpolitiken i euroländerna och övriga centralbanksuppgifter och administrerar världens näst största valuta, euron.

Det primära målet för Eurosystemet och Finlands Bank är prisstabilitet, dvs. en mycket måttlig ökning av konsumentpriserna.

Finlands Banks målsättningar gäller dels hemlandet och dels Eurosystemet.

Finlands Bank

- bereder och utövar penningpolitik i Finland
- övervakar den finansiella stabiliteten och tar fram statistik
- bedriver forskning och deltar i den ekonomisk-politiska debatten
- sörjer för avvecklingen av interbankbetalningar och för sin egen investeringsverksamhet
- upprätthåller stabila och effektiva betalningssystem och ger ut sedlar och mynt.

För genomförandet av sitt uppdrag har Finlands Bank valt fem strategiska helheter för de följande tre åren.

De strategiska prioriteringarna är:

1. Analys av inflationsdynamiken och stabilisering av den höga inflationen på målet

För beredning av penningpolitiken i ett läge med hög och varierande inflation krävs nytt informationsunderlag. Finlands Bank fördjupar sin förståelse av inflationsdynamiken i euroområdet med hjälp av forskning och analys.

2. Framförhållning för finansiella kriser och starkare resolutionsverktyg för bankerna

Finlands Bank stärker sin handlingsberedskap för eventuella finansiella störningar.

3. Insatser för att främja funktionssäkra europeiska massbetalningar och alternativa betalningsätt

Finlands Bank satsar på förberedelserna för en digital euro och lanseringen av en tjänst för omedelbara betalningar som bygger på europeiska standarder.

4. Insatser för att främja en hållbar ekonomisk politik i Finland och EU

Finlands Banks mål är att Finland har en god konkurrenskraft och en hållbar ekonomisk tillväxt och att EU och den monetära unionen stöder medborgarnas välbefinnande på bästa möjliga sätt.

Europeiska centralbankens (ECB) klimatstrategi och Finlands Banks hållbarhetsåtgärder stöder effektivt hanteringen av riskerna med klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald.

5. Insatser för att främja dataekonomin

Målet är att säkerställa att Finlands Bank och Finansinspektionen har bred tillgång till olika datamängder och sörja för deras tillgänglighet, användbarhet och effektiva hantering.

Finlands Bank stärker beredskapen, förmågan och kunskaperna för tillämpning av modern dataanalytik på data och datamängder och utveckling av smidiga lösningar för olika användningsändamål.

Det internationella samarbetet 2023

De ekonomiska frågorna inom centralbankspolitiken är gränsöverskridande och hanteringen av dem kräver därför ett nära internationellt samarbete.

ECB och de nationella centralbankerna hör till Finlands Banks viktigaste internationella samarbetspartner. Finlands Banks chefsdirektör **Olli Rehn** är medlem av ECB-rådet, som är det högsta beslutande organet i Eurosystemet. Rådets viktigaste uppgift är att besluta om penningpolitiken i euroområdet.

Rådet sammanträder regelbundet i euroländerna. I februari 2023 organiserade Finlands Bank ECB-rådets sammanträde i Enare. Det föregående mötet i Finland hade ägt rum 2011.

Europeiska centralbankens råd i det samiska kulturcentret Sajos i Enare i februari 2023.

Finlands Bank svarar för Finlands kontakter med Internationella valutafonden (IMF, International Monetary Fund). IMF:s uppgift är att främja internationellt samarbete, öppen och regelbaserad internationell handel, hållbar ekonomisk tillväxt och finansiell stabilitet.

Finlands Banks chefsdirektör representerar Finland i IMF:s styrelse. Finland deltar i IMF:s beslut som en del av den nordisk-baltiska valkretsen.

På grund av Rysslands anfallskrig, den accelererande inflationen och åtstramningen av penningpolitiken ökade IMF:s medlemsländers behov av finansiellt stöd 2023. IMF svarade på behovet av finansiering bland annat genom att bevilja tillfällig nödfinansiering till de länder som hade drabbats av en livsmedelskris.

[I sina budskap betonade IMF \(på finska\)](#) vikten av att försvara det multilaterala samarbetet, motarbeta geoekonomisk fragmentering dvs. segregation, och stödja den gröna omställningen.

Finlands Banks chefsdirektör deltar också i BIS (Bank for International Settlements) regelbundna centralbankschefsmöten.

Finlands Bank medverkar i arbetet inom Europeiska unionens institutioner och kommittéer. Finlands Bank är medlem i EU:s Ekonomiska och finansiella kommitté (Economic and Financial Committee, EFC). Kommittén har till uppgift att främja samordningen av den ekonomiska politiken mellan medlemsländerna och delta i beredningen av arbetet i rådet för ekonomiska och finansiella frågor (Ekofin).

Den finansiella stabiliteten inom EU övervakas av Europeiska systemrisknämnden (ESRB), vars uppdrag är att förebygga och minimera systemrisk. Finlands Banks chefsdirektör Olli Rehn valdes till ESRB:s förste vice ordförande i april 2023.

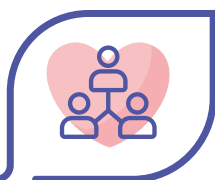
De nordiska centralbankscheferna samlades i maj i Köpenhamn. De diskuterade bland annat bostadsmarknaden och den penningpolitiska transmissionen.

Se: [Finlands Bank i ECB- och EU-organ och i andra internationella organisationer](#)

Finlands Bank tilldelades ett erkännande som en av Finlands mest inspirerande arbetsplatser 2023

Finlands Bank följer upp utvecklingen av arbetstillfredsställelsen med ett PeoplePower-index. Bankens PeoplePower-index var 74,5 på skalan 0-100, vilket låg tydligt över expertnivån i Finland (72,3). Resultatet av medarbetarundersökningen gav banken ett erkännande som en av Finlands mest inspirerande arbetsplatser 2023. Erkännandet tilldelas årligen de organisationer som fått de bästa resultaten i Eezy Flows PeoplePower-undersökning.

Diagram 1.

Finlands Bank tilldelades ett erkännande som en av Finlands mest inspirerande arbetsplatser 2023 för resultatet av medarbetarundersökningen.

Hållbarhet och klimatåtgärder 2023

Hållbarhetshänsyn utgör en av hörnstenarna i Finlands Banks verksamhet. Hållbarhetsprogrammet fokuserar på insatser för hållbar tillväxt och välfärd, påverkan genom information och samarbete samt hantering av klimatrisker.

Finlands Banks mest verkningsfulla hållbarhetsåtgärder gällde ECB:s klimatstrategi och genomförandet av hållbarhetsmålen för bankens egen investeringsverksamhet.

Målet för ECB:s handlingsplan är att få de klimatrelaterade ekonomiska riskerna i Eurosystemets balansräkning att minska, förbättra tillgången till data och stödja omställningen till en grönare ekonomi. Finlands Bank fortsatte förberedelserna för integrering av klimatriskerna i de penningpolitiska tillgångsköpen och i regelverket om godtagbara säkerheter. Eurosystemet gav 2023 för första gången ut [en klimatrapport](#) om innehavet av företagsobligationer som förvärvats i penningpolitiskt syfte.

Finlands Bank analyserade konsekvenserna av klimatförändringarna för det finansiella systemets verksamhet och risker. Under 2023 undersökte Finlands Bank konsekvenserna av klimatförändringarna [för bankernas resultatförmåga och makrotillsynspolitik](#).

Finlands Bank betonar hållbarhet i sin investeringsverksamhet. Hållbarhetshänsyn är integrerad i tillgångsförvaltningen och i investeringspolicyn. Finlands Bank [följde upp och rapporterade om klimatpåverkan av investeringsverksamheten 2023](#) i enlighet med Eurosystemets harmoniserade rapporteringskrav.

Finlands Banks mål är att öka energi- och materialeffektiviteten i sin egen verksamhet. Tack vare energisparåtgärder i fastigheterna och förändringar i bygginvesteringarna sjönk de totala utsläppen betydligt under 2023. [Finlands Banks miljöpåverkan 2023](#)

Hållbarhetsträdet: Finlands Banks hållbarhetsåtgärder 2023

Målen för Finlands Banks kommunikation 2023 i form av nyckeltal

Finlands Bank reviderade sina [kommunikationsriktlinjer \(på finska\)](#) i linje med sin strategi. Det nya kärnbudskapet, som lyder ”Vi bygger stabilitet på beprövade fakta”, speglar Finlands Banks samhällsviktiga roll.

Finlands Bank producerar och tolkar forskningsbaserad information om ekonomin. I fejknyheternas och informationspåverkans tid är målet att genom forskningsbaserad information göra det möjligt att fatta allt bättre samhälleliga beslut.

Diagram 2.

Finlands Banks budget 2023

Finlands Banks mål är att utföra sina uppgifter på ett ekonomiskt och effektivt sätt. Direktionen följer upp målpuppfyllelsen kvartalsvis.

Tabell 1.

Finlands Bank	Utfall 2023 Mn euro	Budget 2024 Mn euro
Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	-39,1	-40,8
Personalrelaterade kostnader	-2,7	-3,8
Övriga kostnader	-32,7	-39,1
Bankserviceavgifter	-8,4	-8,2

Finlands Bank	Utfall 2023 Mn euro	Budget 2024 Mn euro
Avskrivningar	-9,1	-9,7
Summa	-92,0	-101,5
Sedelproduktionskostnader	-4,4	-5,9
Avgift till pensionsfonden	-8,3	-8,3
Summa verksamhetskostnader	-104,7	-115,7
INTÄKTER		
Bankserviceintäkter	1,5	1,4
Fastighetsintäkter	5,1	5,0
Övriga intäkter	1,3	0,4
Tjänster till Finansinspektionen	7,3	7,4
Summa intäkter	15,1	14,2
Netto	-89,6	-101,5

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Tabell 2.

Finlands Bank	Utfall 2023 Mn euro	Budget 2024 Mn euro
Investeringar		
Fastighetsinvesteringar	4,1	7,4
Huvudkontorsfastigheter	1,1	1,7
Fastigheten i Vanda	2,5	3,9
Övriga fastigheter	0,4	1,8
IT-utrustning och -program	3,5	5,7

Finlands Bank	Utfall 2023 Mn euro	Budget 2024 Mn euro
Sedel- och mynthanteringsmaskiner	0,1	0,1
Säkerhetsutrustning	0,9	1,3
Övriga	0,0	0,2
Summa investeringar	8,5	14,6

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Tabell 3.

Pensionsfonden	Utfall 2023 Mn euro	Budget 2024 Mn euro
Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	-0,0	0,0
Kostnader för pensionsfondsverksamheten	-0,2	-0,3
Pensionsfondens fastighetskostnader	-0,7	-0,6
Avskrivningar	-1,0	-1,0
Utbetalda pensioner	-31,5	-33,5
Summa kostnader	-33,4	-35,4
INTÄKTER		
Arbetspensionsavgifter	14,1	15,0
Interna hyror	1,8	2,0
Avgift till pensionsfonden	10,0	10,0
Summa intäkter	25,9	26,9
Netto	-7,5	-8,5

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Tabell 4.

Finansinspektionen	Utfall 2023 Mn euro	Budget 2024 Mn euro
Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	-26,3	-28,2
Personalrelaterade kostnader	-0,6	-1,3
Övriga kostnader	-6,4	-8,5
Avskrivningar	-1,0	-1,3
Tjänster från Finlands Bank	-7,3	-7,4
Avgift till pensionsfonden	-1,7	-1,7
Summa verksamhetskostnader	-43,3	-48,4
FINANSIERING AV VERKSAMHETEN		
Tillsynsavgifter	40,7	41,0
Åtgärdsavgifter	2,1	1,9
Finlands Banks finansieringsandel	2,2	2,4
Över-/underskott från föregående period	2,3	3,1
Summa intäkter	47,3	48,4
Överskott överfört i ny räkning	-3,9	

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Finansinspektionen	Utfall 2023 Mn euro	Budget 2024 Mn euro
Investeringar		
IT-utrustning och -program	1,8	2,7
Summa investeringar	1,8	2,7

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

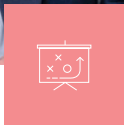
Informationsredovisningen

Nyckeltalen i informationsredovisningen ger en inblick i centralbankens kunskapsintensiva arbete och informationslager. Nyckeltal, datainsamlingar, analysunderlag och nytt inom informationshanteringen presenteras mer utförligt i [Finlands Banks informationsredovisning](#), som ges ut på finska och engelska i april.

Tabell 5.

	2023	2022
Ärendehantering och handlingar		
Öppnade ärenden (st.)	507	566
Sparade handlingar (st.)	2 515	2 447
Handlingar arkiverade i det elektroniska arkivet*	20 606	6 505
Totalt antal handlingar i det elektroniska arkivet (st.)	453 427	432 831
Antal besökare i det historiska arkivet (st.)	12	4
Besökstid totalt (timmar)	63	42
Data- och statistikkapital		
Statistikinsamlingar (st.)	12	12
Regelbundna statistikrapportörer (st.)	1 645	1 675
Statistikinsamlingar, inkomna rapporter (st.)	26 046	24 771
Tidsserier i tidsseriedatabasen (st.)	12 047 416	10 265 341
Statistikdashboards i det externa nätet (st.)	57	37
Gränssnittsanrop för öppna data-tjänsten (milj. st.)	12	2,5
Begäran om sakkunnigyttranden och andra yttranden samt begäran om information		
Begäran om sakkunnigyttranden (st.)	17	52
Begäran om yttranden (st.)	47	38
Begäran om information (st.)	40	42

*Arkiveringsfunktionen för de elektroniska arbetsplatserna togs i bruk i juni 2023.

Direktionens arbetsfördelning

24.03.2023

Direktionen har tre medlemmar. Olli Rehn är chefdirektör, Marja Nykänen vice ordförande i direktionen och Tuomas Välimäki medlem i direktionen.

DIREKTIONENS ORDFÖRANDE

Olli Rehn

Finlands Banks chefdirektör Olli Rehn svarar för beredning av penningpolitiken, inhemsk ekonomisk-politisk påverkan, extern kommunikation, internationella frågor och internrevisionen. Chefdirektören är medlem av Europeiska centralbankens råd och representerar Finland i Internationella valutafondens (IMF) styrelse.

DIREKTIONENS VICE ORDFÖRANDE

Marja Nykänen

Marja Nykänen svarar för finansmarknadsfrågorna, makrotillsynspolitiken, statistiken, de juridiska frågorna, ekonomi- och personalförvaltningen och säkerhets- och fastighetsärenden. Hon svarar också för övervakningen av penningpolitiska risker och riskerna i investeringsverksamheten, den finansiella stabilitetsprocessen och verksamheten i pensionsfondens ledningsgrupp. Marja Nykänen är ordförande i Finansinspektionens direktion.

DIREKTIONSLEDIG

Tuomas Välimäki

Tuomas Välimäki svarar för genomförandet av penningpolitiken och investeringen av de finansiella tillgångarna samt för betalningssystemen och kontantförsörjningen. Till hans ansvarsområde hör också dataförvaltningen, utvecklingen av den digitala euron samt bankens forskningsverksamhet inklusive forskningsinstitutet för tillväxtmarknader (BOFIT). Tuomas Välimäki är suppleant i Europeiska centralbankens råd.

[Läs mer om Finlands Banks direktion.](#)

Chefdirektör Olli Rehns tjänstledighet

Chefdirektör Olli Rehn var tjänstledig 23.9.2023–30.1.2024. Under denna tid skötte Marja Nykänen uppdraget som direktionens ordförande. Olli Rehn utnämnde Tuomas Välimäki till sin ställföreträdare i Europeiska centralbankens råd (ECB-rådet).

Beslut om vikariearrangemang fattas av bankfullmäktige. Direktionens rådgivare **Kimmo Virolainen** var ställföreträdande direktionsmedlem under chefdirektörens tjänstledighet.

Finlands Banks miljöpåverkan 2023

22.03.2024

Finlands Banks mål är att fortlöpande utveckla miljöskyddet och att öka energi- och materialeffektiviteten. Tack vare energisparåtgärder i fastigheterna och förändringar i bygginvesteringarna sjönk Finlands Banks och Finansinspektionens totala utsläpp betydligt 2023.

ARTIKELN I KORTHET

Klimatavtryck

Klimatavtrycket från Finlands Banks och Finansinspektionens verksamhet omfattar såväl utsläppen från organisationernas egen verksamhet som utsläppen i värdekedjan. Klimatavtrycket från verksamheten minskade 33 % jämfört med 2022.

Energisparåtgärder

I Vandakontoret genomfördes 2023 flera energisparåtgärder som fick elförbrukningen att minska med sammanlagt 11 %. Åtgärder för att minska energiförbrukningen vidtogs också i Helsingforskontoren.

De största utsläppskällorna

Den största delen av Finlands Banks och Finansinspektionens utsläpp uppkommer i värdekedjan. De huvudsakliga utsläppskällorna i värdekedjan 2023 var bygginvesteringar, upphandling, köp av tjänster och tjänsteresor.

Finlands Banks och Finansinspektionens klimatavtryck har sedan 2021 beräknats enligt den internationellt erkända och rekommenderade standarden för utsläppsredovisning, dvs. protokollet för utsläpp av växthusgaser (GHG, Greenhouse Gas Protocol).

Inga större förändringar gjordes i utsläppsredovisningen 2023 jämfört med det föregående redovisningsåret. Tack vare den nya redovisningsmetoden är utsläppsresultaten för 2021–2023 sinsemellan jämförbara, medan tidigare utsläppsdata inte kan jämföras med nyare data.

Finlands Banks klimatavtryck 2023

Finlands Banks beräkning av klimatavtrycket styrs av det globala GHG-protokollet

GHG-protokollet är den vanligaste standardiserade redovisningsmetoden globalt för bestämning och rapportering av företags och andra organisationers utsläpp av växthusgaser.

Enligt GHG-protokollet indelas utsläppen i direkta och indirekta utsläpp med hjälp av tre olika utsläppskategorier, så kallade scope.

Scope 1 avser direkta utsläpp som uppkommer av ett företags eller en organisations egen verksamhet; dessa är lättast att hantera. Scope 1-utsläppskällorna för Finlands Bank och Finansinspektionen omfattar bränsleförbrukning i transportmedel och utrustning i organisationens besittning.

Till scope 2-kategorin hör indirekta utsläppskällor som härrör från tillförd energi, såsom elproduktionen i lokaler som är i organisationens besittning.

De indirekta utsläppen från produktionen av tillförd energi har beräknats enligt en marknadsbaserad redovisningsmetod. Redovisningen fångar således upp produktionsmetoderna för både Finlands Banks och Finansinspektionens energileverantörer. Den energi som organisationen köper är miljövänligare än genomsnittet för Finland.

Scope 3-kategorin omfattar utsläppskällorna för företagets hela värdekedja. De indirekta utsläppen i värdekedjan omfattar Finlands Banks och Finansinspektionens upphandling och köp av tjänster, bygginvesteringar, primärproduktionen av tillförda bränslen, transporter, avfall som bildas i bankens lokaler, tjänsteresor, medarbetarnas arbetsresor, distansarbete och hyresgästernas energiförbrukning.

Energisparåtgärder

Finlands Banks klimatavtryck minskade 2023 tack vare energisparåtgärder och trots det världspolitiska läget

Klimatavtrycket från Finlands Banks och Finansinspektionens verksamhet 2023 var 5 514 t CO₂e, vilket omfattade såväl utsläppen från organisationens egen verksamhet som utsläppen i värdekedjan. Klimatavtrycket från verksamheten minskade 33 % jämfört med 2022.

Utsläppen från Finlands Banks och Finansinspektionens egen verksamhet (scope 1 och 2) utgjorde 2023 sammanlagt 1 229 t CO₂e och var därmed 5 % mindre än året förut.

Scope 2-utsläppen påverkades av flera olika faktorer. I Vandakontoret genomfördes 2023 flera energisparåtgärder som minskade elförbrukningen. Till följd av kriget i Ukraina ökade emellertid utsläppen från energiproduktionen i Finland, då både värme- och elproduktionen var koldioxidintensivare än tidigare och förnybara energikällor användes mindre i produktionen.

Energiproduktionen kommer framöver att fokusera på utsläppsnåla produktionsformer. Den minskade elförbrukningen kommer också att återspeglas i lägre utsläppsvolymer i Vanda.

I Vandakontoret byttes belysningen ut mot LED-lampor och frekvensomriktare som minskar energiförbrukningen installerades i luftkonditioneringssystemet. Värmeisoleringen effektiviserades genom att fasadens glaskonstruktioner byttes ut mot energieffektivare element och genom att värmeisoler materialet i fasaden förbättrades.

Tack vare dessa åtgärder minskade elförbrukningen med 11 %, men på grund av de årliga temperaturväxlingarna kommer skillnader i värmeförbrukningen sannolikt att kunna konstateras först under åren framöver.

I Helsingforskontoren genomfördes också energisparåtgärder som kommer att påverka utsläppen med fördröjning. Restaureringen av huvudingången vid Fredsgatan och byte av huvudfläktarna samt deras reglering med frekvensomriktare minskar energiförbrukningen liksom installationen av luftvärmepumpar i den nedre villan på Ramsöudd.

Finlands Banks största utsläppskällor 2023

Den största delen av Finlands Banks utsläpp uppkommer i värdekedjan

Den största delen av Finlands Banks och Finansinspektionens utsläpp uppkommer i värdekedjan (scope 3). Scope 3-utsläppen för 2023 var 4 286 t CO₂e och utgjorde 78 % av de totala utsläppen. De huvudsakliga utsläppskällorna var bygginvesteringar, upphandling, köp av tjänster och tjänsteresor.

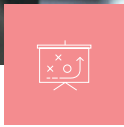
Scope 3-utsläppen minskade 39 % jämfört med 2022, vilket förklaras framför allt av att bygg- och renoveringsprojekten var betydligt färre än året förut. En bidragande orsak till minskningen var energisparåtgärderna i Vandakontoret, som också resulterade i en betydlig sänkning av hyresgästernas indirekta utsläpp.

Endast utsläppen från tjänsteresor ökade tydligt jämfört med det föregående redovisningsåret. Det förklaras av naturlig årlig variation samt normaliseringen av arbetssätten efter coronapandemin.

Finlands Bank och Finansinspektionen följer upp miljöpåverkan med ett måtetal relaterat till verksamhetskostnaderna. Det fångar upp alla utsläpp från organisationernas egen verksamhet och utsläppen i värdekedjan (scope 1–3).

Under 2023 uppgick utsläppen i förhållande till verksamhetskostnaderna till 48 kg/t CO₂e/1 000 euro.

Finlands Banks indikatormål och måluppfyllelsen 2023

22.03.2024

Finlands Bank är en inflytelserik och respekterad centralbank

Vägledande princip

1. Vi skapar mervärde genom expertis, insiktsfulla lösningar och förtroendebyggande samarbete.

Medborgarenkät om Finlands Banks anseende och förtroendet för banken

Målvärde > 75 % av finländarna har förtroende för Finlands Bank

12/2021	12/2022	12/2023
Nytt mätetal	83 %	86 %

Vägledande princip

2. Vi baserar våra uttalanden och beslut på information, forskning och kvalitativa analyser.

Kvalitetsviktat volymindex för
forskningsverksamheten. Kvalitetsviktat index
för referentgranskade artiklar

Målvärde ≥ 32

12/2021	12/2022	12/2023
56	41	41

Vägledande princip

3. Vi deltar i samhällsdebatten, når ut till våra intressenter och för en konstruktiv dialog i Finland och inom Eurosystemet.

Synlighets- och inflytandeindex för Finlands
Banks medieträffar (Euro & talous-medieindex)

Målvärde ≥ 4

12/2021	12/2022	12/2023
4,6	4,6	4,2

Vägledande princip

4. Vi tillhandahåller avancerade och pålitliga centralbankstjänster för det finländska samhällets föränderliga behov.

TARGET-tjänster och säkerhetshantering

Målvärde ≥ 93 % av de svarande nöjda

12/2021	12/2022	12/2023
Reviderat mätetal	100 %	100 %

Statistikanvändare och rapportörer

Målvärde ≥ 80 % av de svarande nöjda

12/2021	12/2022	12/2023
Reviderat mätetal	91 %	81 %

Professionella kontantförsörjningsparter

Målvärde ≥ 75 % av de svarande nöjda

12/2021	12/2022	12/2023
Reviderat mätetal	90 %	95 %

Allmän tillgång till kontanter

Målvärde Konsumenttillfredsställelsen enligt konsumentenkäten ≥ 80 %

12/2021	12/2022	12/2023
89 %	91 %	90 %

Vägledande princip

5. Vi sörjer för kontinuiteten i verksamheten genom att skapa beredskap för förändringar, störningar och kriser.

Reservfond + avsättningar i procent av riskerna i balansräkningen

Målvärde Målet för avsättningarna en tillräckligt stark balansomslutning i alla lägen

12/2021	12/2022	12/2023
6 807 mn euro	6 622 mn euro	5 650 mn euro

Antal allvarliga störningar. Över en timme långa, omfattande störningar som påverkar Finlands Banks eller Finansinspektionens verksamhet, eller antal systemstörningar som orsakar avbrott i kritiska affärsverksamheter.

Målvärde 0

12/2021	12/2022	12/2023
0	0	0

Vägledande princip

6. Vi utvecklar vår kompetens och våra arbetsätt långsiktigt och med tanke på framtida behov.

Ledarskapsindex ligger över resultatet för den externa jämförelsegruppen

Målvärde $\geq 73,0$

12/2021	12/2022	12/2023
73,4	75,2	74,5

Arbetsklimatindex ligger över resultatet för den externa jämförelsegruppen

Målvärde $\geq 72,3$

12/2021	12/2022	12/2023
73,6	Mätningen görs vartannat år	74,5

Årlig uppfyllelse av personliga utvecklingsplaner

Målvärde God uppfyllelse för över 80 % av planerna

12/2021	12/2022	12/2023
80 %	72 %	78 %

Vägledande princip

7. Vi handlar ansvarsfullt och i enlighet med principerna om hållbar utveckling.

Klimatavtrycket från Finlands Banks och Finansinspektionens egen verksamhet, totala utsläpp/verksamhetskostnader

Målvärde	Sjunkande trend	
12/2021	12/2022	12/2023
98 kg CO2/ 1000 euro	77 kg CO2/ 1000 euro	48 kg CO2/ 1000 euro

Uppfyllelse av de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar

Målvärde	Utvecklingsområden härledda från PRI-rapporteringen och/eller ramverket införlivas med verksamhetsplaneringen	
12/2021	12/2022	12/2023
–	Utvecklingsområdena har införlivats med verksamhetsplanerna.	Principerna har följts.

Vägledande princip

8. Vi utför vårt uppdrag effektivt och ekonomiskt genom att upprätthålla en stabil vinstutdelning till staten utan att äventyra kapitaltäckningen.

Vinstutdelning till staten

Målvärde	Förutsägbar vinstutdelning	
12/2021	12/2022	12/2023
26,3 mn euro	0 euro	0 euro

Ränteavkastningen på valutareserven ligger över den genomsnittliga centralbanksräntan på valutorna i valutareserven (5 års medeltal)

Målvärde	> 0 %	
12/2021	12/2022	12/2023
0,8 %	-0,15 %	-0,20 %

Avkastningen på långsiktiga investeringar ligger över EUR-centralbanksräntan

Målvärde	> 0 %	
12/2021	12/2022	12/2023
-	Nytt mätetal	4,93 %

Summa årsverken för personalen (fasta + tidsbundna anställningar)

Målvärde	2023: ≤ 398	
12/2021	12/2022	12/2023
376	375	379

Avdelningarnas verksamhetskostnader totalt

Målvärde	2023: ≤ 98 mn euro	
12/2021	12/2022	12/2023
-	Ny beräkningsmetod	92 mn euro

Vägledande princip

9. Vi främjar medborgarnas kunskaper om ekonomin, Finlands Bank och Eurosystemet genom att sprida begriplig information.

Myntmuseets besökarantal inkl. deltagare i virtuella evenemang

Målvärde	Stigande trend	
12/2021	12/2022	12/2023
–	10535	12154

Besök på Finlands Banks webbplats

Målvärde	Genomsnittligt besök på webbplatsen \geq 1 min	
12/2021	12/2022	12/2023
1 min 06 s	1 min 43 s	1 min 44 s

Engagemangsgrad för inlägg på sociala medier (X)

Målvärde	≥ 3 %	
12/2021	12/2022	12/2023
1,5 %	2,2 %	2,1 %

Organisation

31.12.2023

Bankfullmäktige

Ordförande

Antti Lindtman

Vice ordförande

Matias Marttinen

Janne Heikkinen

Krista Kiuru

Katri Kulmuni

Sakari Puisto

Minna Reijonen

Ville Vähämäki

Ben Zyskowicz

Bankfullmäktiges sekreterare

Kimmo Virolainen

Anne Hedman

Direktionen

Direktionens ordförande

Olli Rehn

Direktionens vice ordförare

Marja Nykänen

Direktionsmedlem

Tuomas Välimäki

Direktionens sekreterare

Elisa Newby

Avdelningar

Avdelningen för penningpolitik och forskning

Juha Kilponen

Byrån för penningpolitik och euroområdet ekonomi

Markku Lehmus

Finlands Banks forskningsinstitut för tillväxtmarknader (BOFIT)

Iikka Korhonen

Prognosbyrån

Meri Obstbaum

Forskningsenheten

Esa Jokivuolle

Avdelningen för finansiell stabilitet och statistik

Katja Taipalus

Byrån för makrofinansiell analys

Helinä Laakkonen

Byrån för finansiell statistik

Elisabeth Flittner

Byrån för makrotillsyn

Hanna Freystätter

Byrån för statistisk analys och informationservice

Harri Kuussaari

Avdelningen för marknadsoperationer

Marjaana Hohti (tf. avdelningschef)

Byrån för penningpolitiska transaktioner

Niko Herrala

Byrån för banktjänster

Teemu Peltoniemi

Tillgångsförvaltningsbyrån

Jarno Ilves

Byrån för motparter och säkerheter

Katri Järvinen (stf. byråchef)

Betalningssystemsavdelningen

Päivi Heikkinen

Kontantförsörjningsbyrån

Heli Snellman

Fintechbyrån

Aleksi Grym

Byrån för finansiell infrastruktur

Jussi Terho

Ledningssekretariatet

Elisa Newby

Internationella byrån

Satu Kivinen

Kommunikationsenheten

Jenni Hellström

Juridiska enheten

Jutta Koivisto

Strategi- och organisationsgruppen

Assistenttjänster för direktionen

Administrativa avdelningen

Veli-Matti Lumiala

Internservicebyrån

Hannu Vesalainen

Byrån för riskkontroll och extern redovisning

Antti Nurminen

Personal- och ekonomistyrningsbyrån

Antti Vuorinen

Säkerhets- och fastighetsbyrån

Marko Lavikkala

Språktjänsten

Eija Puttonen

Dataavdelningen

Petteri Vuolasto

IT-tjänster för Finansinspektionen

Meri Verho

IT-tjänster för Finlands Bank

Petri Salminen

Gemensamma IT-tjänster

Sami Kirjonen

Gemensamma informationshanteringstjänster

Mia Ristimäki

- Bibliotek och informationstjänster
- Documenttjänster
- Innehållshanteringssystem

Internrevisionen

Helena Rantanen

I anslutning till Finlands Bank verkar **Finansinspektionen**. Direktör för Finansinspektionen är **Tero Kurenmaa**.

SUOMEN PANKKI

Verksamhetsberättelse

22.03.2024

De kraftigt ökade geopolitiska spänningarna och den resulterande osäkerheten i ekonomin återspeglades under 2023 i omvärlden för Finlands Bank och hela Eurosystemet. Centralbankerna dämpade inflationen genom att strama åt sin penningpolitik. De stigande räntorna fick genomslag på finans- och bostadsmarknaden.

Den gemensamma penningpolitiken i euroområdet utformas och genomförs av Eurosystemet, som består av Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna i euroområdet. Finlands Bank deltar i att utforma och fatta beslut om Eurosystemets gemensamma penningpolitik och svarar för genomförandet av penningpolitiken i Finland.

Finlands Banks lagstadgade uppgift är att sörja för stabiliteten i det finansiella systemet i Finland. Målet är att i god tid identifiera sårbarheter som hotar stabiliteten och att förebygga bank- och finanskriser. Finlands Banks ekonomiska prognoser och riskbedömningar baserar sig i sin tur på den statistik av hög kvalitet som banken sammanställer.

Till Finlands Banks uppgifter hör bedömning av systemrisk, arbete för att främja effektiva betalningar och analysarbete till stöd för dessa uppgifter. Tyngdpunkten i betalnings- och avvecklingssystemen låg 2023 på nationell beredskap och de europeiska betalningarnas framtid.

Innehav och förvaltning av valutareserven hör till Finlands Banks lagstadgade uppgifter. År 2023 blev situationen på finansmarknaden gynnsammare i avkastningshänseende efter ett krävande fjolår.

Omvärlden

22.03.2024

De kraftigt ökade geopolitiska spänningarna och den resulterande osäkerheten i ekonomin återspeglades under 2023 i omvärlden för Finlands Bank och hela Eurosystemet. Centralbankerna dämpade inflationen genom att strama åt sin penningpolitik. De stigande räntorna fick genomslag på finans- och bostadsmarknaden.

ARTIKELN I KORTHET

Geopolitiska spänningar och ekonomisk osäkerhet

Rysslands anfallskrig i Ukraina och handelstvisterna mellan USA och Kina fortsatte under 2023 och krisen i Mellanöstern eskalerade i Gaza. Detta upprätthöll störningarna i leveranskedjorna och handelskrigen och fick återverkningar bland annat på energi- och finansmarknaden. De drev också upp inflationen och bromsade upp den ekonomiska tillväxten.

Inflationen och centralbankernas stramare penningpolitik

Euroområdets ekonomi påverkades negativt av den stigande inflationen och avmattningen i den ekonomiska tillväxten under 2023. Som många andra centralbanker stramade även ECB åt sin penningpolitik för att dämpa pristrycket, och inflationen i euroområdet avtog under årets gång. Den globala åtstramningen av penningpolitiken inverkar kraftigt på världshandeln och den följaktligen svaga exportmarknaden drog också ned den totala efterfrågan i euroområdet. Eftersom euroområdets inhemska efterfrågan också var dämpad, försvagades de ekonomiska utsikterna på bred front under 2023.

Den penningpolitiska åtstramningen fick ett kraftigt genomslag i Finland

Ränteuppgången under 2023 påverkade i synnerhet bostads- och fastighetsmarknaden och företagens och hushållens lånekostnader. Inflationen tärde på köpkraften och exportefterfrågan var dämpad. Finlands ekonomi mattades av och arbetslösheten ökade. De offentliga finanserna påverkades negativt av det växande underskottet och den ökade skuldsättningen.

Geopolitiska spänningar drev upp inflationen

De geopolitiska spänningarna ökade och världsekonomin delades upp i rivaliserande handelsblock under 2023

År 2023 präglades den ekonomiska omvärlden av stor osäkerhet som underblåstes av flera efter varandra följande globala kriser och av geopolitiska spänningar.

Rysslands anfallskrig i Ukraina fortsatte redan för andra året. Den europeiska energisektorn drabbades av störningar och kostnadsökningar. Även kriget som bröt ut i Gaza i Mellanöstern skapade osäkerhet i slutet av 2023 och påverkade bland annat den internationella godstrafiken.

Internationella konflikter, handelskrig och politiska meningsskiljaktigheter orsakade störningar till exempel i den internationella handeln samt på energi- och finansmarknaden. Handelskrigen ledde till höjda tullavgifter och försvagade produktionskedjornas funktion, minskade produktiviteten och den ekonomiska tillväxten och fick inflationen att stiga.

Under 2023 ledde i synnerhet spänningarna i handeln mellan USA och Kina till ökad fragmentering av världshandeln, dvs. uppdelning i rivaliserande handelsblock.

Penningpolitisk åtstramning och euroområdets ekonomiska utmaningar

Centralbankerna vidtog åtgärder för att dämpa inflationen och strama åt penningpolitiken 2023

På grund av de globala osäkerhetsfaktorerna stötte centralbankerna under 2023 på många utmaningar i arbetet att hålla inflationen under kontroll och upprätthålla den finansiella stabiliteten.

Många centralbanker världen över stramade åt sin penningpolitik för att dämpa det pristryck som uppstod på energi- och råvarumarknaderna och som spred sig till övriga delar av ekonomin.

Den ekonomiska tillväxten i euroområdet försvagades under 2023. De stigande energi- och råvarupriserna vållade stora problem framför allt för den tunga industrin. Också den svaga tillväxten i världsekonomin, framför allt i Kina, försämrade exportutsikterna.

Ekonomin fick inte heller stöd av den inhemska efterfrågan då inflationen tärde på konsumenternas köpkraft och byggande och investeringar stävjades av den höga räntenivån.

I början av 2023 låg inflationen i euroområdet fortfarande på 8,6 %, men avtog sedan i jämn takt under årets lopp. Åtstramningen av penningpolitiken minskade efterfrågan och tonade ner pristrycket. Också stabiliseringen av energipriserna spelade en stor roll i att inflationen i december 2023 hade sjunkit ner till 2,9 %. Årsinflationen för 2023 låg på 5,4 %.

Marknadsräntorna slutade stiga i euroområdet

Under 2023 avstannade uppgången i de långfristiga marknadsräntorna på finansmarknaden i euroområdet. Räntorna vände nedåt mot slutet av året när marknaden räknade med att Europeiska centralbanken (ECB) skulle börja sänka styrräntorna under 2024. Tysklands 10-åriga statsobligationsränta nådde på hösten sin toppnivå på 3 %, men låg vid slutet av året kring ca 2 %. Vid årsslutet var räntan 0,5 procentenheter lägre än vid utgången av 2022.

Tysklands 2-åriga statsobligationsränta låg på samma nivå som vid ingången av 2023, dvs. ca 2,5 %. Skillnaderna i de 10-åriga statsobligationsräntorna mellan länder med låga kreditbetyg och Tyskland minskade under hela året. Det gällde i synnerhet grekiska statsobligationer. Finlands räntedifferens mot Tyskland var oförändrad 2023 (ca 0,5 procentenheter).

På penningmarknaden steg 12 månaders Euribor under 2023 med 0,2 procentenheter till 3,5 %. Eurons kurs mot dollarn stärktes med 3 % och låg vid utgången av 2023 på 1,10 dollar per euro. Guldpriset i euro steg med ca 10 % och nådde ett nytt nominellt rekord mot slutet av året, nästan 1 900 euro per uns.

På aktiemarknaden i euroområdet var 2023 ett bra år och präglades av sjunkande ränteförväntningar och gynnsamm ekonomisk tillväxt, framför allt i USA. Mätt med EURO STOXX-indexet steg aktiepriserna i euroområdet med 14 %. Helsingforsbörsens breda OMX Helsinki-index sjönk däremot med 7 %. De finländska aktiepriserna tyngdes ned av den svaga ekonomiska tillväxten i Finland och den ogynnsamma näringsgrensstrukturen.

År 2023 var svagt för Finlands ekonomi

Finlands ekonomi drabbades av recession 2023

Finlands ekonomi sjönk in i en recession under 2023 och bruttonationalprodukten (BNP) krympte med 1,0 % jämfört med föregående år. Det förklaras till exempel av den stigande prisnivån som urholkade köpkraften, de stramare finansiella förhållandena och den svaga utvecklingen på exportmarknaden. Eftersom importen krympte mer än exporten, bidrog nettoexporten emellertid till tillväxten. Finlands kostnadskonkurrenskraft försämrades jämfört med euroområdet.

Också den inhemska efterfrågan sjönk på bred front. Konsumenternas förtroende var svagt och den privata konsumtionen krympte med 1,0 % jämfört med året innan. Den branta ränteuppgången, företagens snabbt ökade kostnader och den vikande efterfrågan minskade företagens produktiva investeringar och bostadsbyggnadsinvesteringarna.

På grund av den svaga konjunkturutvecklingen försämrades också situationen på arbetsmarknaden under 2023. Arbetslösheten steg till 7,2 % och antalet arbetade timmar sjönk något. Sysselsättningsgraden var dock alljämt rätt hög och många branscher led fortfarande av arbetskraftsbrist.

Underskottet i de offentliga finanserna steg till 2,5 % och den offentliga skulden i förhållande till BNP ökade till 75,8 % under sista kvartalet 2023.

De stigande räntorna minskade investeringsaptiten i Finland 2023

Ränteuppgången under 2023 höjde de finländska företagens och hushållens lånekostnader och priset på nya lån. Förändringarna i penningmarknadsräntorna fick snabbt genomslag i låneräntorna i Finland, eftersom finländska banker allmänt använder de korta räntorna som referensräntor för bostads- och företagslån.

De högre räntorna bidrog till att minska hushållens och företagens villighet att ta lån och göra stora investeringar.

I synnerhet bostads- och fastighetshandeln saktade ned. Bostadsköpen i Finland låg klart under den normala nivån. I slutet av året ökade handeln efter regeringens beslut om förändringar i överlåtelseskatten på bostadsköp.

Bostadspriserna i Finland sjönk rekordlångt 2023

Mellan juni 2022 och december 2023 sjönk priserna på gamla aktielägenheter i Finland mest sedan den ekonomiska krisen och bankkrisen i början av 1990-talet, med ca 10 %. Prisfallet var störst i huvudstadsregionen och i de stora städerna.

Den kraftiga nedgången i antalet påbörjade nya bostadsprojekt som började redan året innan fortsatte under 2023, men tidigare inledda projekt slutfördes fortfarande i stora mängder. Fler byggföretag gick i konkurs under 2023 än 2009, året efter den globala finanskrisen.

Trots den svaga ekonomiska tillväxten klarade de finländska hushållen och företagen i regel av sina ökade lånekostnader.

De finländska bankernas kreditförluster ökade endast litet. Bankernas lönsamhet och kapitaltäckning stärktes rent av tack vare att räntenettet ökade till följd av de stigande räntorna.

Hållbarheten hos det finansiella systemet och de kritiska betalningssystemen sattes på prov

Det kriståliga internationella banksystemet klarade av svallvågorna från ränteuppgången

I mars 2023 bevittnades de mest dramatiska konsekvenserna av ränteuppgången för den internationella finansmarknaden när de alltför stora likviditetsriskerna i Silicon Valley Bank i Kalifornien fick banken på fall. Genast därefter såldes den schweiziska bankjätten Credit Suisse, som länge dragits med problem, till sin konkurrent.

Marknadsturbulensen var dock kortvarig, inte minst tack vare de amerikanska myndigheternas snabba åtgärder och det internationella banksystemets starkare kristålighet.

Beredskapsarbetet mot störningar i betalningssystemet och ökade risker fortsatte under 2023

År 2023 fungerade betalningsförmedlingen i Finland i huvudsak tillförlitligt och utan några större störningar trots den spända geopolitiska situationen.

Finlands Banks mål är att säkerställa kontinuiteten i samhällskritiska finansiella tjänster, såsom betalningar, vid allvarliga störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Därför vidareutvecklade Finlands Bank reservsystemen för betalningar ytterligare och ökade övningarna och testerna under 2023. Se [lagen om vissa arrangemang för tryggnade av försörjningsberedskapen inom finansbranschen](#).

Samtidigt avancerade ECB:s omfattande systemreformer. Finlands Bank bidrog aktivt till reformarbetet.

Översynen av Eurosystemets strategi för massbetalningar under 2023 stödde Finlands Banks egna strategiska prioriteringar med fokus på att främja beredskap och europeiska betalningars framtid. Kommissionens lagstiftningsinitiativ om att underlätta tillgången till omedelbara betalningar och initiativet om att precisera definitionen av lagligt betalningsmedel i fråga om såväl eurokontanter som den digitala euron framskred.

Klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald utgör risker också för den finansiella sektorn

Under 2023 märktes och kändes klimatförändringarna konkret av i form av det stora antalet extrema väderfenomen och nya värmer rekord världen över.

FN:s klimatpanel IPCC publicerade i mars 2023 en syntesrapport där det konstaterades att klimatets medeltemperatur redan har stigit med 1,1 grader jämfört med den förindustriella tiden. I rapporten bedömdes att det fortfarande är möjligt att begränsa världens uppvärmning till 1,5 grader, men att det kräver kritiska åtgärder.

FN:s klimatkonferens i Dubai i november–december (COP28) tog fram ett enhälligt beslut om att världen måste frigöra sig från användningen av fossila bränslen.

År 2023 lyftes också förlusten av biologisk mångfald allt starkare fram som ett kritiskt miljöproblem: klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald utgör en risk för både ekonomin och den finansiella sektorn.

Det är viktigt för centralbankerna att bedöma effekterna av dessa förändringar och omställningen till ett koldioxidneutralt samhälle för att kunna ta hänsyn till dessa faktorer i sitt arbete för att säkerställa prisstabiliteten och den finansiella stabiliteten.

Data och teknik formar också centralbankernas verksamhet

Den fjärde industriella revolutionen, dvs. den omfattande digitala och tekniska omvandlingen, leder till kraftiga omvärldsförändringar. I den nya omvärlden betonas betydelsen av datamängder och data och användningen av dem.

Centralbanken och tillsynsmyndigheten måste hålla jämna steg med denna utveckling. Finlands Bank och Finansinspektionen inrättade 2023 en spetsenhet för avancerad analytik, ACE (Analytics Center of Excellence), som stöder ett bättre utnyttjande av datavetenskap, tillhandahåller kollegialt stöd och förankrar nya arbetsmetoder i verksamheten. Finlands Banks och Finansinspektionens första gemensamma informationsstrategi antogs i slutet av 2023. Informationsstrategin stöder det gemensamma projektet för en datadriven ekonomi som inleds i början av 2024.

Penningpolitiken

22.03.2024

Den gemensamma penningpolitiken i euroområdet utformas och genomförs av Eurosystemet, som består av Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna i euroområdet. Finlands Bank deltar i att utforma och fatta beslut om Eurosystemets gemensamma penningpolitik och svarar för genomförandet av penningpolitiken i Finland.

ARTIKELN I KORTHET

Mål och åtgärder

Eurosystemets primära mål är att hålla inflationen i euroområdet på 2 % på medellång sikt. I början av 2023 låg inflationen betydligt över detta mål, vilket ledde till att de penningpolitiska besluten fokuserade på att dämpa inflationen.

Genomförande och resultat

ECB-rådet stramade åt penningpolitiken i flera repriser under 2023. De viktigaste åtgärderna var att höja räntorna och trappa ned köpprogrammen och refinansieringstransaktionerna. I januari låg inflationen på 8,6 %, i december var den 2,9 %.

Beaktande av klimatförändringarna i genomförandet av penningpolitiken

Eurosystemet publicerade 2023 den första klimatrappporten om företagsobligationer som förvärvats i penningpolitiskt syfte. Rapporten bygger på internationella rapporteringsrekommendationer och ökar insynen i Eurosystemets penningpolitiska åtgärder.

Den penningpolitiska hållningen 2023

Eurosystemets primära mål är att hålla inflationen i euroområdet på 2 % på medellång sikt i enlighet med strategin som reviderades 2021. Vid början av 2023 låg inflationen betydligt över detta mål, vilket ledde till att Europeiska centralbankens råd (ECB-rådet) under årets lopp stramade åt penningpolitiken i synnerhet genom att höja räntorna och trappa ned köpprogrammen och refinansieringstransaktionerna.

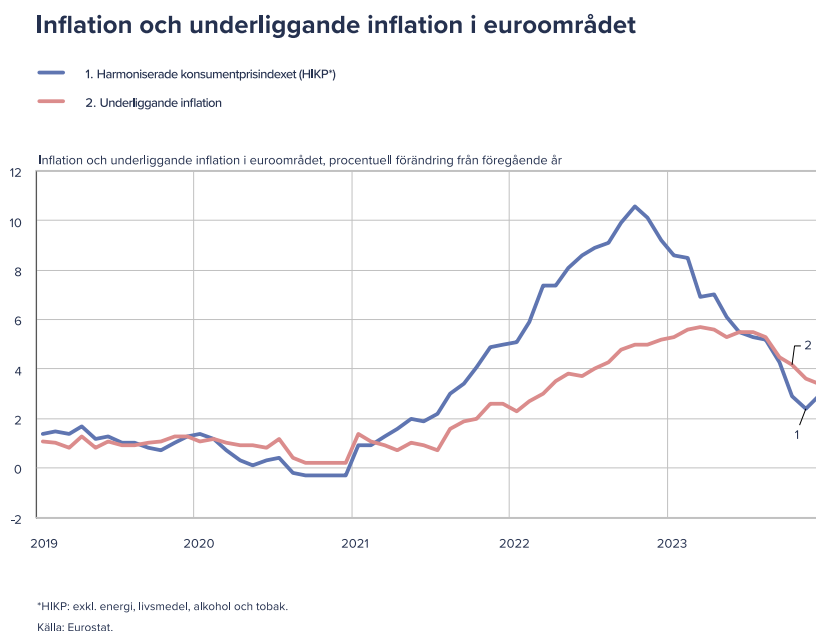
Beslut om euroområdets penningpolitik fattas av ECB-rådet. Rådet består av sex direktionsmedlemmar och cheferna för de nationella centralbankerna i alla euroländer, bland dem Finlands Banks chefsdirektör Olli Rehn. Direktionsmedlem Tuomas Välimäki var medlem i ECB-rådet under chefsdirektör Rehns tjänstledighet hösten 2023.

ECB-rådet fattar beslut om styrräntorna och programmen för köp av värdepapper vid sina penningpolitiska sammanträden. Till underlag för besluten tar experter vid ECB och ECBS/ Eurosystemet fram analyser och prognoser om den finansiella och ekonomiska utvecklingen. Under 2023 ordnades åtta sammanträden i ECB-rådet.

Början av 2023 präglades av mycket hög inflation i euroområdet, varför ECB:s penningpolitiska beslut var fokuserade på att dämpa inflationen.

ECB-rådet stramade åt penningpolitiken i flera repriser under 2023. Under året saktade inflationen in från 8,6 % i januari till 2,9 % i december till följd av sjunkande energipriser, stramare penningpolitik och vikande efterfrågan (diagram 3). Inflationförväntningarna på lång sikt ligger fortsatt nära ECB:s inflationsmål på 2 %.

Diagram 3.

Reglering av styrräntorna

ECB har stramat åt penningpolitiken framför allt genom att höja styrräntorna och reducera balansräkningen.

Den penningpolitiska hållningen bestäms utifrån senaste data och under 2023 höjdes styrräntorna sex gånger, med sammanlagt två procentenheter.

I februari och mars fattade ECB-rådet beslut om att höja räntorna med en halv procentenhet. Därtill gjorde ECB mindre höjningar på 0,25 procentenheter i maj, juni, juli och september. Vid sammanträdena i slutet av året i oktober och december lämnades styrräntorna oförändrade.

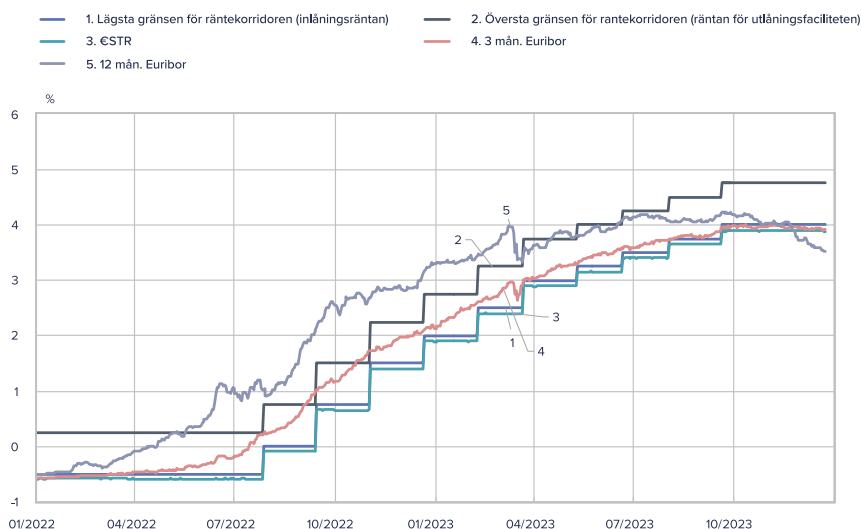
Under 2023 steg ECB:s viktigaste styrränta, dvs. inlåningsräntan, från 2,00 % till 4,00 %. Räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna steg från 2,5 % till 4,50 % och räntan för utlåningsfaciliteten från 2,75 % till 4,75 %. Läs mer om [ECB:s räntebeslut \(på engelska\)](#) på ECB:s webbplats.

ECB:s höjningar av inlåningsräntan fick snabbt och fullt genomslag på penningmarknaden. Rådet stärkte transmissionen ytterligare genom att i februari 2023 fatta beslut om att sänka [räntan på icke-penningpolitisk inlåning \(på engelska\)](#).

I juli beslutade rådet att sänka räntan på minimireserverna till 0 % för att [förbättra penningpolitikens effektivitet](#).

Diagram 4.

ECB:s styrräntor och viktigaste penningmarknadsräntor

Källor: Europeiska centralbanken, Europeiska monetära institutet och Finlands Bank.

Värdepappersköp och storleken av centralbankens balansräkning

Utöver räntehöjningarna dämpade ECB inflationen också genom att reducera sin balansräkning under 2023. Balansräkningen reducerades genom att minska återinvesteringarna av värdepapper och genom förfall av refinansieringstransaktionerna.

Denna [kvantitativa åtstramning av penningpolitiken \(på finska\)](#) genomfördes passivt, dvs. genom att reducera balansräkningen i takt med att de långfristiga riktade refinansieringstransaktionerna (TLTRO, targeted longer-term refinancing operations) förföll och kapitalet från förfallande värdepapper som förvärvats inom ramen för de penningpolitiska köpprogrammen inte återinvesterades fullt ut.

Eurosystemet fortsatte att fullt ut återinvestera förfall av värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för köp av tillgångar (APP, asset purchase programme) fram till slutet av februari 2023.

Som meddelat började ECB i mars 2023 genom förfall minska sin portfölj av värdepapper som förvärvats inom ramen för APP-programmet. Vid sitt sammanträde i juni 2023 beslutade ECB-rådet att helt och hållet upphöra med återinvesteringarna inom ramen för APP-programmet.

Eurosystemet fortsatte att återinvestera de tillgångar som förvärvats inom ramen för köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP, pandemic emergency purchase programme) 2023.

I december 2023 [beslutade](#) ECB-rådet att förfall av värdepapper som förvärvats inom ramen för PEPP-programmet endast återinvesteras fullt ut under första halvåret 2024.

Under andra halvåret 2024 ska tillgångarna inom ramen för PEPP-programmet minskas med i genomsnitt 7,5 miljarder euro i månaden. Återinvesteringarna inom ramen för PEPP-programmet kommer att upphöra helt vid slutet av 2024.

Eurosystemets APP-innehav minskade under 2023 från 3 254 miljarder euro till 3 026 miljarder euro.

ECB publicerar Eurosystemets PEPP-innehav med två månaders mellanrum. Vid slutet av november 2023 uppgick värdet av PEPP-innehaven till 1 660 miljarder euro, vilket är 23 miljarder euro mindre än vid utgången av november 2022.

ECB har tillämpat och kommer att fortsätta tillämpa flexibilitet vid återinvesteringen av förfallande värdepapper i PEPP-portföljen i syfte att motverka risker för den penningpolitiska transmissionsmekanismen.

ECB kan också vid behov använda instrumentet för transmissionsskydd ([TPI, Transmission Protection Instrument \(på engelska\)](#)) om störningar på obligationsmarknaden hindrar en smidig transmission av penningpolitiken i euroområdet.

ECB har inte genomfört några nya riktade långfristiga refinansieringstransaktioner inom ramen för TLTRO-programmet sedan 2021. Tilldelningen från de riktade refinansieringstransaktionerna till bankerna har i huvudsak förfallit, vilket har bidragit till att minska Eurosystemets balansräkning. Bankerna har också frivilligt återbetalat de tilldelade krediterna i förtid. De sista transaktionerna inom ramen för TLTRO-programmet förfaller i december 2024.

Den minskade tilldelningen av TLTRO-krediter bidrog till att bankernas efterfrågan vid de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna med en löptid på en vecka och vid de långfristiga refinansieringstransaktionerna med en löptid på tre månader ökade något under 2023, men efterfrågan var trots det mycket låg.

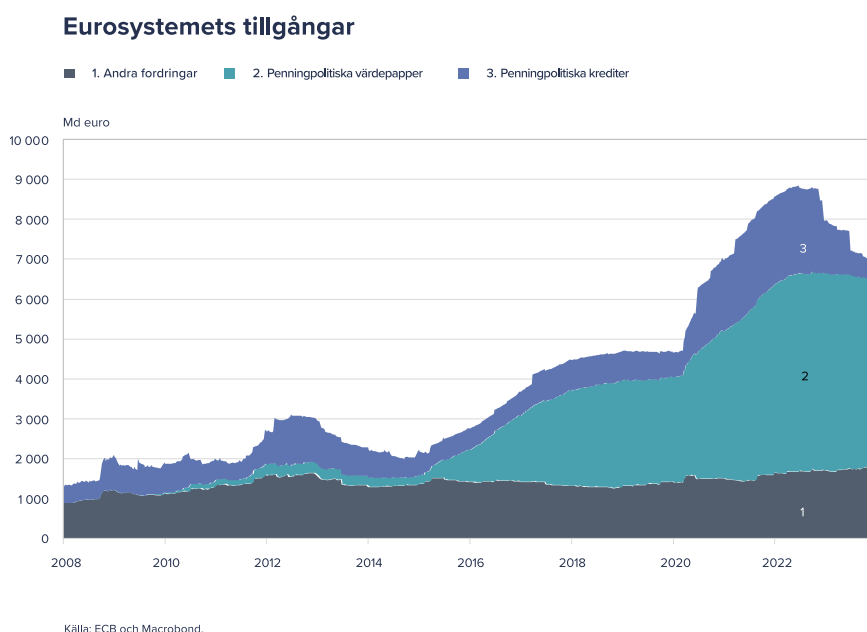
Under 2023 minskade Eurosystemets utestående penningpolitiska krediter från 1 323 miljarder euro till 410 miljarder euro. I takt med att krediterna minskade, sjönk också beloppet av de ställda säkerheterna inom Eurosystemet, som [2023 uppgick till i genomsnitt 1 900 miljarder euro \(-28 %\) \(på engelska\)](#).

Under 2023 fortsatte ECB-rådet i enlighet med sitt [beslut \(på engelska\)](#) 2022 den stegvisa avvecklingen av de lättnader i reglerna om säkerheter som infördes under coronapandemin. Detta gjordes genom att höja värderingsavdragen för alla godtagbara tillgångar till nivån före coronapandemin utgående från Eurosystemets uppdaterade riskbedömning.

Under bankturbulensen i mars 2023 ökade ECB tillsammans med de övriga viktigaste centralbankerna temporärt sina [refinansieringstransaktioner i dollar \(på engelska\)](#). Efterfrågan vid dessa transaktioner var emellertid liten.

[Eurosystemets balansräkning krympte \(på finska\)](#) under 2023 med ca 1 000 miljarder euro till ca 7 000 miljarder euro till följd av förfall av både penningpolitiska värdepapper och riktade refinansieringstransaktioner. Överskottslikviditeten i banksystemet i euroområdet minskade med ca 500 miljarder euro till ca 3 500 miljarder euro.

Diagram 5.

Beredning av penningpolitiken 2023

Finlands Bank är en inflytelserik medlem av Eurosystemet och baserar sina uttalanden på information, forskning och analyser av hög kvalitet. Dessa principer styr beredningen av penningpolitiken både vid Finlands Bank och i Eurosystemets penningpolitiska kommitté och dess arbetsgrupper, till vars arbete Finlands Banks experter bidrar på bred front.

Finlands Banks bidrag till beredningen av penningpolitiken sker via en process som samlar sakkunskapen från bankens olika avdelningar för att ta fram en rekommendation för chefdirektören till underlag för de penningpolitiska besluten och utövandet av inflytande i ECB-rådet.

Till processen hör också att deltagarna tar ställning till strukturella frågor som hänför sig till den penningpolitiska omvärlden och de penningpolitiska verksamhetsförutsättningarna samt stöder den penningpolitiska kommunikationen i Finland och internationellt.

Under 2023 låg tyngdpunkten i beredningen av penningpolitiken på tillämpning av ECB:s reviderade penningpolitiska strategi och den penningpolitiska transmissionen i den förändrade inflationsmiljön, med beaktande av landsspecifika skillnader, skuldsättningen och finanspolitiska faktorer.

Den penningpolitiska analysen vid Finlands Bank fokuserade 2023 i synnerhet på inflationsdynamiken, stabilisering av den höga inflationen till inflationsmålet och utformningen av det nya operativa styrsystemet för genomförande av penningpolitiken.

Analys och prognostisering av den ekonomiska tillväxten och inflationsutvecklingen i euroområdet är väsentliga led i beredningen av penningpolitiken

Före varje penningpolitiskt sammanträde tar Finlands Bank fram en omfattande analys av den ekonomiska utvecklingen i euroområdet. I analysen genomskådas förändringar i den reala ekonomin, i priserna och på finansmarknaden med relevans för ECB:s penningpolitik.

I analysen utnyttjas en bred uppsättning av aktuella statistiska data och Nowcast- eller nulägesmodeller för prognostisering av ekonomisk tillväxt och sysselsättningsutveckling samt kontinuerligt uppdaterade inflationsmodeller.

På basis av analysen bildar sig Finlands Banks experter en uppfattning om inflationen och den ekonomiska utvecklingen i euroområdet till stöd för beredningen av penningpolitiken.

Analysen av euroområdet tar hänsyn till analysen av världsekonomin

[Finlands Banks forskningsinstitut för tillväxtmarknader \(på finska\)](#) (BOFIT) analyserar de viktigaste ekonomierna utanför euroområdet och bedriver [forskning \(på finska och engelska\)](#) om både makroekonomin och finansmarknaden.

Forskningen vid BOFIT har traditionellt fokuserat på Ryssland och Kina, och dessa var starkt framme även under 2023. För båda ländernas ekonomier publicerades två [prognoser \(på finska\)](#). Varannan vecka ges dessutom en analys ut i form av en [veckoöversikt \(på finska\)](#).

I BOFIT:s publikationsserier framhölls till exempel konsekvenserna av Rysslands olagliga anfallskrig i Ukraina, sanktionerna mot Ryssland och deras inverkan på den ryska ekonomin, Kina-beroendet och den potentiella fördelningen av världsekonomin i rivaliserande handelsblock.

Också akademisk forskning stöder beredningen av penningpolitiken

Finlands Bank fortsatte 2023 sin ambitiösa [forskningsverksamhet](#), som på många sätt stöder beredningen av penningpolitiken och bidrar till förståelsen av den penningpolitiska transmissionen. Forskningen ökar också Finlands Banks inflytande och prestige som samarbetspartner i Finland och internationellt.

År 2023 publicerade Finlands Banks forskare mer än [20 referentgranskade artiklar](#) om teman kring penningpolitiken, finansmarknaden och den internationella ekonomin. I dem behandlades bland annat tidsstrukturen för räntor, penningpolitiken i ett nollränteläge och centralbankens vägledning om styrräntorna.

Nya forskningsprojekt och forskningsresultat presenterades också för en bredare expertpublik i Finlands Banks egen forskningsserie [Discussion Papers](#), i BoF Econ Review-serien och till exempel i [VoxEU \(på engelska\)](#) och [SUERF \(på engelska\)](#) Policy Brief kolumnerna. I dessa behandlades effekten av extraordinära penningpolitiska verktyg, transmissionen av negativa räntor till utlåningen, penningpolitikens genomslag i ett åldrande samhälle och den privata konsumtionens räntekänslighet.

Nya forskningar har också regelbundet lagts fram vid internationella vetenskapliga konferenser inom området och i Eurosystemets kommittéer, arbetsgrupper och forskningsnätverk.

Finlands Bank anordnar själv årligen vetenskapliga konferenser och temasessioner för sina samarbetspartner, framför allt i samarbete med CEPR (The Centre for Economic Policy Research), SUERF (Société Universitaire Européenne de Recherches Financières, The European Money and Finance Forum 2010–2023) och CEBRA (The Central Bank Research Association). På våren 2023 arrangerade Finlands Bank också för första gången [en internationell konferens om ekonomiskt kunnande \(på engelska\)](#) med tematiskt fokus på bristande ekonomiskt kunnande och levnadskostnadskrisen. Finlands Bank stod också värd för [ECBS forskningsklusters workshop \(på engelska\)](#) i Saariselkä där fokus låg på den finansiella stabiliteten och makrotillsynspolitiken.

Prognosen för Finlands ekonomi är en del av prognosen för euroområdet och ett led i beredningen av penningpolitiken

Beredningen av euroområdets penningpolitik och bedömningen av dess effekter förutsätter en oberoende och analytisk översyn av den ekonomiska utvecklingen under de närmaste åren.

De penningpolitiska åtgärderna får ofta genomslag på inflationen och andra samhällsekonomiska fenomen med viss eftersläpning. Som underlag för penningpolitiken behövs därför en uppfattning om det ekonomiska läget flera månader eller rent av år fram i tiden, där de aktuella besluten börjar inverka.

Eftersom det primära syftet med Finlands Banks prognoser är att ligga till grund för beredningen av och besluten om euroområdet gemensamma penningpolitik, tas Finlands Banks prognos över den finländska ekonomin fram som ett led i hela Eurosystemets prognos. Den makroekonomiska prognosen är också nära kopplad till prognosen för de offentliga finanserna och den kortsiktiga inflationsprognosen.

Finlands Bank ger årligen ut fyra prognoser för Finlands ekonomi. Den omfattande makroekonomiska prognosen för Finlands ekonomi tas fram i samarbete med Eurosystemet och publiceras i juni och december varje år. En betydligt snävare interimprognos publiceras i mars och september. Prognoserna tas fram med stöd av makroekonomiska statistiska modeller. Finlands Banks prognos för Finlands ekonomi i december 2023 innehöll tre huvudbudskap (diagram 6).

Diagram 6.

Finlands Bank roll i den inhemska ekonomisk-politiska debatten 2023

Finlands Bank tillhandahåller aktuell och oberoende analys och expertis för beslutsfattare och hela det finländska samhället. Banken deltar också i den inhemska ekonomisk-politiska debatten, framför allt genom sina uttalanden och direktionsmedlemmarnas tal. Uttalandena baserar sig på de mål och den självständiga ställning som tillskrivits banken i lagen och i EU:s grundfördrag.

De viktigaste uttalandena om den inhemska ekonomiska politiken under 2023 var chefdirektörens [tal till intressenter \(på finska\)](#) den 21 april, chefdirektörens [anförande \(på finska\)](#) vid inledningsseminariet för regeringsförhandlingarna den 2 maj, ledarartiklarna i tidskriften Euro ja talous [den 20 juni \(på finska\)](#) och [den 19 december \(på finska\)](#) samt riksdagens ekonomiutskotts [öppna utfrågning \(på finska\)](#) av chefdirektören den 6 oktober.

Huvudteman i Finlands Banks uttalanden i den inhemska ekonomisk-politiska debatten 2023 var hållbarheten i de offentliga finanserna, förstärkning av förutsättningarna för långsiktig tillväxt och genomslaget av den penningpolitiska åtstramningen i Finlands ekonomi.

Finlands Banks analys av de offentliga finanserna var i december 2023 dystrare än året innan. Det råder en strukturell obalans mellan den offentliga sektorns inkomster och utgifter. I december 2023 bedömde Finlands Bank att hållbarhetsunderskottet i förhållande till BNP var ca 4,5 % och att skuldkvoten kommer att överskrida 80 % före 2026.

Samtidigt försvagas Finlands långsiktiga tillväxtpotential av den ogynnsamma utvecklingen på arbetsmarknaden. Arbetsproduktivitetsökningen har varit långsam sedan början av 2010-talet. Det högre arbetskraftsdeltagandet har upprätthållit sysselsättningen, men antalet arbetade timmar per sysselsatt har minskat redan länge. Samtidigt har ökningen av utbildningsnivån hos de unga åldersklasserna stannat upp.

Den penningpolitiska åtstramningen under 2023 fick snabbt genomslag i både hushållens och företagens ekonomi. Hushållens lånekostnader ökade eftersom de flesta bostadslånen har rörlig ränta.

Räntekänsligheten i ekonomin ökade också på grund av Finlands näringsgrensstruktur, som är mer fokuserad på industri och byggnadsverksamhet än genomsnittet. Dessa faktorer och den samlade effekten av euroländernas gemensamma penningpolitik påverkade den ekonomiska tillväxten klart mer under 2023 än räntebindningen för de utestående lånen.

Under 2023 betonade Finlands Bank att skuldållbarhet ska antas som en gemensam prioritet som beslutsfattare målmedvetet förbinder sig till över valperioderna. Utöver konsolidering av de offentliga finanserna är det viktigt att säkerställa förutsättningarna för en hållbar ekonomisk tillväxt genom innovationer och en långsiktig ekonomisk politik som stöder utnyttjandet av dem.

Genomförande och beredning av penningpolitiken 2023

Finlands Banks penningpolitiska motparter ökade 2023

Finlands Banks penningpolitiska motparter är finländska kreditinstitut och nordiska bankers filialer i Finland. Av motparterna krävs att de är finansiellt solida, omfattas av finansiell tillsyn och att de är [kassakravspliktiga](#). Dessutom ska de uppfylla Finlands Banks operativa krav för godkända motparter.

Under 2023 ökade Finlands Banks penningpolitiska motparter från 16 till 20 kreditinstitut.

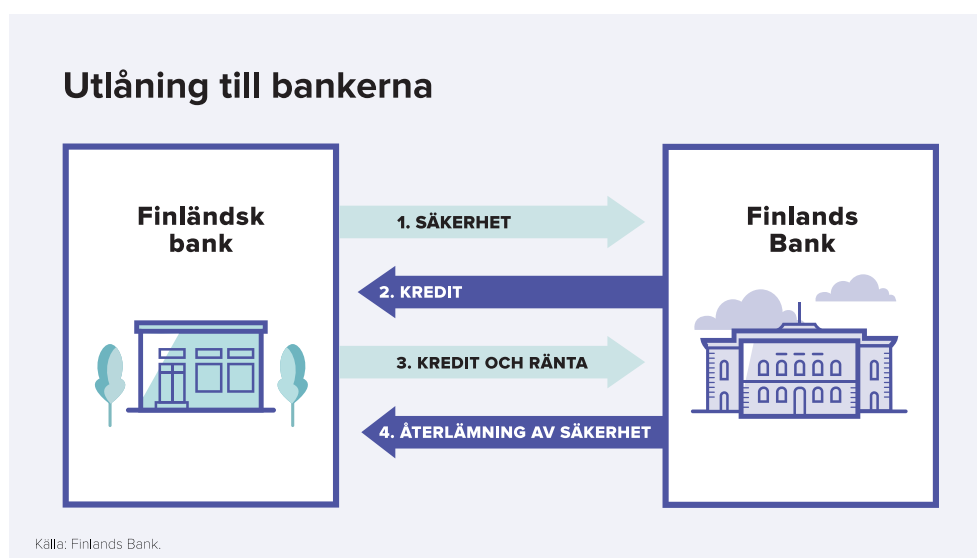
Förändringen berodde på att Finlands Bank [2023 beslutade att komplettera sina operativa krav för motparter med ett alternativ](#) där kreditinstitut kan beviljas tillträde endast till inlåningsfaciliteten av de stående faciliteterna för att göra insättningar över natten. I detta alternativ är de operativa kraven lättare än om motparten också beviljas tillträde till refinansieringstransaktioner mot säkerheter.

Finlands Bank ansåg att en bredare användning av inlåningsfaciliteten över natten stöder genomslaget av penningpolitiken i ett läge med riklig likviditet och positiv inlåningsränta.

De penningpolitiska motparterna ska följa [Finlands Banks regler om penningpolitiska transaktioner och säkerheter](#), som Finlands Bank uppdaterade tre gånger under 2023.

Finlands Banks motparter återbetalade 2023 en stor del av sina krediter

Diagram 7.

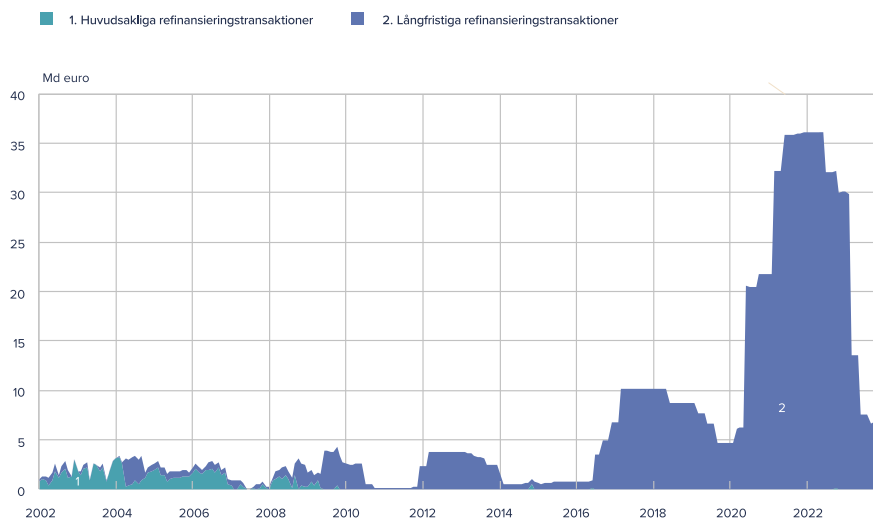
Finlands Banks penningpolitiska krediter till motparterna minskade under 2023 från ca 30,1 miljarder euro till ca 3,7 miljarder euro (diagram 8).

Bankernas efterfrågan vid de veckovisa huvudsakliga refinansieringstransaktionerna, de långfristiga refinansieringstransaktionerna med tre månaders löptid och refinansieringstransaktionerna i dollar var under 2023 mycket låg, både i Finlands Bank och i hela Eurosystemet.

I likhet med de senaste åren var således nästan alla öppna penningpolitiska krediter riktade TLTRO-krediter. De minskade dock i volym, eftersom inga nya refinansieringstransaktioner genomfördes under 2023 och även de krediter som beviljats tidigare minskade på grund av förfall och förtida återbetalningar.

Diagram 8.

Krediter som beviljats till Finlands Banks motparter

Källa: Finlands Bank.

På grund av återbetalningar av penningpolitiska krediter minskade säkerheterna som motparterna pantsatt hos Finlands Bank med 39 % under 2023 och uppgick till i genomsnitt ca 24 miljarder euro.

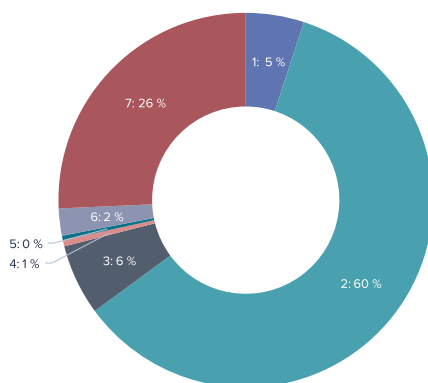
Beloppet av de pantsatta säkerheterna minskade dock inte i samma förhållande som krediterna. Därför ökade Finlands Banks motparters säkerhetsöverskott med 60 % och var i genomsnitt 46 % under 2023. Säkerhetsöverskottet utgör den andel av säkerheter pantsatta hos Finlands Bank som överstiger beloppet av utstående penningpolitiska krediter.

Finlands Banks motparter ställer till största delen säkerställda bankobligationer och lånefordringar som säkerhet. Dessa stod för 60 % respektive 26 % av samtliga pantsatta säkerheter (diagram 9). Lånefordringarnas andel av alla säkerheter ökade mest (+7 procentenheter), eftersom deras antal minskade minst.

Diagram 9.

Säkerheter som lämnats till Finlands Bank (genomsnitt 2023)

- 1. Räntebärande värdepapper utgivna av staten och regionala myndigheter
- 2. Säkerställda bankobligationer
- 3. Icke-säkerställda bankobligationer
- 4. Företagsobligationer
- 5. Värdepapper med bakomliggande tillgångar
- 6. Övriga omsättningsbara tillgångar
- 7. Icke-omsättningsbara lånefordringar

Källa: Finlands Bank.

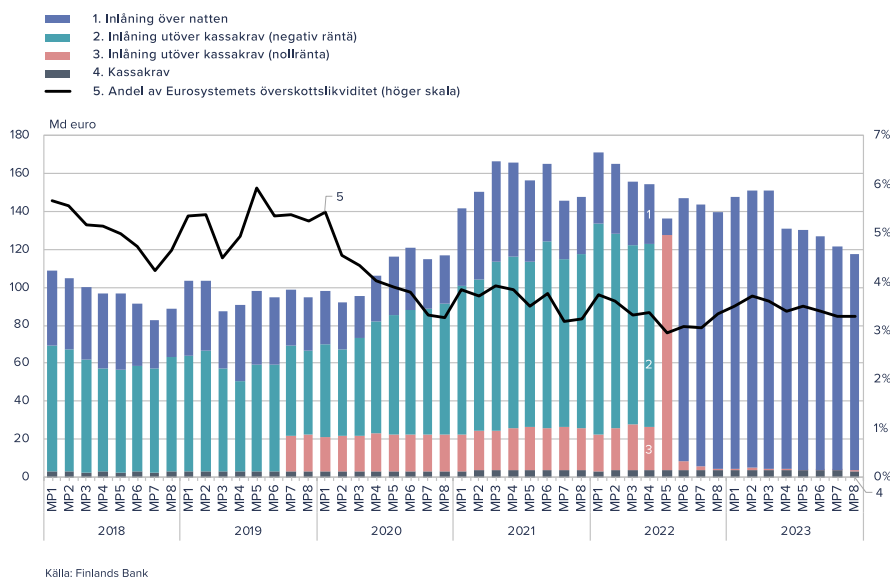
Till följd av de minskade utestående penningpolitiska krediterna och innehaven av värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen minskade de kassakravspliktiga institutens insättningar i Finlands Bank från 140 miljarder euro till 122 miljarder euro (-13 %; diagram 10).

Finlands Banks andel av inlåningen i hela Eurosystemet var relativt stabil.

Motparternas inlåning bestod i huvudsak av inlåning över natten, på vilken räntan för Eurosystemets inlåningsfacilitet betalas. Under årets lopp minimerade motparterna den inlåning till noll ränta som översteg kassakravet, och gjorde däremot aktivt insättningar över natten.

Diagram 10.

Centralbanksinlåning i Finlands Bank

Finlands Banks innehav av penningpolitiska värdepapper vände nedåt 2023

I enlighet med Europeiska centralbankens (ECB) penningpolitiska mål förvärvade Finlands Bank under 2023 finländska offentliga värdepapper, finländska säkerställda obligationer och ett brett spektrum av olika företagsobligationer.

Finlands Bank svarar själv för riskerna i köpen av offentliga värdepapper, medan riskerna i köpprogrammen för den privata sektorn fördelas mellan centralbankerna i Eurosystemet.

[Balansvärdet av bankens innehav av penningpolitiska värdepapper i bankens balansräkning \(på finska\)](#) minskade från 96 miljarder euro till 90 miljarder euro under 2023. Av detta belopp stod tillgångsköpen inom APP-programmet för 63 miljarder euro, medan tillgångsköpen inom PEPP-programmet utgjorde 28 miljarder euro.

Vid slutet av 2023 uppgick värdet av statsobligationer och obligationer utgivna av statsbundna institutioner som förvärvats inom APP-programmet till 35,2 miljarder euro i Finlands Banks balansräkning, medan obligationer utgivna av europeiska institutioner stod för 1,7 miljarder euro.

Statistikcentralen offentliggör kvartalsvis innehavet av finska statsobligationer i de nationella finansiella räkenskaperna. [Vid slutet av september 2023 motsvarade Finlands Banks innehav av finska statsobligationer 32,4 % \(på finska\).](#)

Vid slutet av 2023 uppgick värdet av företagsobligationer som förvärvats inom APP-programmet till 14,9 miljarder euro i Finlands Banks balansräkning och värdet av säkerställda obligationer till 10,6 miljarder euro.

[Vid behov lånar Eurosystemet ut värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen tillbaka till marknaden \(på engelska\).](#)

[Värdepapperslånen ska bidra till likviditeten för euroområdet obligationer.](#)

Finlands Bank deltog 2023 aktivt i översynen av det operativa styrsystemet för genomförande av penningpolitiken

ECB-rådet meddelade i december 2022 att det kommer att utföra en bedömning av det operativa styrsystemet för genomförande av penningpolitiken.

Styrsystemet används för att styra utvecklingen av de korta penningmarknadsräntorna. I samband med bedömningen upprättas också en tidsplan för en stegvis reducering av Eurosystemets balansräkning till sin normala storlek.

Finlands Banks experter bidrog aktivt till planeringen och diskussionen i Eurosystemets arbetsgrupper och kommittéer och i ECB-rådet.

Läs mer om detta i följande artiklar (på finska och engelska):

[Onko vanhaan paluuta – rahapolitiikan toteutus ohjauskorkojen noustessa ja eurojärjestelmän taseen pienentyessä \(på finska\). \(Kan vi återgå till det gamla? – Genomförande av penningpolitiken när styrräntorna stiger och Eurosystemets balansräkning krymper\)](#)

[Miten Euroopan keskuspankki ohjaa korkoja tulevaisuudessa? \(på finska\) \(Hur kommer ECB att styra räntorna i framtiden?\)](#)

[Rahapolitiikan toteutus ohjauskorkojen noustessa ja eurojärjestelmän taseen pienentyessä \(på finska\) \(Genomförande av penningpolitiken när styrräntorna stiger och Eurosystemets balansräkning krymper, direktionsmedlem Tuomas Välimäkis tal\)](#)

Balansräkningens storlek och sammansättning måste anpassas efter det valda operativa styrsystemet. Enligt planerna ska ECB:s bedömning slutföras under våren 2024.

Klimatförändringarna ägnades större uppmärksamhet i genomförandet av penningpolitiken 2023

I samband med översynen av den penningpolitiska strategin fattade ECB-rådet 2021 beslut om en handlingsplan för integrering av klimatförändringarna i genomförandet av Eurosystemets penningpolitik.

Rådet preciserade sin [handlingsplan](#) 2022 för att väga in klimatrelaterade risker vid [köp av penningpolitiska \(på finska\)](#) företagsobligationer och i [ramverket för säkerheter \(på finska\)](#), riskhanteringen och företagens informationskrav avseende hållbarhetsrapporteringen.

För att väga in klimatrisker vid köp av företagsobligationer införde Eurosystemet i oktober 2022 ett system för bedömning av företagsspecifika klimatmått, som utöver de övriga riskhanteringsaspekterna också [styr köp av penningpolitiska värdepapper till obligationer utgivna av företag som tar större klimathänsyn \(på engelska\)](#).

De företagsspecifika klimatmåttan fångar upp företagets utsläpp, dess mål att minska utsläppen och dess klimatrapportering i ett klimatbetyg. Betyget har en betydande inverkan på genomförandet av penningpolitiken, eftersom den påverkar de maximala köpvolymererna av enskilda företags obligationer. Genom att utnyttja klimatmåttan kan Eurosystemet således minska de klimarelatade riskerna i sin balansräkning.

År 2023 publicerade Eurosystemet den första [klimatrapporten om penningpolitiska företagsobligationer \(på engelska\)](#). Rapporten bygger på internationella rapporteringsrekommendationer och ökar insynen i Eurosystemets penningpolitiska åtgärder.

I klimatrapporten granskas förvaltning, strategi, riskhantering och klimatnyckeltal med avseende på köp av företagsobligationer. Rapporten innehåller också ett ramverk för stresstester för att bedöma de långsiktiga effekterna av omställningsrisker och fysiska risker i Eurosystemets innehav av företagsobligationer i olika klimatscenarier.

Under 2023 fortsatte Finlands Bank beredningsarbetet för integrering av klimatrisker i Eurosystemets ramverk för säkerheter.

Eurosystemet gav ut den första klimatrapporten om innehavet av företagsobligationer som förvärvats i penningpolitiskt syfte.

Finansiell stabilitet

22.03.2024

Finlands Banks lagstadgade uppgift är att sörja för stabiliteten i det finansiella systemet i Finland. Målet är att i god tid identifiera sårbarheter som hotar stabiliteten och att förebygga bank- och finanskriser. Finlands Banks ekonomiska prognoser och riskbedömningar baserar sig i sin tur på den statistik av hög kvalitet som banken sammanställer.

ARTIKELN I KORTHET

Finansiella stabilitetshot

ECB dämpade den snabba inflationen i euroområdet 2023 bland annat genom att höja räntorna. Motståndskraften i det finansiella systemet i Finland sattes på prov när de snabbt stigande räntorna fick bostadsmarknaden att stagnera och företagens konkurser ökade, framför allt inom byggbranschen.

Hushållen i Finland

De finländska hushållens skuldsättning minskade 2023 efter att ha ökat nästan utan avbrott i ca 30 år. Den med tanke på det ekonomiska läget starka sysselsättningen hjälpte hushållen att klara av de ökade lånekostnaderna.

■ Det globala läget och Finland

De geopolitiska spänningarna och problem i vissa banker hotade den globala finansiella stabiliteten 2023. Det finansiella systemet i Finland var emellertid fortsatt stabilt.

Finlands Bank strävar efter att i tid identifiera risker och sårbarheter som hotar den finansiella stabiliteten. Finlands Bank bedömer och kartlägger också metoder för att motverka identifierade risker.

Risker som realiserar exempelvis i banksystemet eller på bostads- och fastighetsmarknaden kan i värsta fall leda till ekonomiska och finansiella kriser eller bidra till att fördjupa dem. För att minska risken för finanskriser används bland annat makrotillsynspolitiska åtgärder.

[Läs mer om åtgärderna för att upprätthålla den finansiella stabiliteten \(på finska\).](#)

De stigande räntorna satte företagen och bostadsmarknaden på prov

Stagnationen på bostadsmarknaden blev ett test för den finansiella stabiliteten i Finland 2023

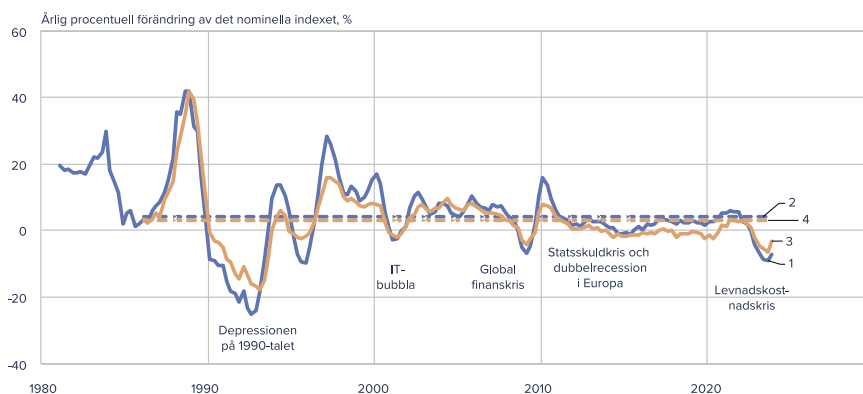
Motståndskraften i det finansiella systemet i Finland sattes på prov 2023, när [den snabba uppgången i styr-, marknads- och utlåningsräntor](#) och osäkerheten om den framtida ränteutvecklingen fick otaliga hushåll och bostadsinvestorer att antingen avstå från att köpa bostad eller skjuta fram sina planer.

Den stagnerande bostadshandeln ledde till det största prisfallet på gamla bostäder i Finland sedan den ekonomiska krisen och bankkrisen i början av 1990-talet (diagram 11).

Diagram 11.

Bostadsprisförändringen efter region i Finland

- 1. Genomsnittlig prisförändring på gamla bostäder i huvudstadsregionen
- 2. Medeltal för 1986/I-2023/I
- 3. Genomsnittlig prisförändring på gamla bostäder i övriga Finland
- 4. Medeltal för 1986/I-2023/I

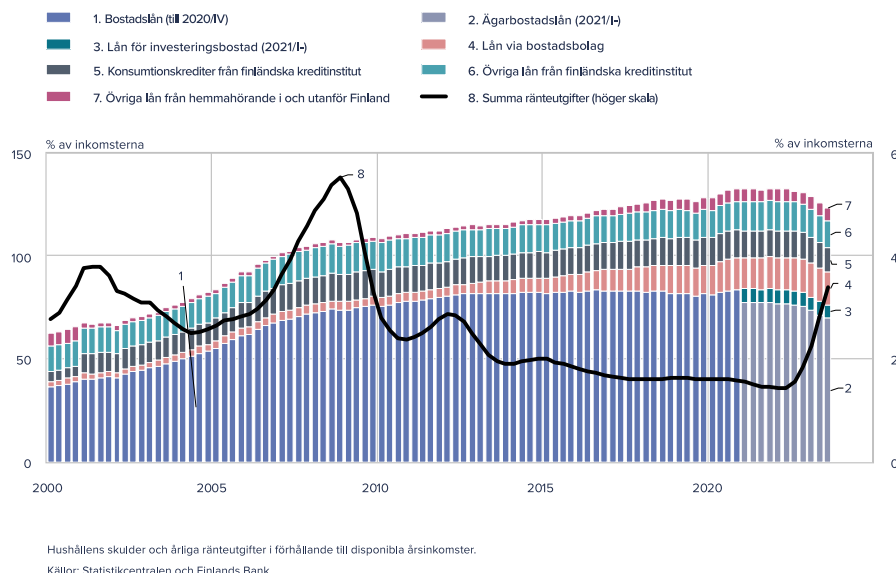
Hushållens skuldsättning minskade 2023 efter en långvarig ökning

De finländska hushållens skuldsättning vände ned 2023 efter att ha ökat nästan utan avbrott i ca 30 år (diagram 12), när ökningen i det utestående beloppet av bostadslån undantagsvis sjönk och blev negativ.

Uppgången i marknadsräntorna återspeglades också snabbt i räntorna på gamla lån. De finländska hushållens ränteutgifter i förhållande till disponibla inkomster ökade markant under 2023 (diagram 12, den svarta kurvan).

Diagram 12.

Finländska hushålls skuldsättning och räntebörda

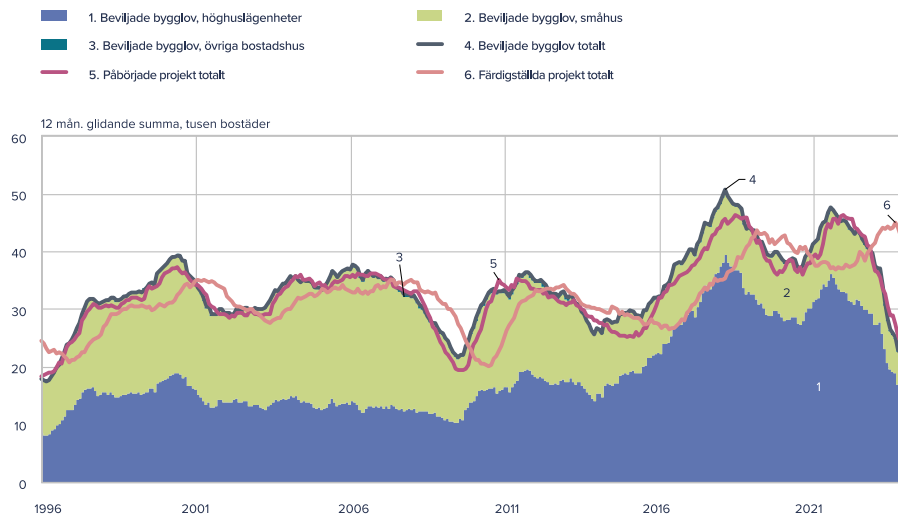

Den vikande nybyggnationstakten för bostäder drabbade byggföretagen hårt 2023

De finländska företagen inom byggbranschen drabbades hårdast av de stigande räntorna och den svalare bostadsmarknaden. Tidigare påbörjade byggnadsprojekt färdigställdes ännu i stor omfattning under 2023, men antalet nya projekt och beviljade bygglov minskade rejält (diagram 13).

Diagram 13.

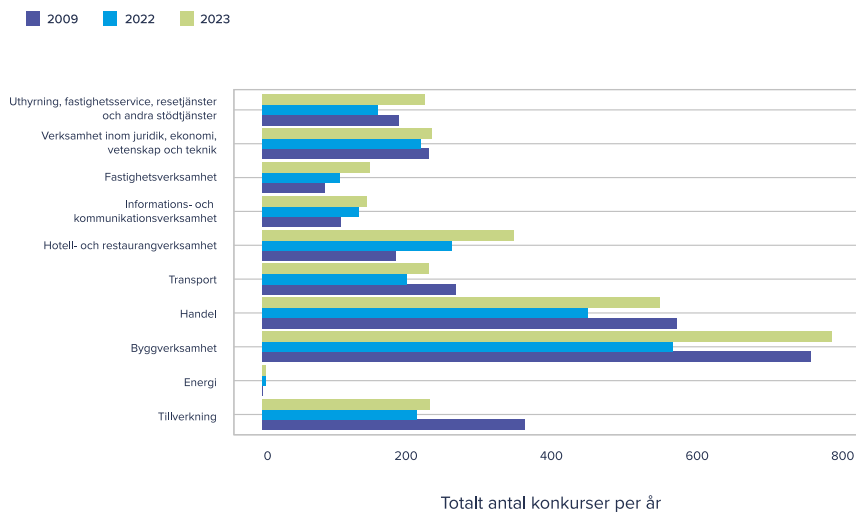
Bostadsbyggande efter bostadstyp och byggnadsskede

Byggbranschen drabbades av fler konkurser 2023 än exempelvis under 2009, dvs. året efter den globala finanskrisen (diagram 14).

Diagram 14.

Antal konkurser efter näringsgren

Kreditriskerna för lån till fastighetsbranschen och för fastighetsinvesteringar ökade 2023

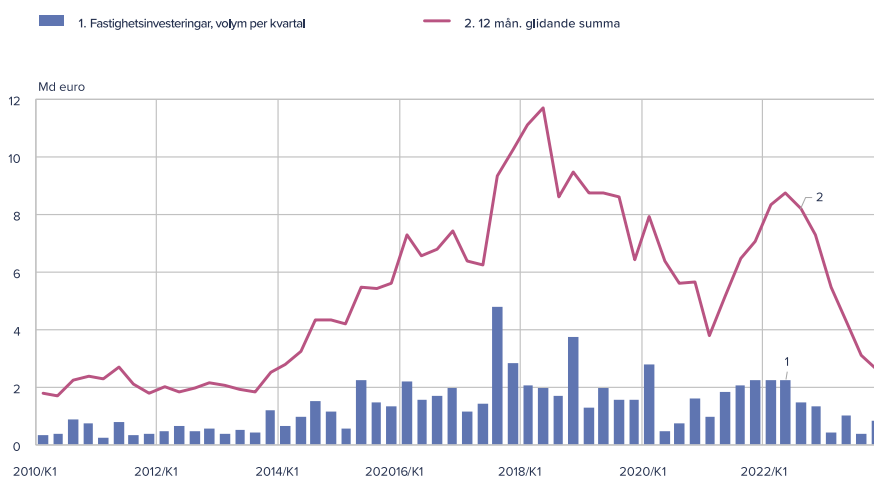
Investeringarna i olika fastigheter, såsom hyreslägenheter, affärslokaler och kontor, minskade kännbart 2023 (diagram 15).

Enligt Finlands Banks bedömning [ökade kreditriskerna för lån till fastighetsbranschen och för fastighetsinvesteringar under 2023 \(på finska\)](#).

Finlands Bank bedömde emellertid att problemen på fastighetsmarknaden inte hotade den finansiella stabiliteten. Riskerna på marknaden för fastighetsinvesteringar i Finland minskade tack vare investerarkårens diversifierade struktur, pensions- och försäkringsbolagens samt övriga institutionella investerares stora roll och det ringa antalet investerare som handlar med omfattande skuldfinansiering.

Diagram 15.

Fastighetsinvesteringar per kvartal och 12 månaders glidande summa av investeringsvolymen

Källa: KTL.

Den finansiella stabiliteten i Finland var 2023 god trots de globala strömningarna

Det finansiella systemet var fortsatt stabilt

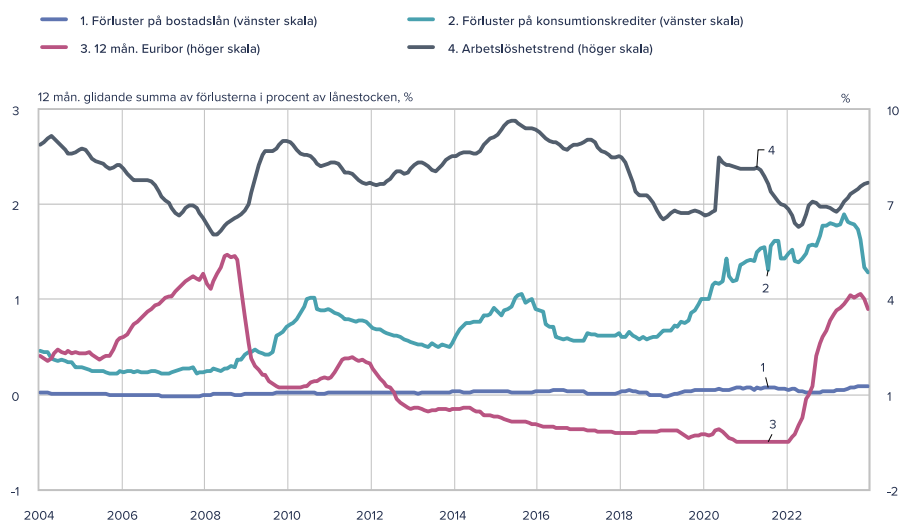
Trots stigande räntor, djupdykningen på bostadsmarknaden och ökade konkurser var det finansiella systemet i Finland fortsatt stabilt och funktionssäkert 2023.

De finländska hushållen klarade till största delen av att sköta sina lån tillfredsställande. Bankernas nedskrivningsförluster på lån till hushåll ökade endast måttligt (diagram 16).

Till hushållens lånebetalningsförmåga bidrog den fortsatt rätt starka sysselsättningen i förhållande till det ekonomiska läget.

Diagram 16.

Kreditinstitutens nedskrivningsförluster på lån till hushåll i Finland

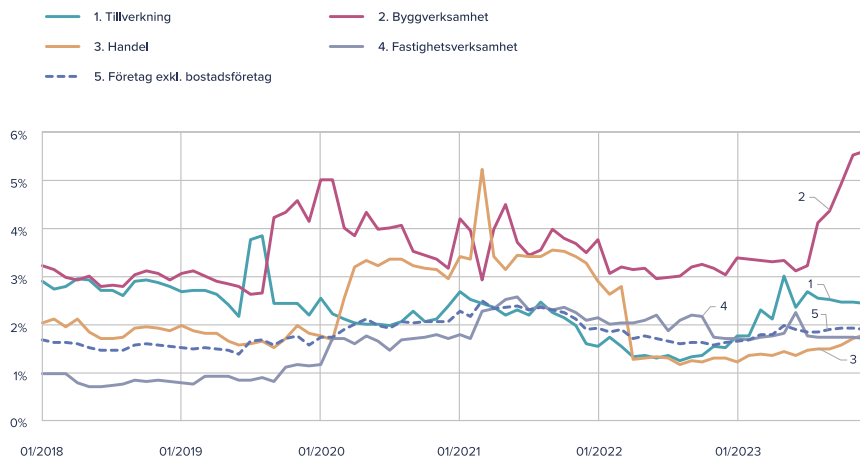
Källor: Finlands Bank, Refinitiv och Statistikcentralen.

Nedskrivningsförlusterna på bankernas lån till finländska företag ökade endast svagt.

Utlåningen till byggföretag utgjorde endast ca 5 % av bankernas totala utestående företagsutlåning 2023, och problemen bland företagen inom byggbranschen spred sig inte i stor skala till den övriga företagssektorn (diagram 17).

Diagram 17.

Antal oreglerade lån av inhemska företagslån inom vissa näringsgrenar

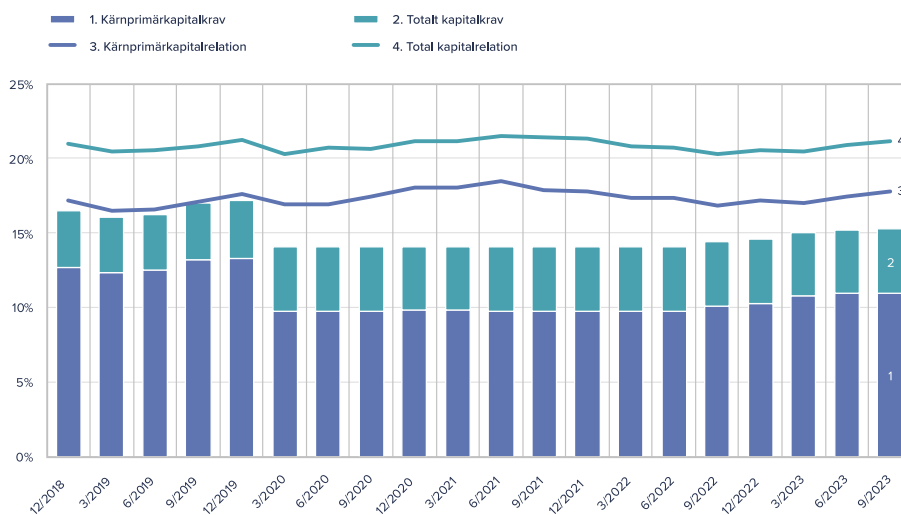

Märk! Oreglerade lån till nettobelopp efter avdrag för förlustreserveringar.
Källa: Finlands Bank.

Lönsamheten för de finländska bankerna förbättrades rent av och kapitaltäckningen stärktes 2023 (diagram 18), när uppgången i krediträntorna fick bankernas räntenetto att öka. Bankernas likviditet och tillgång till upplåning var också god, även om [de finländska bankerna är mer sårbara för likviditetsrisker än tidigare](#).

Diagram 18.

Det svaga ekonomiska läget rubbade inte bankernas kapitaltäckning 2023

Källa: Finansinspektionen.

Förtroendet för det globala banksystemet vacklade i mars 2023

Det internationella finansiella systemets motståndskraft sattes på prov framför allt i mars 2023. De stigande räntorna gav upphov till en bankrusning i den kaliforniska banken Silicon Valley Bank, som tagit för stora ränterisker, och i några andra amerikanska banker med en sårbar balansstruktur.

Den problemdrabbade schweiziska storbanken Credit Suisse såldes dessutom med myndigheternas stöd till sin hårdaste konkurrent, Union Bank of Switzerland (UBS).

Förtroendet för bankerna på den globala finansmarknaden återställdes emellertid snabbt och det i hög grad tack vare de amerikanska och schweiziska myndigheternas raska krishanteringsåtgärder.

Inte heller de geopolitiska spänningarna i Finlands närområden som tilltog hösten 2023 – skadorna på gasledningen och telekommunikationskabeln mellan Finland och Estland i oktober 2023 och den instrumentaliserade inresan vid Finlands östgräns som började i november 2023 – försvagade investerarnas förtroende för Finlands ekonomi och försvårade inte heller de finländska företagens och finansinstitutens upplåning på den globala finansmarknaden.

Konsekvenserna av klimatförändringarna för bankerna och makrotillsynspolitiken analyserades 2023

Utöver riskerna på kort och medellång sikt bedömer Finlands Bank hur de långfristiga sociala och ekonomiska förändringskrafterna – såsom klimatförändringarna – inverkar på det finansiella systemets funktion och risker på längre sikt.

År 2023 analyserade Finlands Bank bland annat konsekvenserna av klimatförändringarna för bankernas resultatförmåga och för [makrotillsynspolitiken \(på finska\)](#).

Finlands Bank analyserade konsekvenserna av klimatförändringarna för bankernas resultatförmåga och för makrotillsynspolitiken.

Finlands Bank deltog i beredningen av makrotillsynspolitiken

Syftet med makrotillsynspolitiken är att minska sannolikheten för finanskriser och andra allvarliga störningar i det finansiella systemet.

Genom makrotillsynspolitiken regleras bland annat storleken av de buffertkrav som vid behov påförs bankerna samt lånetaket för nya bostadslån.

I Finland fattas besluten om makrotillsynskraven, dvs. användningen av makrotillsynsverktyg, av Finansinspektionens direktion. Till underlag för makrotillsynsbesluten tar Finlands Banks och Finansinspektionens experter fram [analyser \(på finska\)](#), av vilka en del offentliggörs.

Dessutom avger Finlands Bank varje kvartal [ett officiellt och offentligt yttrande \(på finska\)](#) om Finansinspektionens direktörs förslag till direktions beslut om användningen av makrotillsynsverktyg.

Finansinspektionen påförde 2023 bankerna ett buffertkrav till följd av den strukturella sårbarheten inom banksektorn i Finland

I mars 2023 beslutade Finansinspektionens direktion att påföra alla finländska kreditinstitut ett så kallat [systemriskbuffertkrav](#), som utgör 1 % av institutets riskvägda tillgångar.

Enligt direktions bedömning kan eventuella bankkriser få särskilt stora konsekvenser i Finland bland annat på grund av det finländska banksystemets omfattande storlek, de gemensamma riskkoncentrationerna och de nära kopplingarna mellan de nordiska länderna.

Genom buffertkravet kan banksektorns förlusttäcknings- och utlåningsförmåga säkerställas i allvarliga krissituationer. Finlands Bank understödde i sitt yttrande [Finansinspektionens direktörs beslutsförslag och dess motiveringar \(på finska\)](#).

Finansinspektionen återställde den maximala belåningsgraden för bostadslån till grundnivån 2023

I december 2023 återställde Finansinspektionens direktion den maximala belåningsgraden för andra bostadslån än förstagångslån till [den lagstadgade grundnivån](#) på 90 % från tidigare 85 %. Den maximala belåningsgraden avser bostadslånets maximibelopp i förhållande till de godtagbara säkerheterna för lånet.

I sitt beslut ansåg direktionen att det inte längre föreligger lagstadgade förutsättningar för en kraftigare begränsning av bostadslånens maximibelopp sedan bostadsutlåningen minskat och bostadsmarknaden mattats av.

[Finlands Bank omfattade i sitt yttrande \(på finska\)](#) Finansinspektionens direktörs beslutsförslag.

Finlands Bank deltog i utredningen av hushållens skuldsättning 2023

En myndighetsarbetsgrupp som tillsatts av finansministeriet gjorde under början av våren 2023 för riksdagsperiodens behov en utredning av de finländska skuldsatta hushållens situation och kartlade konsekvenserna av den högre räntenivån för gäldenärerna, bostadsmarknaden och bankerna.

Representanter för Finlands Bank och Finansinspektionen deltog i arbetsgruppen som namngivna experter.

Arbetsgruppen bedömde att endast [en liten del av de skuldsatta hushållen drabbas av allvarliga svårigheter på grund av ränteuppgången](#).

För att dämpa riskerna med skuldsättningen föreslog arbetsgruppen bland annat ett skuldtak för Finland, dvs. en juridiskt bindande övre gräns för låntagarnas skuldhanteringsbörda.

Dessutom ansåg arbetsgruppen att skattebehandlingen av amorteringar på bostadsbolagslån bör ändras och att det inte är motiverat att återinföra skatteavdraget för räntor på bostadslån.

Finlands Bank deltog i krissimuleringsövningar 2023

Finlands Bank deltar regelbundet i krissimuleringsövningar. Vid simuleringarna övar finländska och utländska myndigheter på reaktiva åtgärder och inbördes samarbete vid finansiella kriser samt exceptionella situationer i samhället och ekonomin.

Under 2023 deltog Finlands Bank bland annat i [Northern Bastion-övningen](#), som leddes av Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot. I övningen deltog företrädare för förvaltningen från Finland, Sverige, Estland, Danmark, Norge och Förenta staterna.

Vid övningen agerade myndigheterna i en fiktiv situation med allvarliga störningar i finanssektorns digitala funktioner till följd av cyberangrepp och skador på den fysiska infrastrukturen.

Det internationella samarbetet främjar den finansiella stabiliteten

Det internationella samarbetet för att främja den finansiella stabiliteten fortsatte 2023. Finlands Bank deltog i verksamheten i flera kommittéer och arbetsgrupper bland annat inom ramen för Europeiska centralbanken (ECB), Europeiska systemrisknämnden (ESRB), Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och det nordisk-baltiska samarbetet.

Statistik och utveckling av makrotillsynspolitiken

Finlands Bank svarar på användarnas informationsbehov genom att aktivt utveckla statistikfunktionen

Sammanställning av statistik är en av Finlands Banks lagstadgade uppgifter. Finlands Bank svarar på användarnas informationsbehov genom att aktivt utveckla statistikfunktionen och säkerställa att statistiken är aktuell, adekvat och heltäckande också i en föränderlig omvärld.

Finlands Bank och Statistikcentralen förberedde under 2023 tillsammans datainsamlingen Förmögenhetsundersökning 2023. Inom Europeiska centralbankssystemet utvecklades i sin tur mer aktuell förmögenhetsstatistik efter hushållskategori.

Dessutom publicerade Finlands Bank de första uppgifterna från datainsamlingen om betalningar och svikliga förfaranden.

Finlands Bank och Statistikcentralen inledde datainsamlingen Förmögenhetsundersökning 2023

Finlands Bank förberedde tillsammans med Statistikcentralen insamlingen av uppgifterna för Finland som en del av den femte etappen av Europeiska centralbankens förmögenhetsundersökning (HFCS, Household Finance and Consumption Survey).

De uppgifter som samlas in avser situationen 2023. Statistikcentralen samlar in uppgifterna från och med ingången av 2024.

Förmögenhetsundersökningen beräknas vara klar i mars 2025. Undersökningen ger viktig information om hushållens förmögenhet, skulder och konsumtion.

Det är viktigt att hushållens skuldsättning analyseras, eftersom skuldbetalningsproblem i kraftigt skuldsatta hushåll kan få negativa följd effekter för ekonomin och det finansiella systemet.

Europeiska centralbankssystemet utvecklade experimentella förmögenhetskonton för hushåll

ECB publicerar [experimentell statistik om hushållens förmögenhetskonton \(på engelska\)](#) (DWA, Distributional Wealth Accounts) snabbare än tidigare. Statistiken beskriver fördelningen av hushållens förmögenhet inom euroområdet med undantag av Kroatien.

Experimentell DWA-statistik som baserar sig på makrostatistik publiceras kvartalsvis.

DWA-statistiken kombinerar hushållsspecifika data från förmögenhetsundersökningen med makroekonomiska data från finansräkenskaperna. Resultaten av den fjärde vågen av förmögenhetsundersökningen blev klara 2023 och utnyttjades vid sammanställningen av DWA-materialet. [Resultaten publicerades \(på engelska\)](#) i början av 2024.

Diagram 19 och 20 åskådliggör att den ökade bostadsförmögenheten gäller fler hushåll i Finland än värdeökningen på börsnoterade aktier.

Den förmögnaaste tiondelen av hushållen äger merparten av hushållens innehav av börsnoterade aktier. De finländska hushållens nettoförmögenhet utgjorde vid utgången av juni 2023 sammanlagt 913 miljarder euro, vilket är 27 % mer än för fem år sedan. Största delen av hushållens förmögenhet är bostadsförmögenhet.

Diagram 19.

Hushållens bostadsförmögenhet i Finland per decil

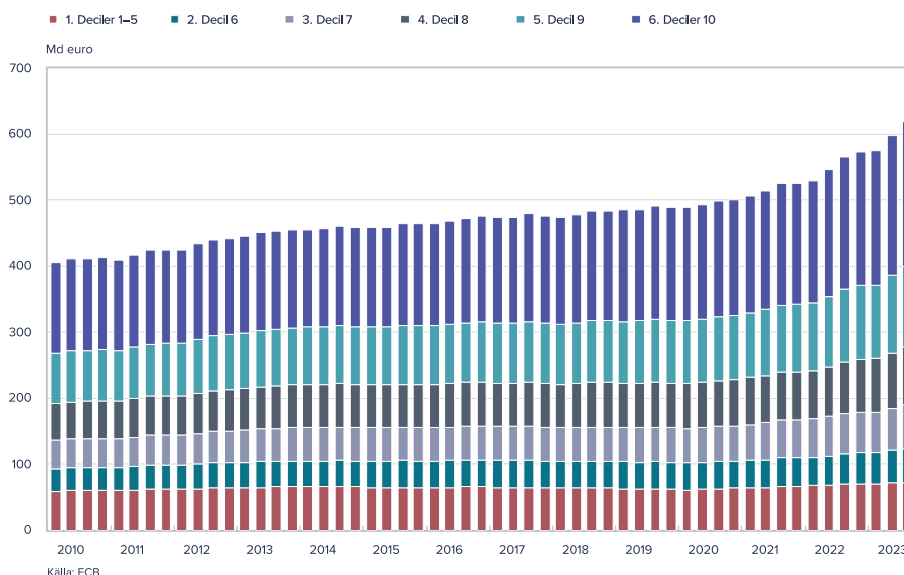
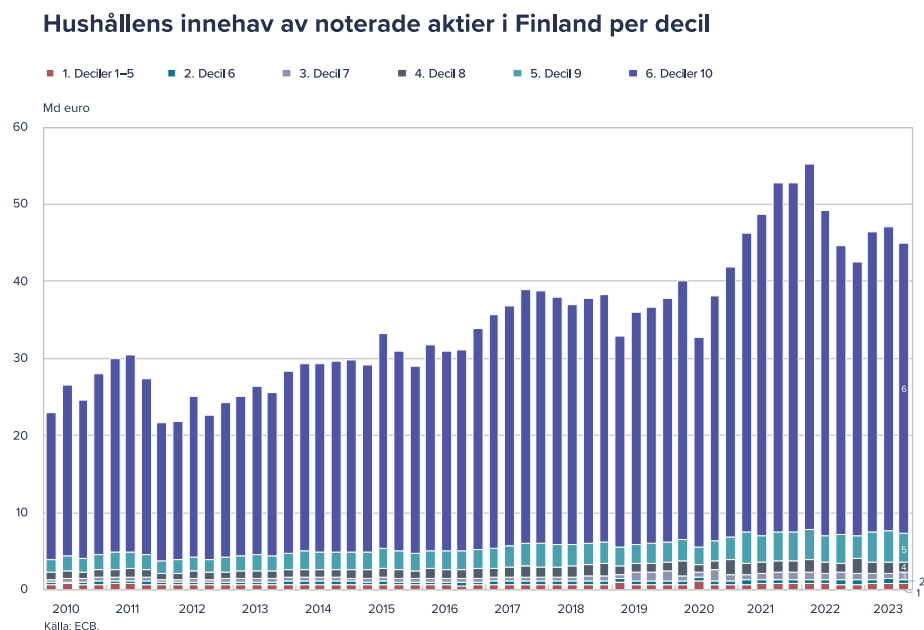

Diagram 20.

Finlands Bank deltog 2023 aktivt i arbetet för att förnya bankernas myndighetsrapportering i euroområdet

Finlands Bank medverkade under 2023 aktivt i Integrated Reporting Framework (IReF)-programmet, som ECB-rådet lanserade i december 2021.

Syftet med projektet är att harmonisera statistikinsamlingen från bankerna i euroområdet och därigenom minska rapporteringsbördan framför allt för banker med gränsöverskridande verksamhet. Samtidigt blickar man emellertid redan framåt och söker exempelvis möjligheter till en harmonisering med tillsynsrapporteringen.

Också processen för sammanställning av statistik förnyas och harmoniseras i flera länder, vilket ger snabbare tillgång till mer detaljerade uppgifter för analysändamål.

År 2023 genomförde ECB en enkät som kompletterade kostnadsnyttoenkäten från 2021. Allokeringen av kostnader och fördelar bidrar till beredningen av den nya förordningen som kommer igång på allvar vintern 2024.

IReF-förordningen ersätter flera av ECB:s nuvarande statistikförordningar och Finlands Banks RATI-, Luoti- och TIHA-datainsamlingar upphör efter att IReF trätt i kraft.

Finlands Bank publicerade ny betalningsstatistik 2023

Finlands Bank sammanställer [ECB:s betalningsstatistik](#) kvartals- och halvårsvis.

Statistiken har samlats in från och med 2022 i Finlands Banks datainsamling om betalningar och svikliga förfaranden, som utöver betalningstransaktioner vid massbetalningar omfattar uppgifter om bland annat antalet betalkort. Under 2014–2021 insamlades uppgifterna årligen i samband med datainsamlingen för betalningsstatistik.

År 2023 publicerade Finlands Bank de första uppgifterna från datainsamlingen om betalningar och svikliga förfaranden.

De nya statistikpublikationerna innehöll [en dashboard med kvartalsvis betalningsstatistik](#) och [statistikmeddelanden](#). Dessutom förnyades den tidigare publicerade [årliga betalningsstatistik-dashboarden](#). Statistik om betalningar och svikliga förfaranden som publicerats i dashboarden lades också ut på [Finlands Banks tjänst för öppen data \(på engelska\)](#).

Utvecklingen av betalningsstatistiken fortsätter under 2024, när det publicerade datainnehållet utökas att omfatta halvårsvis rapporterade betalningsuppgifter.

Bristfällig klimatstatistik och avsaknad av jämförbara data över den finansiella sektorn har länge försvårat bedömningen av riskerna med klimatförändringarna och finansieringen av klimatomställningen.

Europeiska centralbankssystemet inledde en reform av förordningen om statistik över tillgångar och skulder hos investeringsfonder 2023

Europeiska centralbankssystemet (ECBS) inledde 2023 en reform av förordningen om statistik över tillgångar och skulder hos investeringsfonder. Beredningen kom in i slutfasen: under 2023 undersöktes användarnas databehov och fondernas rapporteringskostnader. Dessa uppgifter togs till grund för utkastet till den nya förordningen.

Ett offentligt samråd inleddes i december och reformen fortsätter under 2024. Rapporteringen enligt den nya förordningen börjar med ställningen i juni 2025.

Den viktigaste förändringen är att den nu huvudsakligen kvartalsvisa statistiken läggs om till månadsstatistik. Finlands Bank har visserligen redan nu samlat in alla data månadsvis.

En mer ingående indelning av också andra fonder ökar statistikens användbarhet. En noggrannare specifikation av vinstutdelning och förvaltningskostnader ger dessutom möjlighet till en högre kvalitet på återinvesterade vinstmedel i balansräkningen, när uppgifterna i ECBS centrala värdepappersregister (CSDB, Centralised Securities Database) förbättras.

Betydande framsteg inom finansiell klimatstatistik i Europa

I januari 2023 publicerade ECBS sina första klimatrelaterade finansiella [statistiska indikatorer \(på engelska\)](#).

Finlands Bank deltog aktivt i arbetet inom statistikkommittén för att förbättra klimatstatistiken inom den finansiella sektorn: En expertgrupp tog med nya arbetssätt fram indikatorer som speglar de fysiska risker och omställningsrisker som hänför sig till den finansiella sektorn. Det lånespecifika dataunderlaget för beräkning av indikatorerna möjliggör därigenom en djupgående fenomenanalys.

Mer information om de omställningsrisker som hänför sig till banksektorn i Finland finns i artikeln [Assessing transition risks in banks' corporate loan portfolios \(på engelska\)](#).

Pengar och betalningar

22.03.2024

Till Finlands Banks uppgifter hör bedömning av systemrisker, arbete för att främja effektiva betalningar och analysarbete till stöd för dessa uppgifter. Tyngdpunkten i betalnings- och avvecklingsystemen låg 2023 på nationell beredskap och [de europeiska betalningarnas framtid \(på finska\)](#).

ARTIKELN I KORTHET

Utveckling av omedelbara betalningar och kontanttjänster

Finlands Bank samordnade ett projekt som inleddes hösten 2023 för att ta fram ett koncept för omedelbara betalningar i Finland som är kompatibelt på europeisk nivå. Även om kontanter användes sparsamt under 2023, har kontanter alltså en viktig roll som betalningsmedel. Finlands Bank underströk också behovet av att trygga en tillräcklig nivå för kontanttjänster genom lagstiftning.

Betalnings- och avvecklingssystemens utveckling

År 2023 låg fokus på nationell beredskap och de europeiska betalningarnas framtid. Ett viktigt tekniskt framsteg var övergången till T2-systemet, som bidrar till effektivare betalning och avveckling. Dessutom avancerade arbetet för att utveckla en digital euro till förberedelsefasen.

TARGET-tjänsterna och det internationella samarbetet

Finlands Bank utvecklade 2023 TARGET-tjänster för den nordiska banksektorn. Dessutom levererade Finlands Bank och Europeiska centralbanken (ECB) en ny analysmiljö för TARGET-tjänster till Eurosystemets förfogande. Finlands Bank deltog också i utvecklingen av den kommande nya TARGET-tjänsten, det gemensamma europeiska ECMS-systemet för hantering av säkerheter.

Utveckling av omedelbara betalningar och kontanttjänster

Omedelbara betalningar utvecklas i Finland enligt europeisk kompatibilitet

Med omedelbara betalningar avses betalningsöverföringar i realtid som kan göras oavsett dag och klockslag, också nattetid, samt under veckoslut och söckenhelger.

En tjänst för omedelbara betalningar som är tillgänglig för alla konsumenter på lika villkor har saknats i det finländska utbudet av betalningstjänster. Ett betalningsmedel som är oberoende av betalkorten skulle dessutom bidra till ökad konkurrens och stärka beredskapen på betalningsområdet.

Betalningsrådets arbetsgrupp tog fram ett koncept för genomförande av Eurosystemets och Europeiska kommissionens målsättningar för omedelbara betalningar i Finland. Arbetsgruppen publicerade i samband med [Betalningsforum \(på finska\)](#) i maj 2023 en rapport som sammanfattade de viktigaste elementen i konceptet.

I september 2023 inleddes det fortsatta projektarbetet i syfte att utarbeta en regelbok för omedelbara betalningar samt en förvaltningsmodell för upprätthållande och hantering av omedelbara betalningar.

Enligt planen slutförs projektet före sommaren 2024. Efter det ska introduktionen av tjänsten säkerställas.

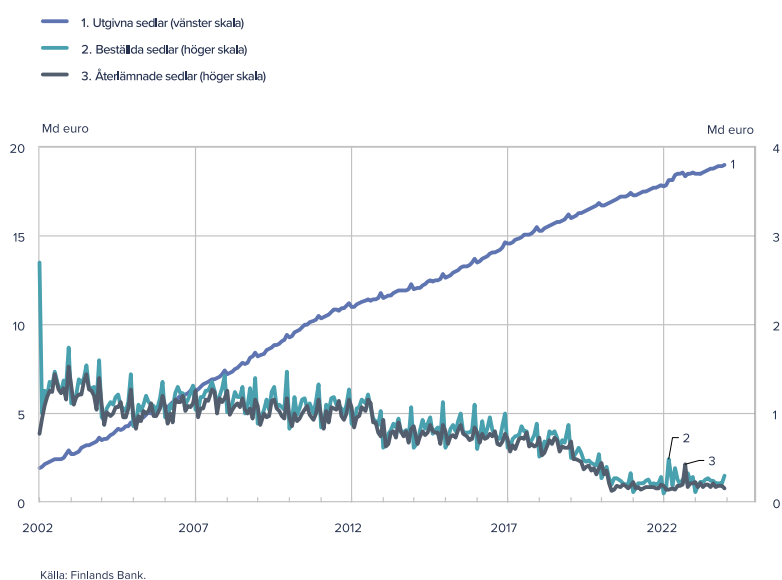
Finlands Bank önskar trygga en tillräcklig nivå för kontanttjänsterna

En av Finlands Banks grundläggande tjänster är att svara för kontantförsörjningen och utgivningen av sedlar i Finland. Finlands Bank handlar tillsammans med övriga kontantförsörjningsparter för att säkerställa tillgången till äkta sedlar av acceptabel kvalitet.

Utgivningen av kontanter ökade i Finland, men efter de högsta siffrorna 2022 stabiliserades efterfrågan till samma nivå som rådde under coronapandemin. Framför allt på sommaren och vid slutet av året var beställningarna av kontanter från Finlands Bank större än återlämningarna.

Diagram 21.

Finlands Banks sedelutgivning

Inga stora förändringar har konstaterats i tillgången till och användningen av kontanter jämfört med tidigare år, även om nedgången i kontantbetalningarna innebär utmaningar för att upprätthålla ett kontantnätverk.

Enligt Finlands Banks [konsumentenkät](#) våren 2023 är 90 % av konsumenterna nöjda med tillgången till kontanter. Däremot har en del, framför allt mindre affärer slutat acceptera kontantbetalningar. Fortfarande anser ca 40 % av konsumenterna att det är viktigt eller rätt viktigt att få betala med kontanter.

Finlands Bank uttalade sig redan 2022 för att det behövs lagstiftning för att trygga en tillräcklig nivå för kontanttjänster. År 2023 inledde finansministeriet en utvärdering av behovet att se över lagstiftningen om grundläggande banktjänster och kreditinstitut, och Europeiska kommissionen lade fram ett förslag till förordning för att trygga eurokontanternas ställning som lagligt betalningsmedel. Finlands Bank deltog i diskussionen i Finland och inom Eurosystemet.

Förfalskningar användes i Finland endast i ringa utsträckning 2023. Bland de utelöpande sedlarna påträffades 653 falska eurosedlar. Detta var något mer än under 2022, men antalet är fortfarande mycket måttligt.

Eurosedlarna får en ny utformning

Kroatien anslöt sig som tjugonde medlemsstat till euroområdet när landet tog i bruk euron den 1 januari 2023. Finlands Bank ingick avtal med Forex om inväxling av kroatiska kuna till euro, och i januari–februari var det möjligt att växla in kunasedlar utan valutaväxlingskostnader.

ECB tar som bäst fram en ny utformning för eurosedlarna. Sommaren 2023 kartlade ECB allmänhetens åsikter om temat för de nya sedlarna. Utgående från medborgarnas preferenser beslutade ECB i november välja ”europeisk kultur” och ”floder och fåglar” till de teman som går vidare till följande planeringsfas.

Finlands Bank lärde ut fakta om kontanterna och kontantförsörjningen 2023

Finlands Bank arrangerade i mars 2023 i Helsingfors och Jyväskylä de årliga sedelseminarierna, som utöver identifiering av äkta eurosedlar och utländska valutor också fokuserade på bekämpning av penningtvätt och förfalskningar.

I december publicerade Finlands Bank fyra korta [animerade videofilmer](#), som presenterar Finlands Banks kontantförsörjning och kontanter genom att berätta om sedlarnas livscykel ur den finländska kontantförsörjningens perspektiv.

Betalnings- och avvecklingssystemens utveckling

Det nya T2-betalningssystemet utgör kärnan för centralbankspengarna

TARGET2-betalningssystemet, som togs i bruk i Finland 2008, ersattes den 20 mars 2023 med det nya [T2-systemet \(på finska\)](#), som bland annat medförde förbättringar i bankernas verktyg för likviditetshandling samt nya ISO20022-betalningsmeddelandestandarder som möjliggör en högre automationsnivå.

T2-betalningssystemet används både av Finlands Banks penningpolitiska motparter och av andra finländska och nordiska kreditinstitut, värdepapperscentraler och centrala motparter.

Under 2023 förmedlade Finland Banks deltagare dagligen betalningar till ett värde av i genomsnitt ca 81 miljarder euro via T2 (fram till den 19 mars 2023 TARGET2).

Euroclear Finland anslöt sig till T2S-plattformen för avveckling 2023

T2S (TARGET2-Securities) är en plattform för avveckling av värdepapperstransaktioner som utvecklats av Eurosystemet och omfattar 24 värdepapperscentraler i 23 länder i Europa. Systemet möjliggör överföring av värdepapper i realtid mot betalningar i centralbankspengar.

Finlands Bank övervakar Euroclear Finland och ansvarar tillsammans med Eurosystemet för produktionen av T2S-tjänsten i Finland som en del av TARGET-tjänsterna.

Under 2023 förberedde Finlands Bank [anslutningen av Euroclear Finland till T2S-systemet \(på finska\)](#) tillsammans med ECB och gav T2S-deltagarna stöd vid övergången till systemet. Systemet infördes framgångsrikt den 11 september 2023, varefter finländska värdepapperstransaktioner har avvecklats via T2S.

Projektet för en digital euro avancerade till förberedelsefasen 2023

En digital euro som komplement till sedlar och mynt skulle erbjuda konsumenterna och företagen i euroområdet större valmöjligheter mellan olika betalningssätt. Det skulle säkerställa att invånarna i euroområdet har tillgång till den gemensamma valutan i såväl fysisk som digital form.

Något beslut om utgivning av en digital euro har emellertid inte fattats.

Det primära syftet med en eventuell digital euro är att stödja centralbanksvalutans ställning som ankare för det monetära systemet, öka Europas strategiska oberoende samt främja konkurrensen och bidra till effektiva betalningar inom euroområdet.

I oktober 2023 avslutades den tvååriga undersökningsfasen av projektet för en digital euro när ECB-rådet fattade beslut om att gå vidare till nästa fas – förberedelsefasen – som kommer att pågå i två år.

I den avslutade undersökningsfasen fastställde Eurosystemet tekniska produktbeskrivningar och användarkrav på hög nivå som riktlinjer för projektet för en digital euro. Dessa är avsedda som underlag för det fortsatta förberedelsearbetet.

Det huvudsakliga målet med förberedelsefasen är att förbereda inledningen av det egentliga utvecklingsarbetet och skapa förutsättningar för fortsatt utveckling med tanke på betalningsmottagarnas och betaltjänstleverantörernas planering och egna förberedelser.

Finlands Bank hade en aktiv roll i [förberedelserna för en digital euro](#) under 2023.

Projektets viktigaste beslutsorgan är en högnivågrupp, där Finlands Bank företräds av direktionsmedlem **Tuomas Välimäki**.

Finlands Bank medverkade också i de grupper som bildats för att stödja högnivågruppen i dess arbete och projektet främjades ytterligare genom arbetet i Eurosystemets ständiga kommittéer.

TARGET-tjänsterna och det internationella samarbetet

TARGET-tjänsterna lever i tiden

Med TARGET-tjänster avses Eurosystemets marknadsinfrastruktur tjänster, som omfattar likviditetshantering och avveckling av betalningar (T2), tjänster för omedelbara betalningar (TIPS, TARGET Instant Payment Settlement) samt avveckling av värdepapper (T2S, TARGET2-Securities).

Finlands Bank tillhandahåller TARGET-tjänster för den nordiska banksektorn som en del av sina lagstadgade uppgifter.

Gemensamt för samtliga TARGET-tjänster är att betalningar eller värdepapperstransaktioner avvecklas i realtid i centralbankspengar, vilket innebär att dessa transaktioner är riskfria tack vare centralbankens roll.

TARGET-tjänsterna sörjer för smidiga penning- och värdepapperstransaktioner i Europa och stöder genomförandet av den gemensamma penningpolitiken.

Som en del av Eurosystemet deltar Finlands Bank aktivt i utvecklingen av TARGET-tjänsterna i styrelsen för marknadsinfrastruktur (Market Infrastructure Board) och dess arbetsgrupper. Finlands Bank är nationellt expertcenter för TARGET-tjänsterna och stöder därigenom sina egna kunder i frågor som gäller användningen av systemet, samordnar underhåll och testning av systemet samt säkerställer verksamhetens kontinuitet vid störningar.

Finlands Bank och ECB tog 2023 fram en ny analysmiljö för TARGET-tjänsterna för Eurosystemet

Under 2023 tog Finlands Bank i samarbete med ECB fram en ny analysmiljö och ett simulatorprogram för TARGET-tjänsterna för Eurosystemet.

Detta är redan Finlands Banks andra simulatorleverans till Eurosystemet. Simulatorprogrammet som används i ECB:s analysmiljö baserar sig på den [betalnings- och avvecklingssystemsimulator \(BoF-PSS\) \(på engelska\)](#) som Finlands Bank utvecklat för allmänt bruk.

Vid slutet av augusti 2023 organiserades det 21:a internationella simulatorseminariet i Helsingfors. I samband med simulatorseminariet ordnades också den traditionella kursen för nya användare av BoF-PSS3-simulatorn.

Det internationella samarbetet har varit fortsatt starkt. Finlands Bank utförde under 2023 tre internationella konsultationer om implementeringen av simulatorn för centralbankerna i olika länder.

Tillsammans med den internationella valutafonden (IMF, International Monetary Fund) inledde Finlands Bank ett analysprojekt där simulatorn tillämpas för uppskattning av storleksklassen för skador från cyberhot mot betalningssystemen.

Finlands Bank bidrar till att skapa ett gemensamt säkerhetshanteringssystem

I Eurosystemets gemensamma ECMS-säkerhetssystem ([Eurosystem Collateral Management System \(på engelska\)](#)) hanteras värdepapper som ställts som säkerhet vid Eurosystemets penningpolitiska transaktioner och som för närvarande hanteras i 20 nationella centralbankers egna system.

Finlands Bank stödde under 2023 sina egna penningpolitiska motparter vid förberedelserna för övergången till systemet.

På grund av utmaningarna med systemtesterna beslutade ECB-rådet i november 2023 att senarelägga övergången till ECMS till november 2024.

Finlands Banks tillgångsförvaltning

22.03.2024

Innehav och förvaltning av valutareserven hör till Finlands Banks lagstadgade uppgifter. År 2023 blev situationen på finansmarknaden gynnsammare i avkastningshänseende efter ett krävande fjolår.

ARTIKELN I KORTHET

Förvaltning av finansiella tillgångar

Det skedde en viss återhämtning på finansmarknaden under 2023. Den totala avkastningen på Finlands Banks finansiella tillgångar uppgick till 586 miljoner euro.

Finansiella tillgångar och valutareserv

Förvaltningen av valutareserven utgör en viktig del av Finlands Banks lagstadgade uppgifter och bidrar till att skapa beredskap för framtida osäkerhetsfaktorer och risker. År 2023 genererade Finlands Banks finansiella tillgångar betydligt bättre avkastning än året innan.

Ansvarsfulla investeringar och klimatrapportering

Finlands Bank betonar hållbarhet i sin investeringsverksamhet. Hållbarhetshänsyn har integrerats i tillgångsförvaltningen och i investeringspolicyn. Finlands Bank följde upp och rapporterade om klimatpåverkan av sin investeringsverksamhet i enlighet med Eurosystemets harmoniserade rapporteringskrav.

Förvaltning av Finlands Banks finansiella tillgångar

Finansmarknaden normaliserades 2023

Med tanke på avkastningen blev läget på finansmarknaden 2023 mer normalt efter ett mycket krävande fjolår.

Den totala avkastningen på Finlands Banks finansiella tillgångar 2023 uppgick till 586 miljoner euro, varav avkastningen på den egentliga investeringsverksamheten exklusive inverkan av valutakursförändringar var 543 miljoner euro.

Med Finlands Banks finansiella tillgångar avses de poster i balansräkningen som hänför sig till bankens egen investeringsverksamhet och som vid utgången av 2023 utgjorde ca 13,4 miljarder euro.

De finansiella tillgångarna omfattar inte balansposter som härrör från Eurosystemets penningpolitik, såsom penningpolitiska program för köp av värdepapper eller utlåning till affärsbanker.

Finlands Bank fattar beslut om storleken av sina finansiella tillgångar med beaktande av [avtalet om finansiella nettotillgångar](#) (ANFA, Agreement on Net Financial Assets).

ANFA är ett avtal mellan centralbankerna i Eurosystemet och Europeiska centralbanken (ECB). Avtalet reglerar de investeringar som centralbankerna i Eurosystemet gör vid utövandet av sina nationella uppgifter.

Finlands Bank förvaltar sina finansiella tillgångar i enlighet med målen för centralbanksverksamheten och med beaktande av intäkterna från och riskerna i investeringsverksamheten samt hållbarhetsaspekter.

Förvaltning av valutareserven hör till Finlands Banks lagstadgade uppgifter

Innehav och förvaltning av valutareserven hör till Finlands Banks lagstadgade uppgifter. Storleken och valutfördelningen av Finlands Banks valutareserv är ett strategiskt beslut som grundar sig på beredskapsaspekter. Finlands Banks direktion fattar beslut om förvaltningen av valutareserven vid behov eller minst vart tredje år.

Målnivåerna per valuta för 2022–2024 är 5 miljarder för amerikanska dollar (USD), 650 miljoner för brittiska pund (GBP) och 95 miljarder för japanska yen (JPY) i respektive valuta.

Förvaltningen av valutareserven intar en primär roll i arbetet för att säkerställa Finlands Banks ekonomiska beredskap för framtida osäkerhetsfaktorer och risker. Dessutom skapar Finlands Bank bland annat beredskap för kriser som kan försämra landets externa betalningsförmåga.

Finansiella tillgångar och valutareserv

Sammansättningen av Finlands Banks finansiella tillgångar 2023

Vid utgången av 2023 uppgick Finlands Banks finansiella tillgångar till ca 13,4 miljarder euro (tabell 6).

Det förnyade ramverket för finansiella tillgångar infördes i början av året. I enlighet med det består de finansiella tillgångarna av valutareserven, långsiktiga investeringar samt bankens guldreserv.

Finlands Banks valutareserv består i sin tur av direkta och indirekta investeringar i räntebärande värdepapper i euro och andra valutor tillsammans med de [särskilda dragningsrätterna \(SDR, Special Drawing Rights\)](#) i [Internationella valutafonden \(på finska\)](#).

Värdet av Finlands Banks guldreserv var 2,9 miljarder euro vid utgången av 2023. Banken bedrev inte aktiv investeringsverksamhet med guldreserven under 2023.

Tabell 6.

Finlands Banks finansiella tillgångar	31.12.2023 Mn euro	31.12.2022 Mn euro
Guld	2 945	2 690
Valutareserv	6 923	6 861
SDR	986	933
Räntebärande värdepapper i USD	4 296	4 274
Räntebärande värdepapper i GBP	763	718
Räntebärande värdepapper i JPY	621	684
Räntefonder	257	252
Långsiktiga investeringar	3 553	1 484
Aktieportfölj	1 281	1 328
Fastighetsportfölj	172	156
Portfölj av räntebärande värdepapper	493	
Kontanter	1 607	
Summa	13 421	11 035

Källa: Finlands Bank.

Finlands Banks investeringspolicy är ett beslut på strategisk nivå

Finlands Banks finansiella tillgångar investeras i enlighet med en investeringspolicy som årligen fastställs av bankens direktion. Investeringspolicyn består av en policy för investering i räntebärande värdepapper, en policy för långsiktiga investeringar och principerna för ansvarsfulla investeringar.

Policyn för investering av valutareserven i räntebärande värdepapper bestämmer den strategiska fördelningen av investeringarna i räntebärande värdepapper på tillgångsklasser och anger en ränteriskenivå för varje enskild valuta.

För de långsiktiga investeringarna är den förväntade avkastningen högre och likviditetskravet lägre än för övriga finansiella tillgångar. Diversifiering av investeringarna mellan olika tillgångar förbättrar förhållandet mellan risk och avkastning i balansräkningen som helhet.

Finlands Bank uppdaterar [principerna för ansvarsfulla investeringar \(på finska\)](#) vid behov och årligen i samband med fastställandet av investeringspolicyn. På bankens webbplats publiceras våren 2024 också en årsrapport över Finlands Banks ansvarsfulla investeringar (på finska).

I investeringspolicyn för de finansiella tillgångarna fastställs ett strategiskt marknadsbaserat index för direktinvesteringar i räntebärande värdepapper. Indexet används sedan som en jämförelsepunkt för investeringarna.

Tillgångsförvaltningsbyrån vid Finlands Bank kan i sin investeringsverksamhet avvika från det strategiska indexet inom ett tillåtet handlingsutrymme och i enlighet med givna risklimiters.

En långsiktig investeringspolicy som beaktar riskerna i hela balansräkningen gör det möjligt att upprätthålla en stark balansräkning och främjar Finlands Banks mål om en stabil vinstutdelning till staten utan att kapitaltäckningen äventyras.

Investeringar av Finlands Banks valutareserv i räntebärande värdepapper 2023

Investeringarna av Finlands Banks valutareserv i räntebärande värdepapper (exkl. [SDR-innehav \(på finska\)](#)) fördelades på statsobligationer och insättningar i centralbanker (57,6 %), obligationer utgivna av multinationella eller statsbundna institutioner (27,1 %), bankernas säkerställda obligationer med bakomliggande tillgångar (4,7 %), företagsobligationer (10,0 %) och kontantinstrument (0,6 %).

Direktinvesteringarna i fonder utgjorde sammanlagt 257 miljoner euro och bestod av investeringar i BIS (Bank for International Settlements, Banken för internationell betalningsutjämning) fond för gröna obligationer (green bond).

Den genomsnittliga durationen eller löptiden, som utgör ett mått på ränterisken, var 2,3 år för den räntebärande portföljen vid slutet av 2023. Investeringarna görs i obligationer med högt kreditbetyg.

Finlands Banks långsiktiga investeringar 2023

Finlands Bank gör långsiktiga investeringar i syfte att bibehålla realvärdet på mycket långfristiga kapitalposter i balansräkningen.

De långsiktiga investeringarna bestod 2023 av aktie-, fastighets-, ränte- och kontantinvesteringar. Vid utgången av året var den långsiktiga aktieportföljens storlek 3 553 miljoner euro.

Aktieportföljens investeringar har gjorts i indexfonder som följer ett globalt index för utvecklade ekonomier och beaktar hållbarhets- och klimatfrågor. Investeringarna har genomförts via passiva ETF-fonder (Exchange Traded Funds).

Investeringarna i fastighetsportföljen är diversifierade på flera europeiska onoterade fastighetsfonder som äger attraktivt belägna fastigheter som är lätta att hyra ut.

Avkastning på och risker i Finlands Banks finansiella tillgångar

År 2023 genererade Finlands Banks finansiella tillgångar betydligt bättre avkastning än året innan (4,5 % mot -0,2 % under 2022).

Marknadsräntorna steg i början av året och även om den lokala bankkrisen i Förenta staterna i mars tillfälligt ökade osäkerheten, fortsatte ränteuppgången mot hösten och marknadens huvudfokus låg på inflationsutvecklingen och centralbankernas penningpolitik.

På hösten började ekonomiska data visa tecken på att försvagas och inflationen saktade in, varpå räntorna sjönk mot slutet av året.

Den totala avkastningen på Finlands Banks finansiella tillgångar 2023 var 4,5 % (585,8 miljoner euro). Avkastningen på den egentliga investeringsverksamheten exklusive inverkan av valutakursförändringar, bankens guldreserv och SDR-innehav var 5,8 % (543,2 miljoner euro)

Tabell 7.

Avkastning på Finlands Banks finansiella tillgångar	2023		2022	
	%	Mn euro	%	Mn euro
Valutareservens portfölj av räntebärande värdepapper	4,1	238,0	-3,1	-192,9
Långsiktiga investeringar	8,8	305,2		
Aktieportfölj	20,2	260,1	-17,7	-268,8
Fastighetsportfölj	-11,6	-19,0	6,7	10,3
Portfölj av räntebärande värdepapper	1,0	4,6		
Kontanter	3,9	59,5		
Summa investeringar	5,8	543,2	-5,9	-451,3
Valutakursförändring i valutareservens portfölj av räntebärande	-3,6	-216,3	3,5	263,3

värdepapper				
Summa investeringsportföljen	3,5	326,9	-2,5	-188,0
Guld	9,5	255,0	6,0	152,3
Särskilda dragningsrätter, SDR	0,4	3,9	1,8	11,4
Summa finansiella tillgångar	4,5	585,8	-0,2	-24,3
Källa: Finlands Bank.				

Avkastningen på investeringarna av Finlands Banks valutareserv i räntebärande värdepapper var 238,0 miljoner euro, varav merparten eller 204,6 miljoner euro härrörde från investeringar i amerikanska dollar. Avkastningen på räntebärande investeringar i brittiska pund var 33,3 miljoner euro och avkastningen på räntebärande investeringar i japanska yen svagt negativ, -0,5 miljoner euro.

Även aktiemarknaden drog nytta av räntenedgången vid slutet av året och som helhet var 2023 ett starkt år på aktiemarknaden. Globalt sett steg aktiekurserna under året ca 20 % med draghjälp av den amerikanska ekonomin och de stora teknologibolagen. Aktieinvesteringarna i Finlands Banks långsiktiga portfölj gav en avkastning på 20,2 % eller 260,1 miljoner euro 2023.

Avkastningen på fastighetsinvesteringar var svag hela året. De stigande räntorna och försämrade ekonomiska utsikterna i Europa pressade ned värderingarna av fastighetsinvesteringarna.

Detta återspeglades också i fastighetsinvesteringarna i Finlands Banks långsiktiga portfölj, vars avkastning under 2023 blev klart negativ med -11,6 % eller -19,0 miljoner euro.

Finlands Banks fastighetsportfölj består av investeringar i onoterade fastighetsfonder med en låg riskprofil, dvs. så kallade core-fonder. Värdeutvecklingen på dem sker med eftersläpning jämfört med marknaden för börsnoterade fastighetsfonder och således bidrog också de svåra marknadsförhållandena året innan till den sjunkande avkastningen för 2023.

Beräknat i euro minskade Finlands Banks finansiella tillgångar under 2023 på grund av valutakursförändringar då amerikanska dollarn och japanska yenen försvagades gentemot euron.

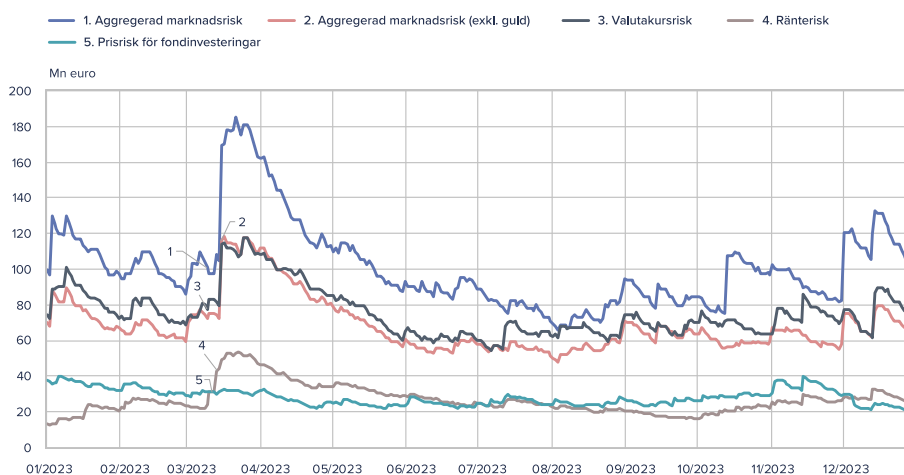
Försvagningen av dollarn medförde negativa omvärderingar på -152,8 miljoner euro och försvagningen av yenen negativa omvärderingar på -88,2 miljoner euro under 2023. Förstärkningen av brittiska pundet avspeglades i sin tur i en positiv omvärdering av valutareserven med 24,2 miljoner euro och också värdeökningen på guldets bidrog till att öka värdet på de finansiella tillgångarna i euro med sammanlagt 255,0 miljoner euro.

Marknadsrisken (Value-at-Risk 99 %, en dags horisont) för de finansiella tillgångarna varierade under 2023 mellan 66 miljoner euro och 186 miljoner euro (diagram 22).

Valutakursrisken är den största risken i Finlands Banks räntebärande portfölj i utländsk valuta. Valutareservens storlek har dimensionerats för centralbanksuppgifterna.

Diagram 22.

VaR-värden för marknadsrisk i Finlands Banks finansiella tillgångar 2023*

*Med en dags horisont och konfidensgrad på 99 %
Källa: Finlands Bank.

Finlands Banks andel av Europeiska centralbankens valutareserv 2023

[ECB har en egen valutareserv](#), vars förvaltning har anförtratts de nationella centralbankerna i Eurosystemet i proportion till deras [andelar enligt en kapitalfördelningsnyckel](#).

Finlands Bank förvaltar en del av ECB:s valutareserv i samarbete med Estlands centralbank. I förvaltningen av ECB:s valutareserv accentueras säkerhets- och likviditetsaspekter, eftersom det primära syftet med reserven är att garantera Eurosystemet tillräckliga resurser för eventuella valutamarknadsinterventioner.

Värdet på den andel av valutareserven i amerikanska dollar som består av Finlands och Estlands sammanslagna andelar uppgick vid slutet av 2023 till 1 175 miljoner euro. Mer information om förvaltningen av ECB:s valutareserv finns i [ECB:s årsrapport](#).

Ansvarsfulla investeringar och klimatrapportering 2023

Hållbarhet är en styrande faktor för Finlands Banks investeringsbeslut

De grundläggande principerna och målen i centralbankernas investeringsverksamhet är typiskt säkerhet, likviditet och avkastning.

I Finlands Bank har hållbarhet lagts till som ett fjärde mål som styr investeringsbesluten och bildar en integrerad del av den dagliga investeringsverksamheten.

Finlands Banks investeringsportfölj förvaltades under 2023 i enlighet med bankens [principer för ansvarsfulla investeringar \(på finska\)](#).

Finlands Bank har satt ett [nettonollutsläppsmål \(på finska\)](#) för hela investeringsportföljen som ska uppnås senast 2050. I detta syfte har [kvantitativa och kvalitativa etappmål \(på finska\)](#) ställts för tillgångarna i investeringsportföljen. Under 2023 låg dessa tillgångar i linje med etappmålen för 2025.

Huruvida banken uppnår nettonollutsläppsmålet för hela investeringsportföljen beror i första hand på hur staterna lyckas uppnå målen i Paris klimatavtal, eftersom en betydande del av Finlands Banks investeringstillgångar har investerats i statsobligationer till följd av centralbanksverksamheten. Nettonollutsläppsmålet kan uppnås redan före 2050 i fråga om aktier och företagsobligationer.

Finlands Banks investeringsverksamhet utvecklades och genomfördes också i enlighet med de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar ([Principles for Responsible Investment \(på engelska\)](#)) som banken undertecknade 2019.

PRI:s utvärderingsrapport för 2022 som erhöles i slutet av 2023 gav Finlands Bank goda betyg för en hållbar investeringsverksamhet.

Finlands Bank rapporterar om klimatpåverkan av sin investeringsverksamhet i enlighet med harmoniserade krav.

Klimatnyckeltal för Finlands Banks investeringsverksamhet

Finlands Bank publicerade i april 2023 för första gången en [årsrapport över ansvarsfulla investeringar \(på finska\)](#) för 2022, som också innehåller en klimatrappport över bankens finansiella tillgångar och klimatnyckeltalen per investeringskategori enligt Eurosystemets jämförbara rapporteringskrav. Årsrapporten över ansvarsfulla investeringar och klimatnyckeltalen för 2023 publiceras under våren 2024 på Finlands Banks webbplats på finska. I publikationen beskrivs också beräkningsformlerna för klimatnyckeltalen och rapporteras vissa element utöver Eurosystemets minimikrav, såsom framåtblickande klimatnyckeltal.

De största utsläppen från Finlands Banks investeringar hänför sig till statsobligationer som ingår i Finlands Banks investeringsportfölj bland annat på grund av bankens centralbanksuppgifter (tablell 8).

Tabell 8.

Klimatnyckeltal för Finlands Banks investeringsverksamhet 31.12.2023					
Statliga emittenter					
Stater och statsbundna institutioner					
	Produktion	Konsumtion	Staten		
Portföljens storlek (miljoner euro)		3 661			
Gröna obligationer (miljoner euro)		39			
WACI (Weighted Average Carbon Intensity, ton koldioxidekvivalenter (tCO ₂ e) per köpkraftsparitetsjusterad BNP, folkmängd eller totalkonsumtion)	340	20	340		
WACI (täckningsgrad för klimatdata)	97%	97%	97%		
Totala utsläpp (ton koldioxidekvivalenter, tCO₂e)	970 000	1 099 000	143 000		
Totala utsläpp (täckningsgrad för klimatdata)	97%	97%	97%		
Klimatavtryck (ton koldioxidekvivalenter (tCO₂e) per investerade miljoner euro)	340	380	50		
Klimatavtryck (täckningsgrad för klimatdata)	97%	97%	97%		
Icke-statliga emittenter					
	TOTALT	Multinationella emittenter	Säkerställda obligationer	Företagsobligationer	Aktier
Portföljens storlek (miljoner euro)	3 676	1 497	273	636	1 270
Gröna obligationer (miljoner euro)	359	336	0	24	
WACI (Weighted Average Carbon Intensity, ton koldioxidekvivalenter (tCO ₂ e) per omsättning miljoner)	40	<10	<10	60	80

euro)					
WACI (täckningsgrad för klimatdata)	85%	64%	100%	97%	100%
Totala utsläpp (ton koldioxidekvivalenter, tCO₂e)	83 000	<100	<100	37 000	46 000
Totala utsläpp (täckningsgrad för klimatdata)	85%	64%	100%	97%	100%
Klimatavtryck (ton koldioxidekvivalenter (tCO₂e) per investerade miljoner euro)	30	<1	<1	60	40
Klimatavtryck (täckningsgrad för klimatdata)	85%	64%	100%	97%	100%
Källor: ISS, C4F och Världsbanken.					

Aktieportföljens klimatavtryck minskade som planerat mot etappmålet för 2025

Aktieportföljen närmade sig liksom året innan det etappmål för 2025 som ställts för aktieportföljen, dvs. att halvera den genomsnittliga koldioxidintensiteten (WACI, Weighted Average Carbon Intensity) jämfört med utgångsläget 2021 (tabell 9).

Under 2023 gjordes inga tilläggsinvesteringar i klimat- eller ESG-fonder, men aktieallokeringens koldioxidintensitet förbättrades genom de avyttringar som vid slutet av året gjordes från indexfonder som följer ett globalt index för utvecklade ekonomier i syfte att justera den totala allokeringen i den långsiktiga investeringsportföljen.

Tabell 9.

Minskning av utsläppsintensiteten i Finlands Banks aktieportfölj, jämförelse av utgångsläget och läget vid slutet av 2023

	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	Q1 2021 (utgångsläge)
WACI (Weighted Average Carbon Intensity, ton koldioxidekvivalenter (tCO ₂ e) per omsättning miljoner USD)	87	107	135	151
Procentuell minskning	-43 %	-29 %	-11 %	-

Källa: ISS.

Hantering av Finlands Banks finansiella risker 2023

22.03.2024

Till centralbankens kärnuppgifter hör att genomföra penningpolitiken och säkerställa stabiliteten och funktionen i det finansiella systemet. Dessa uppgifter medför finansiella risker som banken skapar beredskap för med hjälp av riskbuffertar. År 2023 minskade riskbuffertarna, eftersom uppgången i räntenivån ökade Finlands Banks räntekostnader för centralbanksinlåningen.

ARTIKELN I KORTHET

Hantering av finansiella risker

Centralbanksuppgifterna medför finansiella risker för Finlands Bank. Banken upprätthåller riskberedskapen genom buffertar.

Penningpolitiska åtgärder

Finlands Banks balansräkning är stor på grund av de penningpolitiska åtgärderna. Balansräkningen minskar med tiden, när värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen förfaller och långfristiga refinansieringstransaktioner återbetalas.

Räntekostnader i balansräkningen

Det finns en strukturell ränterisk i Finlands Banks balansräkning. Riskbuffertarna minskade 2023, eftersom uppgången i räntenivån ökade Finlands Banks räntekostnader för centralbanksinlåningen.

Finlands Banks investeringsverksamhet och genomförandet av penningpolitiken ger upphov till risker

[Vid utgången av 2023 uppgick Finlands Banks finansiella tillgångar till ca 13 miljarder euro.](#) Tillgångarna bestod av guld- och valutareserver och långsiktiga investeringar i bland annat räntebärande värdepapper, aktie- och fastighetsfonder och kontanter. De finansiella tillgångarna omfattar inte poster som härrör från genomförande av penningpolitiken, såsom penningpolitiska krediter till banker eller värdepapper som förvärvats vid penningpolitiska transaktioner.

I Finlands Banks valutareserv ingår likvida investeringar i räntebärande värdepapper. Valutareservens storlek har dimensionerats för centralbanksuppgifterna.

En betydande del av Finlands Banks tillgångar består av värdepapper som förvärvats av penningpolitiska skäl och lånefordringar på bankerna till följd av genomförandet av penningpolitiken. Eurosystemets penningpolitiska åtgärder genomförs decentraliserat mellan medlemsstaterna och Europeiska centralbanken (ECB), men riskerna i och intäkterna av dem fördelas till en stor del mellan de nationella centralbankerna.

Risken i de penningpolitiska tillgångarna motsvarar i princip Finlands Banks andel av de nationella centralbankernas totala penningpolitiska fordringar enligt [kapitalfördelningsnyckeln](#). Vid utgången av 2023 var Finlands Banks andel 1,822 %.

De nationella centralbankerna bär emellertid själva riskerna i de obligationer utgivna av stater och statsbundna institutioner som förvärvats inom ramen för programmet för köp av offentliga värdepapper och köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP, pandemic emergency purchase programme).

Finlands Banks penningpolitiska fordringar minskade 2023

Eurosystemets penningpolitiska tillgångar minskade under 2023 med ca 1 200 miljarder euro och uppgick vid utgången av året till ca 5 100 miljarder euro. Minskningen speglar framför allt återbetalningar av tilldelning från riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO, targeted longer-term refinancing operations).

Inga nettotillgångsköp gjordes inom ramen för programmet för köp av tillgångar (APP, asset purchase programme) och PEPP-programmet under 2023. Återinvesteringarna av kapitalet från förfallande värdepapper inom ramen för APP-programmet upphörde i mitten av 2023. Inom ramen för PEPP-programmet fortsatte återinvesteringarna ännu vid utgången av 2023.

Finlands Banks andel av de penningpolitiska tillgångarna minskade med ca 20 miljarder euro och uppgick vid årets slut till ca 86 miljarder euro.

Tabell 10.

Finlands Banks finansiella tillgångar och andel av penningpolitiska fordringar	31.12.2023 Mn euro	31.12.2022 Mn euro
Finansiella tillgångar	13 421	11 037
Guld	2 945	2 690
Valutareserv	6 923	6 864
Räntebärande värdepapper i euro	0	0
Långsiktiga investeringar	3 553	1 484
Långsiktiga investeringar i räntebärande värdepapper	493	0
Investeringar i aktiefonder	1 281	1 328

Investeringar i fastighetsfonder	172	156
Konter	1 607	0
Andel av penningpolitiska fordringar	85 674	106 168
Refinansieringstransaktioner	7 476	24 327
Riktade refinansieringstransaktioner ¹	7 147	24 203
Andra refinansieringstransaktioner ¹	328	123
Obligationer inom programmet för tillgångsköp	50 537	53 757
Finländska statsobligationer och obligationer utgivna av statsbundna institutioner	35 208	37 295
Obligationer utgivna av europeiska institutioner ¹	4 651	5 056
Säkerställda obligationer ¹	4 776	5 085
Företagsobligationer ¹	5 902	6 321
Obligationer inom köpprogrammet med anledning av pandemin ²	27 627	28 046
Avslutade program	35	39
Värdepappersmarknadsprogrammet ¹	35	39
Köpprogrammen för säkerställda obligationer	0	0
Summa	99 095	117 206

1) Andel enligt kapitalfördelningsnyckeln (1,822% från 11.2023) av de nationella centralbankernas totala fordringar.

2) I tabellen upptas under köpprogrammet med anledning av pandemin fordringarna i Finlands Banks balansräkning.

Utöver de fordringar som presenterats i tabell 10 upptogs i Finlands Banks balansräkning fordringar inom Eurosystemet för 66 miljarder euro, som huvudsakligen består av [T2-balansposten \(på finska\). Finlands Banks balansomslutning vid slutet av 2023 uppgick till 178 miljarder euro.](#)

Finlands Bank hanterar risker genom spridning

Finlands Banks finansiella tillgångar exponeras för marknads-, kredit- och likviditetsrisker. Med marknadsrisker avses till exempel förlustrisken till följd av förändringar i valutakurser, räntor och aktiepriser.

Valutakursrisken medför mest fluktuationer i värdet av de finansiella tillgångarna. Finlands Bank sprider valutakursrisken genom att utöver amerikanska dollar också investera i brittiska pund och japanska yen. Via fordringarna på Internationella valutafonden sprids Finlands Banks valutakursrisk också ut på kinesiska yuan.

Den strategiska allokeringen av investeringarna bestäms med hjälp av ett jämförelseindex. Jämförelseindexet i förening med ett detaljerat limitramverk styr ränte- och kreditrisken i investeringsverksamheten. På detta sätt säkerställer Finlands Bank investeringar med god likviditet och en tillfredsställande riskspridning mellan tillgångsklasser, länder, maturiteter och emittenter. Tyngdpunkten i investeringarna ligger på obligationer med högt kreditbetyg.

Finlands Bank investerar en del av sina finansiella tillgångar på de internationella aktie- och fastighetsmarknaderna. Investeringarna görs via fonder och bidrar till spridningen av övriga risker i balansräkningen.

Liksom de övriga centralbankerna genomför Finlands Bank de penningpolitiska köpprogrammen i enlighet med godtagbarhetskriterierna och övriga riktlinjer för riskhanteringen som gäller för hela Eurosystemet.

[Finlands Bank förvaltar sina finansiella tillgångar ansvarsfullt](#). Banken tillämpar hållbarhetskriterier för att avgränsa sina direktinvesteringar i räntebärande värdepapper. Hållbarhets- och tillförlitlighetsbedömningar av tjänsteleverantörerna betonas också i den indirekta investeringsverksamheten.

Den strukturella ränterisken i Finlands Banks balansräkning

Likviditetstillförseln genom köpprogram och refinansieringstransaktioner redovisas i Finlands Banks balansräkning på skuldsidan som centralbanksinlåning.

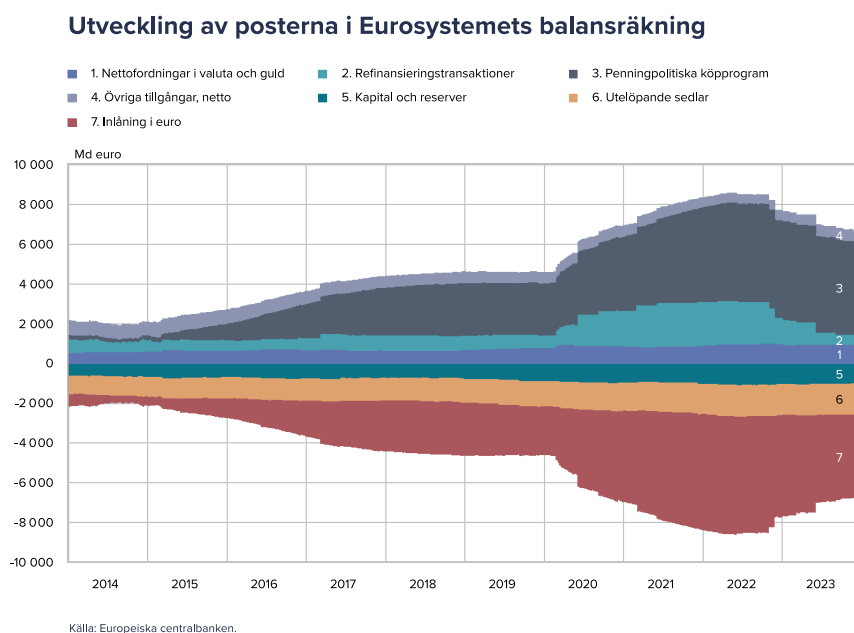
Eurosystemet fastställer räntenivån för affärsbankernas inlåning i centralbanken på penningpolitiska grunder. Räntebeslutet har en direkt inverkan på Finlands Banks räntekostnader. De penningpolitiska tillgångarna löper däremot i regel med fast ränta. Således sjunker Finlands Banks räntenetto om räntan på centralbanksinlåningen stiger. Denna skillnad i räntebindningen för tillgångar och skulder ger upphov till en strukturell ränterisk i Finlands Banks balansräkning.

Under en lång tid var avkastningsnivån på värdepapper med en fast räntesats som förvärvats av penningpolitiska skäl låg. Under andra halvåret 2022 började Eurosystemets styrräntor stiga, och räntehöjningarna fortsatte under 2023. Till följd av ränteuppgången steg räntan i refinansieringstransaktionerna och också återinvesteringarna av förfallande värdepapper inom ramen för köpprogrammen gjordes till en högre avkastningsnivå än tidigare. Höjningen av styrräntorna ledde emellertid till att också räntan på centralbanksinlåningen steg, vilket hade en betydligt större negativ inverkan på räntenettet än de ovan nämnda positiva effekterna.

Till följd av denna finansieringskostnad var Finlands Banks verksamhetsresultat för 2023 negativt. Utifrån rådande ränteförväntningar vid utgången av 2023 kommer Finlands Banks verksamhetsresultat att vara negativt också under de närmaste åren.

Den strukturella ränterisken i balansräkningen minskar när de penningpolitiska värdepapperen med fast ränta förfaller till betalning. Återinvesteringar av kapitalet från förfallande värdepapper bidrar till att bibehålla den strukturella ränterisken.

Diagram 23.

Kvartalsuppdateringar av de finansiella risktalen finns tillgängliga på finska under [Riskhantering och riskkontroll](#) på Finlands Banks webbplats.

Finlands Banks totala risker var nästan oförändrade, men riskbuffertarna minskade 2023

Under 2023 skedde inga betydande förändringar i Finlands Banks totala risker. I och med att de penningpolitiska transaktionerna förfaller har de senaste årens ökning av de totala riskerna stannat upp.

Finlands Bank mäter de totala riskerna i balansräkningen med vedertagna statistiska metoder. Mätningen av de penningpolitiska riskerna baserar sig på riskrapporter som tas fram av ECB och som kontinuerligt utvecklas under ledning av Eurosystemets riskhanteringskommitté.

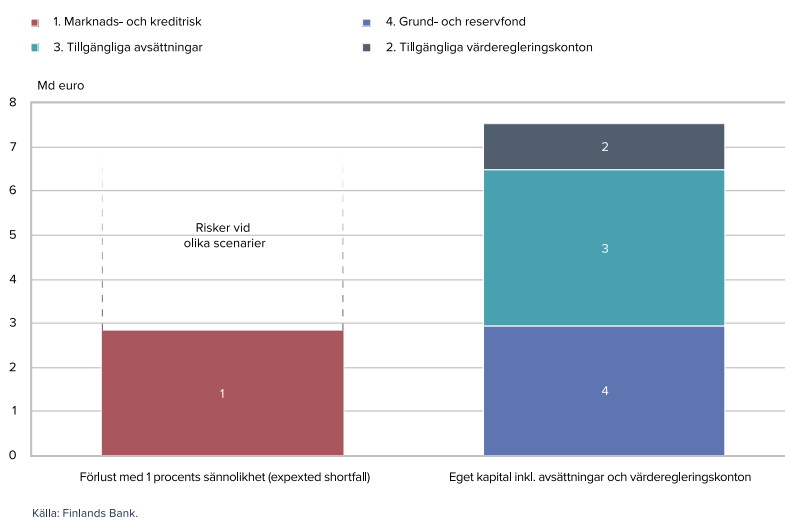
Finlands Banks bedömning av värdet av den totala risken motsvarar en förlust med 1 %:s sannolikhet under det följande året (ES, expected shortfall 99 %).

Riskbedömningen kompletteras med stresstester, som bedömer förlusterna till följd av osannolika men tänkbara scenarier.

Vid slutet av 2023 uppgick den totala risken enligt bedömningen till 2,8 miljarder euro. GuldprISRISKEN ingår inte i bedömningen av den totala risken, eftersom värderingskontot för guld täcker en värdeminskning av betydande storlek. Om guldprISRISKEN räknas med är risktalet 3,0 miljarder euro.

Diagram 24.

Samlade risker och eget kapital inkl. avsättningar och värderingskonton exkl. guldrisk och värderingskonton för guld i Finlands Banks balansräkning

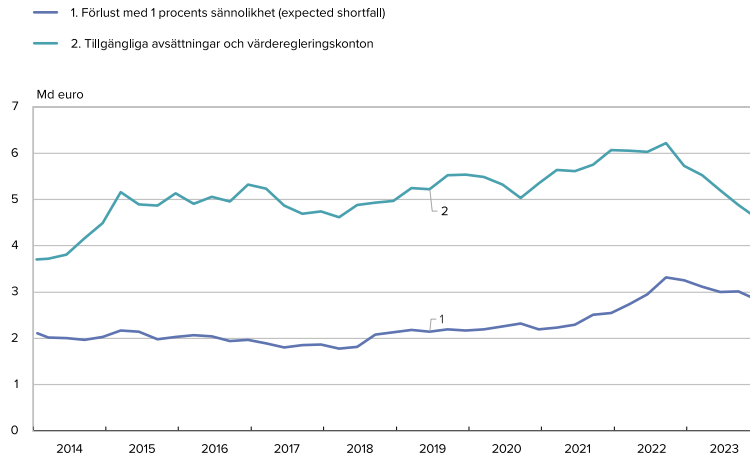

Vid utgången av 2023 uppgick Finlands Banks medel för att täcka förluster till 1,1 miljarder euro på värderingskonton och 3,5 miljarder euro i avsättningar. Grund- och reservfonden uppgick till 2,9 miljarder euro (diagram 24).

Riskbuffertarna minskade under året, eftersom det negativa verksamhetsresultatet till följd av uppgången i räntenivån täcktes med avsättningar från balansräkningen. Finlands Banks kapitaltäckning räcker till för att bära de risker som banken exponeras för i sin verksamhet (diagram 25).

Diagram 25.

Risker och riskbuffertar exkl. guld och värderingskontot för guld

Källa: Finlands Bank.

Bokslut

31.12.2023

Finlands Banks reviderade resultat för räkenskapsåret 2023 är noll euro efter upplösning av den generella avsättningen med 1 112 miljoner euro för att täcka det negativa verksamhetsresultatet. Finlands Banks finansiella resultat och balansräkningens struktur är en följd av de penningpolitiska åtgärderna som banken vidtar för att upprätthålla prisstabilitet i enlighet med sitt mandat.

Europeiska centralbanken inledde 2022 höjningar av styrräntorna för att dämpa den alltför höga inflationen och fortsatte höjningarna 2023, varvid ECB:s inlåningsränta steg från 2,0 % till 4,0 %.

Finlands Bank har inom ramen för de penningpolitiska programmen köpt obligationer, av vilka en stor del har emitterats av den offentliga sektorn i Finland. Det handlar om långfristiga obligationer som löper med fast ränta. Obligationssköpen skapade likviditet, vilket ökade affärsbankernas inlåning i centralbanken. På centralbanksinlåningen betalades 2023 en genomsnittlig ränta på 3,3 %. Den varierande räntebindningen för tillgångar och skulder har gett upphov till en strukturell ränterisk i centralbankens balansräkning som realiserats när räntorna gått upp.

Till följd av ränteuppgången betalades 4 472 miljoner euro i ränta på affärsbankernas inlåning under räkenskapsåret 2023, vilket överstiger avkastningen på tillgångarna. Räntenettet för 2023 på -1 044 miljoner euro var 1 503 miljoner euro mindre än året innan.

Resultatet av centralbanksverksamheten, som inkluderar både ränteintäkterna på Finlands Banks finansiella tillgångar och bankens andel av Eurosystemets penningpolitiska räntenetto, utgjorde -1 027 miljoner euro (2022: 35 miljoner euro). Finlands Banks och Finansinspektionens verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter, exklusive kostnaderna för anskaffning av sedlar och avgiften till pensionsfonden, var -70 miljoner euro (2022: -66 miljoner euro).

Balansräkning

31.12.2023

Mn euro		31.12.2023	31.12.2022
TILLGÅNGAR			
1	Guld och guldfordringar	2 945	2 690
2	Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet	12 271	12 430
	Fordringar på Internationella valutafonden (IMF)	5 241	5 314
	Banktillgodohavanden och värdepapper, externa lån och andra externa tillgångar	7 030	7 116
3	Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet	100	172
4	Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet	–	–
5	Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner	3 676	30 096
6	Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet	0	16
7	Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet	90 272	95 900
	Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften	90 100	95 745
	Andra värdepapper	172	156
8	Fordringar inom Eurosystemet	67 251	47 769
	Andel i ECB	188	188

Mn euro		31.12.2023	31.12.2022
	Fordringar motsvarande överföring av valutareserver	741	741
	Nettofordringar relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet	7 283	8 010
	Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)	59 039	38 830
9	Övriga tillgångar	1 049	737
	Euroområdets mynt	41	41
	Materiella och immateriella anläggningstillgångar	79	87
	Övriga omsättningstillgångar	31	33
	Diverse	898	577
Summa tillgångar		177 565	189 811

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Mn euro		31.12.2023	31.12.2022
SKULDER			
1	Utelöpande sedlar	26 275	26 567
2	Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	124 040	138 697
	Löpande räkningar (inkl. kassakrav)	3 651	4 684
	Inlåningsfacilitet	120 389	134 013
3	Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet	6	354
4	Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet	5 608	1 733
5	Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet	6 544	5 891
6	Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet	–	–
7	Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet	–	–
8	Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF	4 255	4 381
9	Skulder inom Eurosystemet	–	–

Mn euro		31.12.2023	31.12.2022
10	Övriga skulder	32	522
11	Värderegleringskonton	3 728	3 628
12	Avsättningar	4 137	5 095
13	Kapital och reserver	2 941	2 941
	Grundfond	841	841
	Reservfond	2 100	2 100
14	Årets vinst	–	–
Summa skulder		177 565	189 811

Helsingfors den 27 februari 2024

FINLANDS BANKS DIREKTION

Olli Rehn, direktionens ordförande

Marja Nykänen, direktionens vice ordförande

Tuomas Välimäki, direktionsmedlem

Resultaträkning

31.12.2023

Mn euro		1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
1	Ränteintäkter	3 880	1 125
2	Räntekostnader	-4 924	-666
3	RÄNTENETTO	-1 044	459
4	Valutakursdifferenser	161	59
5	Prisdifferenser på värdepapper	36	19
6	Värderingsförluster på valutor och värdepapper	-70	-244
7	Förändring av avsättningar för valutakurs- och prisrisker	-140	165
	NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER	-1 057	458
8	Avgifts- och provisionsnetto	-7	-6
9	Nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster	33	-422
10	Andel av ECB:s vinst	-	1
11	Intäkter från övriga stamaktier och andelar	4	4
	RESULTAT AV CENTRALBANKSVERKSAMHETEN	-1 027	35
12	Övriga intäkter	47	44

Mn euro		1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Verksamhetskostnader		-132	-126
13	Personalkostnader	-65	-62
14	Avgift till pensionsfonden	-10	-10
15	Administrationskostnader	-42	-38
16	Avskrivningar av anläggningstillgångar	-10	-10
17	Kostnader för anskaffning av sedlar	-4	-6
18	Övriga kostnader	-0	-0
VERKSAMHETSRESULTAT		-1 112	-47
Pensionsfondens resultat		-	-
19	Pensionsfondens intäkter	33	31
20	Pensionsfondens kostnader	-33	-31
21	Förändring av avsättningar	1 112	47
22	ÅRETS RESULTAT	-	-

Helsingfors den 27 februari 2024

FINLANDS BANKS DIREKTION

Olli Rehn, direktionens ordförande

Marja Nykänen, direktionens vice ordförande

Tuomas Välimäki, direktionsmedlem

Redovisningsprinciper

31.12.2023

1. Generella redovisningsprinciper

Finlands Bank tillämpar de redovisningsprinciper och metoder som antagits av ECB-rådet, och boksluten upprättas enligt dessa harmoniserade principer. Enligt 11 § i lagen om Finlands Bank fastställer bankfullmäktige grunderna för bankens bokslut på framställning av direktionen.

Finlands Banks resultaträkning innehåller också intäkterna och kostnaderna för Finlands Banks pensionsfond och Finansinspektionen. ECBS riktlinje för harmoniserade redovisningsprinciper gäller inte pensionsfondens bokföring.

2. Värderingsprinciper för tillgångar och skulder i utländsk valuta och guld

Tillgångarna och skulderna i utländsk valuta och guld omräknas i bokslutet till euro enligt kurserna på balansdagen. Om bokslutsdagen infaller på ett veckoslut, används valutakurserna för närmast föregående bankdag. Alla poster värderas valuta för valuta. Värderingsdifferenser som beror på valutakurser redovisas separat från differenser som beror på prisförändringar på värdepapper. Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande orealiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, orealiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Differenser som beror på pris- och kursförändringar avseende guld redovisas i en post. Under räkenskapsåret realiserade valutakursvinster och valutakursförluster redovisas till daglig nettogenomsnittskurs. Kurserna framgår av tabellen nedan.

Valuta	29.12.2023	30.12.2022
US-dollar	1,1050	1,0666
Japanska yen	156,3300	140,6600
Svenska kronor	11,0960	11,1218
Schweiziska franc	0,9260	0,9847
Brittiska pund	0,8691	0,8869
Kanadensiska dollar	1,4642	1,4440
Särskilda dragningsrätter (SDR)	0,8226	0,7989
Guld	1 867,8280	1 706,0750

3. Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper

Intäkterna och kostnaderna redovisas enligt prestationsprincipen. Realiserade intäkter och kostnader resultatförs. Differensen mellan anskaffningskostnaden och det nominella värdet för obligationer periodiseras under löptiden. Vinst och förluster på grund av prisförändringar på obligationer har redovisats enligt genomsnittskostnadsmetoden.

Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande orealiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, orealiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Både värdepapperen i utländsk valuta och värdepapperen i euro värderas efter värdepappersslag. Om orealiserade förluster i ett värdepappersslag eller i en valuta resultatförs i bokslutet, justeras genomsnittspriset för värdepappersslaget eller nettogenomsnittskursen för valutan på motsvarande sätt före ingången av följande räkenskapsår.

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

Obligationer som innehas i penningpolitiska syften värderas till upplupen anskaffningskostnad efter avdrag för eventuell nedskrivning.

Andra värdepapper

Omsättningsbara värdepapper och motsvarande tillgångar värderas värdepapper för värdepapper med användning av antingen marknadens mittkurs eller avkastningskurvan på balansdagen. Vid värderingen 2023 användes marknadens mittkurs den 29 december 2023.

Omsättningsbara investeringsfonder värderas till marknadspris netto (fond för fond) och inte på basis av de underliggande tillgångarna, under förutsättning att de uppfyller vissa på förhand fastställda kriterier som närmast hänför sig till Finlands Banks inflytande i fondens dagliga verksamhet, fondens rättsliga ställning och bedömningen av investeringens utveckling. Någon nettning förekommer inte mellan olika omsättningsbara investeringsfonder.

Fastighetsfonder värderas enligt senaste tillgängliga kurs och kursen kontrolleras ytterligare efter bokslutet i januari, då fonderna rapporterar kurserna på balansdagen.

Reverserade transaktioner

Återförsäljningsförbindelser avseende värdepapper, dvs. omvända repor, upptas i balansräkningen som utlåning mot säkerhet på tillgångssidan. Återköpsavtal, dvs. repor, redovisas i balansräkningen som inlåning mot säkerhet på skuldsidan. Värdepapper som sålts genom repor kvarstår i Finlands Banks balansräkning.

Reverserade transaktioner (inklusive transaktioner med värdepapperslån) som genomförs inom ramen för ett automatiskt arrangemang för värdepapperslån redovisas i balansräkningen på balansdagen om säkerheten sätts in på ett konto hos Finlands Bank i form av kontanter, som ännu inte har investerats.

4. Redovisningsprinciper för fordringar och skulder inom ECBS

Fordringar och skulder inom Eurosystemet uppkommer huvudsakligen genom gränsöverskridande betalningar i EU som avvecklas i centralbankspengar i euro. Transaktionerna har för det mesta initierats av aktörer inom den privata sektorn. Avvecklingen sker i TARGET-systemet, dvs. i det transeuropeiska automatiserade systemet för bruttoavveckling av betalningar i realtid (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer). Betalningarna genererar bilaterala fordringar och skulder på TARGET-konton som EU:s centralbanker håller för varandra. Även ECB:s och de nationella centralbankernas betalningar inverkar på dessa konton. Alla avvecklingstransaktioner räknas automatiskt samman och redovisas så att de utgör en del av respektive nationell centralbanks enskilda position gentemot ECB. Förändringarna i TARGET-kontona redovisas dagligen i ECB:s och de nationella centralbankernas bokföring. Dessa bilaterala fordringar och skulder netto redovisas dagligen så att ECB är motpart gentemot båda parterna i transaktionen. Varje nationell centralbank har herefter endast en nettoposition gentemot ECB.

Finlands Banks fordringar och skulder inom Eurosystemet gentemot ECB härrörande från TARGET-konton och övriga fordringar och skulder i euro inom Eurosystemet (såsom ECB:s eventuella interimistiska vinstutdelning till de nationella centralbankerna och nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster) netto redovisas i Finlands Banks balansräkning som fordran eller skuld i posten ”Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)” eller ”Övriga skulder inom Eurosystemet (netto)”. Fordringar och skulder inom ECBS gentemot nationella centralbanker i EU-länder utanför euroområdet, som inte härrör från TARGET-konton, redovisas i posten ”Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet” eller ”Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet”.

Fordringar inom Eurosystemet som hänför sig till Finlands Banks andel av ECB:s kapital redovisas i posten ”Andel i ECB”. I denna balanspost ingår i) de nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s tecknade kapital, ii) de nettobelopp som de nationella bankerna har betalat in till följd av ökningen av deras andel av värdet på ECB:s eget kapital¹¹ på grund av alla tidigare justeringar av fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital, och iii) inbetalningar enligt artikel 48.2 i stadgan för ECBS och ECB från centralbankerna i sådana medlemsstater vars undantag har upphävts.

I samband med övergången till Eurosystemet överförde Finlands Bank valutareserver till ECB. Fordringar inom Eurosystemet som härrör från överföringen redovisas i euro i posten "Fordringar motsvarande överföring av valutareserver".

Nettofordran som härrör från tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet redovisas i en tillgångspost som "Nettofordringar relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet" (se "Utelöpande sedlar" under redovisningsprinciperna).

5. Värderingsprinciper för anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna har värderats till anskaffningskostnad efter avskrivningar. Linjär avskrivning tillämpas. De linjära avskrivningarna görs under den förväntade ekonomiska livslängden för anläggningstillgångarna i regel med början kalendermånaden efter förvärvet.

Motposten till byggnader och markområden som i balansräkningen för 1999 aktiverats till marknadsvärde är värderingskontot. Avskrivningarna på byggnaderna har redovisats mot värderingskontot utan resultatpåverkan.

De ekonomiska livslängderna är följande:

- datorer, tillhörande utrustning och program samt bilar: 4 år
- maskiner och inventarier: 10 år
- byggnader: 25 år.

Anläggningstillgångar värda under 10 000 euro kostnadsförs under anskaffningsåret.

6. Utelöpande sedlar

ECB och de nationella centralbankerna i euroområdet, som tillsammans bildar Eurosystemet, ger ut eurosedlar.²⁾ Det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas på centralbankerna den sista bankdagen i respektive månad enligt fördelningsnyckeln för sedlar.³⁾ ECB har tilldelats 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar och resterande 92 % har fördelats på de nationella centralbankerna enligt fördelningsnyckeln för sedlar. Andelen redovisas i balansräkningen i skuldposten "Utelöpande sedlar".

Skillnaden mellan värdet av eurosedlar som tilldelats den nationella centralbanken enligt sedelfördelningsnyckeln och värdet av eurosedlar som centralbanken faktiskt satt i omlopp bildar en räntebärande fordran eller skuld inom Eurosystemet.⁴⁾ Dessa räntebärande fordringar (eller skulder) redovisas i posten "Nettofordringar (nettoskulder) relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet" (se "Redovisningsprinciper för fordringar och skulder inom ECBS"). I Finlands Bank redovisas en nettofordran. Ränteintäkterna och räntekostnaderna på dessa poster nettas över ECB:s konton och redovisas i posten "Räntenetto".

7. ECB:s interimistiska vinstutdelning

ECB-rådet har beslutat att ECB:s inkomster från eurosedlar som inflyter av dess andel på 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar samt ECB:s nettoinkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för a) programmet för värdepappersmarknaderna (SMP), b) det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP3), c) programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar (ABSPP), d) programmet för köp av offentliga värdepapper (PSPP) och e) köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP) ska fördelas i form av interimistisk vinstutdelning i januari följande år efter räkenskapsåret, om inte ECB-rådet beslutar annat.⁵¹ Om ECB-rådet på grund av en motiverad skattning som gjorts av ECB:s direktions räknar med att ECB kommer att utvisa förlust under året eller kommer att göra en nettovinst under året som understiger intäkterna, ska rådet besluta att inte fördela intäkterna. ECB-rådet kan också besluta att överföra hela eller delar av intäkterna till en avsättning för finansiella risker.

Därtill kan ECB-rådet besluta att ECB:s kostnader för utgivning och hantering av eurosedlar dras av från de intäkter från utelöpande eurosedlar som delas ut som interimistisk vinstutdelning i januari. Det belopp som delats ut till de nationella centralbankerna redovisas i resultaträkningen i posten ”Intäkter från övriga stamaktier och andelar”.

8. Pensionsfond

Tillgångarna i Finlands Banks pensionsfond redovisas i bankens balansräkning och för pensionsfonden upprättas en separat årsredovisning.

Pensionsfondens fastigheter upptas i balansräkningen till värdet vid överföringstidpunkten efter avskrivningar. Till den del byggnaderna skrivits upp i balansräkningen redovisas motsvarande avskrivningar mot återförda uppskrivningar utan resultatverkan.

9. Principer för redovisning av avsättningar

Avsättningar kan göras i bokslutet om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper. I bokslutet kan också göras de avsättningar som är nödvändiga för att täcka bankens pensionsåtagande.

10. Åtaganden utanför balansräkningen

Vinster och förluster av poster utanför balansräkningen behandlas på samma sätt som vinster och förluster av poster i balansräkningen. Valutaterminerna inräknas i nettogenomsnittskostnaden för valutapositionen.

Förändringar i marginalsäkerheterna på futurekontrakt resultatförs dagligen, varför de inte behöver värderas separat i samband med bokslutet. Förändringar i marginalsäkerheterna påverkar också valutapositionen. Detta förfarande används på avvecklingsdagen för den öppna positionen, oavsett om leverans av underliggande instrument sker eller ej. Om leverans sker bokförs köp- eller säljposten till marknadskursen.

11. Förändringar i redovisningsprinciperna

Redovisningsprinciperna för bokslutet har inte förändrats under 2023.

-
- 1) Med värdet på eget kapital avses ECB:s samlade reserver, värderegleringskonton och avsättningar som är likvärdiga med reserver minus eventuella förluster som överförts från tidigare räkenskapsperioder. Om fördelningsnyckeln justeras under räkenskapsperioden, ingår i värdet på det egna kapitalet också ECB:s ackumulerade nettovinst eller nettoförlust fram till justeringen.
 - 2) ECB:s beslut av den 13 december 2010 om utgivningen av eurosedlar (ECB/2010/29), (2011/67/EU), (EUT L 35, 9.2.2011, s. 26), i dess ändrade lydelse. En **inofficiell konsoliderad version** med alla ändringar finns även tillgänglig.
 - 3) Fördelningsnyckeln för sedlar innebär den procentsats som blir resultatet efter hänsyn tagen till ECB:s andel av det totala utgivna antalet eurosedlar och vid tillämpning av fördelningsnyckeln för teckning av kapital i enlighet med respektive nationell centralbanks andel av ECB:s totala kapital.
 - 4) ECB:s beslut (EU) 2016/2248 av den 3 november 2016 om fördelning av de monetära inkomsterna för nationella centralbanker i medlemsstater som har euron som valuta (ECB/2016/36), (EUT L 347, 20.12.2016, s. 26), i dess ändrade lydelse. En **inofficiell konsoliderad version** med alla ändringar finns även tillgänglig.
 - 5) ECB:s beslut (EU) 2015/298 av den 15 december 2014 om interimistisk fördelning av ECB:s inkomster (ECB/2014/57), (EUT L 53, 25.2.2015, s. 24), i dess ändrade lydelse. En **inofficiell konsoliderad version** med alla ändringar finns även tillgänglig.

Noter till balansräkningen

31.12.2023

Tillgångar

1. Guld och guldfordringar

Finlands Bank har 1 576 487 troy uns guld (1 troy uns = 31,103 g) som i bokslutet upptagits till marknadsvärde. Vid början av 1999 överförde Finlands Bank, i likhet med de övriga nationella centralbankerna i Eurosystemet, cirka 20 % av sitt guld till ECB.

Guld	31.12.2023	31.12.2022
Kvantitet (mn troy uns)	1,6	1,6
Pris per troy uns guld (euro)	1 867,8	1 706,1
Marknadsvärde (mn euro)	2 944,6	2 689,6
Förändring av marknadsvärde (mn euro)	255,0	152,3

2. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

I posten ingår till valutareserven hänförliga valutafordringar på hemmahörande utanför euroområdet och fordringar på Internationella valutafonden (IMF).

2.1 Fordringar på Internationella valutafonden (IMF)

Fordringar på Internationella valutafonden (IMF)	31.12.2023		31.12.2022	
	Mn euro	Mn SDR	Mn euro	Mn SDR
Reservposition i IMF	774,7	637,2	828,9	662,2
Särskilda dragningsrätter	4 354,5	3 581,9	4 464,3	3 566,6
Övriga fordringar på IMF	112,1	92,2	20,9	16,7
Summa	5 241,3	4 311,3	5 314,2	4 245,6

Kursen mellan euro och SDR 2022 och 2023	2023	2022
Vid utgången av mars	0,8082	0,8030
Vid utgången av juni	0,8166	0,7826
Vid utgången av september	0,8062	0,7621
Vid utgången av december	0,8226	0,7989

Finlands medlemsandel i valutafonden är 2 410,6 miljoner SDR. Reservpositionen är den del av Finlands medlemsandel som har betalats till IMF i utländsk valuta. Den andra delen av medlemsandelen har betalats i mark. Denna del har valutafonden lånat tillbaka till Finlands Bank. Den i mark betalda medlemsandelens nettoeffekt på Finlands Banks balansräkning är noll, eftersom fordran och skulden redovisas i samma balanspost.

Finlands Banks innehav av särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) uppgår till 4 354,5 miljoner euro. De utgör en valutareserv som IMF har lagt upp och fördelat på sina medlemsländer. Särskilda dragningsrätter används i valutahandeln på samma sätt som normala valutor. Postens värde förändras genom valutahandeln mellan medlemsländerna. Postens storlek påverkas ytterligare av erhållna och utbetalda räntor och vinstandelen i IMF.

Finlands Banks fordringar på Internationella valutafonden uppgår totalt till 5 241,3 miljoner euro.

2.2 Banktillgodohavanden och värdepapper, externa lån och andra externa tillgångar

Här redovisas värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet	31.12.2023 Mn euro	31.12.2022 Mn euro	Förändring Mn euro
Räntebärande värdepapper	4 867,9	4 070,5	797,4
Diskonteringsinstrument	–	220,4	-220,4
Andelar i investeringsfonder	1 526,1	1 580,8	-54,6
Övriga fordringar	636,0	1 244,3	-608,4
Summa	7 030,0	7 116,0	-86,0

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Valuta	31.12.2023		31.12.2022	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	634,6	13,0	587,8	13,7
US-dollar	4 091,7	84,1	3 569,7	83,2
Japanska yen	141,5	2,9	133,4	3,1
Summa	4 867,9	100,0	4 290,9	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2023		31.12.2022	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	639,5	13,1	1 169,9	27,3
Över 1 år	4 228,3	86,9	3 121,0	72,7
Summa	4 867,9	100,0	4 290,9	100,0

3. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

Denna post består av banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet	31.12.2023 Mn euro	31.12.2022 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	15,6	33,7	-18,1
Räntebärande värdepapper	86,1	109,1	-22,9
Övriga fordringar	-1,3	29,7	-30,9
Summa	100,5	172,4	-71,9

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Valuta	31.12.2023		31.12.2022	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	44,2	51,4	61,7	56,5
US-dollar	41,9	48,6	47,4	43,5
Summa	86,1	100,0	109,1	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2023		31.12.2022	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	28,1	32,6	59,4	54,4
Över 1 år	58,0	67,4	49,7	45,6
Summa	86,1	100,0	109,1	100,0

4. Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

Den 31 december 2023 hade Finlands Bank inga fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet.

5. Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

Denna post består av penningpolitiska instrument som Finlands Bank använder för att genomföra den monetära politiken som en del av Eurosystemet. Posten består av räntebärande utlåning till finländska kreditinstitut och dess storlek är beroende av de finländska kreditinstitutens likviditetsbehov.

Hela Eurosystemets fordringar relaterade till penningpolitiska transaktioner uppgår till 410,3 miljarder euro, varav 3 676,4 miljoner euro redovisas över Finlands Banks balansräkning. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska riskerna relaterade till penningpolitiska transaktioner, om de realiseras, fördelas på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital. Förlust kan uppstå endast om en motpart går i konkurs och tillräckliga medel inte erhålls när de säkerheter som motparten ställt realiserar. Risker till följd av eventuella särskilda säkerheter som diskretionärt kan godtas av de nationella centralbankerna fördelas enligt beslut av ECB-rådet inte mellan alla centralbanker.

Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner	31.12.2023 Mn euro	31.12.2022 Mn euro	Förändring Mn euro
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	–	–	–
Långfristiga refinansieringstransaktioner	3 676,4	30 096,4	-26 420,0
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Strukturella reverserade transaktioner	–	–	–
Utlåningsfacilitet	–	–	–
Fordringar avseende marginalsäkerheter	–	–	–
Summa	3 676,4	30 096,4	-26 420,0

5.1 Huvudsakliga refinansieringstransaktioner

De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna är likviditetstillförande reverserade transaktioner med en löptid på en vecka som genomförs i form av fastränteanbud varje vecka. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna spelar en nyckelroll när det gäller att påverka räntorna, kontrollera likviditetsläget på marknaden och signalera den penningpolitiska hållningen.

5.2 Långfristiga refinansieringstransaktioner

Genom dessa transaktioner tilldelas motparterna likviditet med längre löptid. Transaktionerna genomfördes som fastränteanbud med full tilldelning. I december 2020 utökade ECB-rådet den serie av sju kvartalsvisa refinansieringstransaktioner (TLTRO III) som lanserats 2019 med ytterligare tre refinansieringstransaktioner, vilka genomfördes mellan juni och december 2021. Dessa transaktioner har en löptid på tre år. De tilldelade krediterna i samtliga TLTRO III-refinansieringstransaktioner kan återbetalas kvartalsvis före förfallodagen. Krediten kan återbetalas antingen i sin helhet eller delvis, när 12 månader har förflutit från tilldelningen. Räntan för dessa transaktioner kan mellan den 24 juni 2020 och den 23 juni 2022 vara 50 baspunkter lägre än genomsnittsräntan för inlåningsfaciliteten, men under inga omständigheter lägre än -1 %. För den återstående giltighetstiden för respektive transaktion kan räntan som lägst vara lika med genomsnittsräntan för inlåningsfaciliteten under samma period. ¹⁾

De slutliga räntorna klarnar först på förfallodagen eller den förtida återbetalningsdagen för respektive transaktion, och före det beräknas den upplupna räntan på TLTRO III-transaktionerna på basis av en tillförlitlig uppskattning. Räntan för TLTRO III-transaktionerna indexerades från och med den sista ränteperioden som började den 23 november 2022 till ECB:s tillämpliga genomsnittliga styrränta för denna period, varför denna ränta har använts i bokslutet för 2023.

Under 2023 förföll dessutom den sista av de fyra långfristiga refinansieringstransaktioner med anledning av pandemin (pandemic emergency longer-term refinancing operations, PELTRO) som genomförts kvartalsvis 2021. Refinansieringstransaktionerna, som alla hade en löptid på ca ett år, genomfördes för att skapa beredskap för eventuella likviditetsunderskott i banksystemet i euroområdet och bidra till en fortsatt smidigt fungerande penningmarknad vid en utdragen pandemi.

PELTRO-refinansieringstransaktionerna genomfördes som fastränteanbud med full tilldelning till en ränta som låg 25 baspunkter under den genomsnittliga räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna under löptiden för varje transaktion.

5.3 Finjusterande reverserade transaktioner

Syftet med finjusterande reverserade transaktioner är att kontrollera likviditetsläget på marknaden och påverka räntorna. De sätts in vid behov för att hantera effekterna av oväntade likviditetsfluktuationer på räntorna.

5.4 Strukturella reverserade transaktioner

Strukturella reverserade transaktioner är reverserade öppna marknadsoperationer som Eurosystemet genomför i form av standardiserade anbudsförfaranden för att justera sin strukturella likviditetsposition i förhållande till finanssektorn.

5.5 Utlåningsfacilitet

Genom utlåningsfaciliteten tillhandahåller de nationella centralbankerna motparterna likviditet över natten till en på förhand bestämd ränta mot godtagbara säkerheter.

5.6 Fordringar relaterade till marginalsäkerheter

I posten ingår kontantbetalningar till motparter i situationer där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten lämnat överskrider det fastställda gränsvärdet, dvs. behovet till följd av utestående penningpolitiska transaktioner.

6. Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro och konton i kreditinstitut i euroområdet.

Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet	31.12.2023 Mn euro	31.12.2022 Mn euro	Förändring Mn euro
Löpande räkningar	0,0	0,0	-0,0
Omvända repor	–	–	–
Likviditetsstöd i nödlägen	–	–	–
Övriga fordringar	–	16,4	-16,4
Summa	0,0	16,4	-16,4

För att öka öppenheten beslutade ECB-rådet den 17 maj 2017 att publicera avtalet om likviditetsstöd i nödlägen på ECB:s webbplats. Avtalet ersätter förfarandet för likviditetsstöd i nödlägen, som publicerades i oktober 2013. Ett pressmeddelande om publiceringen av avtalet finns på adressen <http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2017/html/ecb.pr170619.en.html>.

7. Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

7.1 Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

I posten ingick den 31 december 2023 värdepapper som Finlands Bank har förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (SMP), det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP3), programmet för köp av offentliga värdepapper (PSPP), programmet för köp av företagsobligationer (CSPP) och köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP).

	Startdatum	Slutdatum	ECB:s beslut	Godtagbara värdepapper ¹
Avslutade/Fullbordade program				
CBPP1 ²	juli 2009	juni 2010	ECB/2009/16	Säkerställda obligationer utgivna av hemmahörande i euroområdet
CBPP2 ²	november 2011	oktober 2012	ECB/2011/17	Säkerställda obligationer utgivna av hemmahörande i euroområdet
SMP	maj 2010	september 2012	ECB/2010/5	Offentliga och privata värdepapper emitterade i euroområdet ³
Programmet för tillgångsköp (APP)⁴				
CBPP3	oktober 2014	aktivt	ECB/2020/8, i dess ändrade ordalydelse	Säkerställda obligationer utgivna av hemmahörande i euroområdet

	Startdatum	Slutdatum	ECB:s beslut	Godtagbara värdepapper ¹
ABSPP	november 2014	aktivt	ECB/2014/45, i dess ändrade ordalydelse	Seniora och garanterade mezzanintrancher av värdepapper med bakomliggande tillgångar utgivna av hemmahörande i euroområdet
PSPP	mars 2015	aktivt	ECB/2020/9	Obligationer i euro utgivna av centrala, regionala eller lokala myndigheter samt av godkända agenturer i euroområdet och av internationella organisationer och multilaterala utvecklingsbanker i euroområdet
CSPP	juni 2016	aktivt	ECB/2016/16, i dess ändrade ordalydelse	Obligationer utgivna av företag utanför banksektorn hemmahörande i euroområdet

Köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP)

PEPP	mars 2020	aktivt	ECB/2020/17, i dess ändrade ordalydelse	Alla godtagbara tillgångsklasser inom APP ³
------	-----------	--------	---	--

1) Ytterligare godtagbarhetskriterier för de särskilda programmen finns i ECB-rådets beslut.

2) Vid slutet av 2022 och 2023 upptogs inte längre några värdepapper förvärvade inom det första och det andra programmet för säkerställda obligationer (CBPP1 och CBPP2) i Finlands Banks balansräkning.

3) Inom SMP-programmet förvärvades endast fem euroländers statsobligationer.

4) Återinvesteringarna inom ramen för APP-programmet upphörde 1.7.2023.

Fram till utgången av februari 2023²⁾ fortsatte Eurosystemet att till fullo återinvestera kapitalet från förfallande värdepapper som förvärvats inom programmet för tillgångsköp (APP)³⁾. Därefter minskade APP-portföljen i en måttlig och förutsägbar takt. Fram till utgången av juni 2023 minskade portföljen med 15 miljarder euro per månad i genomsnitt, då Eurosystemet inte längre till fullo återinvesterade kapitalet från förfallande värdepapper. I juni 2023 beslutade ECB-rådet⁴⁾ att avsluta återinvesteringarna inom APP-portföljen i juli 2023. Därefter har volymen av värdepapper som förvärvats inom ramen för APP-programmet minskat i och med att värdepapperen har förfallit.

Eurosystemet fortsatte under hela året att till fullo återinvestera förfall av värdepapper förvärvade inom PEPP-programmet⁵⁾. ECB-rådet meddelade⁶⁾ sin avsikt att till fullo återinvestera förfall av värdepapper förvärvade inom PEPP-programmet ännu under första halvåret 2024. Under andra halvåret 2024 kommer PEPP-portföljen att minskas med 7,5 miljarder euro per månad. Återinvesteringarna inom PEPP-programmet kommer att avslutas i sin helhet vid utgången av året. Dessutom avser ECB-rådet också i fortsättningen att tillämpa flexibilitet vid återinvesteringen av tillgångar som frigörs i PEPP-programmet, om den penningpolitiska transmissionsmekanismens funktion riskerar att äventyras.

Värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen värderas till upplupen anskaffningskostnad efter avdrag för eventuell nedskrivning (se ”Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper” under redovisningsprinciperna). Nedan anges den upplupna anskaffningskostnaden för värdepapper som innehas av Finlands Bank och som jämförelse också deras marknadsvärde, som inte redovisas i balansräkningen eller resultaträkningen.⁷⁾

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften (mn euro)						
	31.12.2023		31.12.2022		Förändring	
	Balansvärde	Marknadsvärde	Balansvärde	Marknadsvärde	Balansvärde	Marknadsvärde
SMP	50,7	52,2	50,6	53,6	0,1	-1,4
CBPP3	10 602,3	9 922,2	11 730,2	10 650,6	-1 127,9	-728,4
PSPP - offentliga värdepapper	35 208,2	31 070,7	37 294,6	31 605,3	-2 086,4	-534,6
PSPP - värdepapper utgivna av multinationella institutioner	1 722,9	1 567,2	2 140,5	1 913,1	-417,6	-345,9
CSPP	14 889,5	13 686,9	16 482,8	14 442,2	-1 593,3	-755,3
PEPP - säkerställda obligationer	175,4	153,4	218,1	187,0	-42,6	-33,6
PEPP - offentliga värdepapper	22 687,3	19 915,5	22 933,0	19 219,8	-245,7	695,6
PEPP - företagsobligationer	4 763,9	4 161,9	4 894,9	4 017,2	-131,0	144,6
Summa	90 100,3	80 530,0	95 744,6	82 088,9	-5 644,3	-1 558,9

ECB-rådet bedömer regelbundet de finansiella risker som är knutna till de värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen. I samband med bedömningen genomförs varje år nedskrivningsprövningar på basis av uppgifterna vid årets slut och de godkänns av ECB-rådet. I dessa nedskrivningsprövningar bedöms nedskrivningsindikatorer separat för varje program. Om sådana indikatorer identifieras, görs en mer ingående analys av huruvida de medför förändringar i värdepapperens förväntade kassaflöde.

Eventuella förluster som härrör från värdepapper som förvärvats inom ramen för SMP-, CBPP3- och CSPP-programmen, för köpen från multinationella institutioner (s.k. supra) inom ramen för PSPP-programmet samt för köpen av säkerställda obligationer (PEPP-COV) och företagsobligationer (PEPP-CORP) inom ramen för PEPP-programmet fördelas, om de realiserar, i enlighet med artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB i sin helhet på de nationella centralbankerna inom Eurosystemet i förhållande till deras respektive inbetalda andelar av ECB:s kapital.

På basis av nedskrivningsprövningarna av PEPP-CORP-värdepapperen har ECB-rådet ansett det befogat att skapa en buffert för att täcka kreditrisker relaterade till de penningpolitiska transaktionerna 2023 (se 12 "Avsättningar" i noterna till balansräkningen).

I följande tabell redogörs programvis för beloppet av förvärvade värdepapper som innehas av de nationella centralbankerna inom Eurosystemet och andelen i Finlands Banks balansräkning.

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften (mn euro)	Innehas av de nationella centralbankerna inom Eurosystemet		I Finlands Banks balansräkning	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
SMP	1 901,4	2 142,5	50,7	50,6
CBPP3	262 090,2	276 856,7	10 602,3	11 730,2
PSPP - värdepapper utgivna av multinationella institutioner	255 261,2	275 228,1	1 722,9	2 140,5
CSPP	323 921,5	344 119,2	14 889,5	16 482,8
PEPP - säkerställda obligationer	5 197,2	5 282,8	175,4	218,1
PEPP - värdepapper utgivna av multinationella institutioner	154 332,0	145 687,1	–	–
PEPP - företagsobligationer	45 989,2	46 073,9	4 763,9	4 894,9
Summa	1 048 692,6	1 095 390,3	32 204,8	35 517,0

7.2 Andra värdepapper

Posten innehåller andelar i investeringsfonder hemmahörande i euroområdet.

Andra värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022	Förändring
Andelar i investeringsfonder	171,9	155,5	16,3
Summa	171,9	155,5	16,3

8. Fordringar inom Eurosystemet

8.1 Andel i ECB

Enligt artikel 28 i stadgan för ECBS och ECB ska ECB:s kapital endast tecknas av de nationella centralbankerna i ECBS. Teckningsandelarna fastställs enligt artikel 29 i stadgan och justeras vart femte år eller vid förändringar i ECBS sammansättning.

I Finlands Banks balansräkning ingår i denna post i) de nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s tecknade kapital, ii) de nettobelopp som Finlands Bank har betalat in till följd av ökningen av bankens andel av värdet på ECB:s eget kapital på grund av alla tidigare justeringar av fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital och iii) inbetalningar enligt artikel 48.2 i stadgan för ECBS och ECB.

De nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s kapital			
	Kapital- fördelnings- nyckel från 1.1.2023, %	Tecknat kapital 31.12.2023 Mn euro	Inbetalt kapital 31.12.2023 Mn euro
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique (Belgien)	2,9630	320,7	320,7
Deutsche Bundesbank (Tyskland)	21,4394	2 320,8	2 320,8
Eesti Pank (Estland)	0,2291	24,8	24,8
Central Bank of Ireland (Irland)	1,3772	149,1	149,1
Bank of Greece (Grekland)	2,0117	217,8	217,8
Banco de España (Spanien)	9,6981	1 049,8	1 049,8
Banque de France (Frankrike)	16,6108	1 798,1	1 798,1
Hrvatska narodna banka (Kroatien)	0,6595	71,4	71,4
Banca d'Italia (Italien)	13,8165	1 495,6	1 495,6
Central Bank of Cyprus (Cypern)	0,1750	18,9	18,9
Latvijas Banka (Lettland)	0,3169	34,3	34,3
Lietuvos bankas (Litauen)	0,4707	51,0	51,0
Banque centrale du Luxembourg (Luxemburg)	0,2679	29,0	29,0
Central Bank of Malta (Malta)	0,0853	9,2	9,2
De Nederlandsche Bank (Nederländerna)	4,7662	515,9	515,9
Oesterreichische Nationalbank (Österrike)	2,3804	257,7	257,7
Banco de Portugal (Portugal)	1,9035	206,1	206,1
Banka Slovenije (Slovenien)	0,3916	42,4	42,4
Národná banka Slovenska (Slovakien)	0,9314	100,8	100,8
Finlands Bank (Finland)	1,4939	161,7	161,7
Delsumma för Eurosystemet	81,9881	8 875,2	8 875,2

De nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s kapital

	Kapital- fördelnings- nyckel från 1.1.2023, %	Tecknat kapital 31.12.2023 Mn euro	Inbetalt kapital 31.12.2023 Mn euro
Bulgarian National Bank (Bulgarien)	0,9832	106,4	4,0
Čecká národní banka (Tjeckien)	1,8794	203,4	7,6
Danmarks nationalbank (Danmark)	1,7591	190,4	7,1
Magyar Nemzeti Bank (Ungern)	1,5488	167,7	6,3
Narodowy Bank Polski (Polen)	6,0335	653,1	24,5
Banca Națională a României (Rumänien)	2,8289	306,2	11,5
Sveriges Riksbank (Sverige)	2,9790	322,5	12,1
Delsumma för nationella centralbanker utanför euroområdet	18,0119	1 949,8	73,1
Totalt	100,0000	10 825,0	8 948,3

ECB:s eget kapital

ECB:s tecknade kapital utgör 10 825 miljoner euro. Efter Bank of Englands utträde ur ECBS den 31 januari 2020 höll ECB det tecknade kapitalet oförändrat, och Bank of Englands andel av ECB:s tecknade kapital fördelades mellan de nationella centralbankerna både inom och utanför euroområdet.

ECB:s inbetalda kapital hölls också oförändrat 2020 och uppgick såldes fortfarande till 7 659 miljoner euro, eftersom de övriga nationella centralbankerna betalade Bank of Englands tidigare inbetalda kapital (58 mn euro). ECB-rådet beslutade dessutom att de nationella centralbankerna inom euroområdet betalar sitt tecknade tilläggskapital i sin helhet med två delbetalningar år 2021 och 2022 ⁸⁾. Finlands Banks första delbetalning på 11,2 miljoner euro förföll till betalning den 29 december 2021 och ökade bankens andel av ECB:s inbetalda kapital till 150,5 miljoner euro 2021 (2020: 139,3 mn euro). Finlands Banks andra delbetalning (11,2 mn euro) förföll till betalning den 28 december 2022, varvid bankens andel av ECB:s inbetalda kapital ökade till 161,7 miljoner euro år 2022.

I posten ingår sammanlagt 26,0 miljoner euro i nettojusteringsposter redovisade under olika år till följd av ändringar i kapitalfördelningsnyckeln.

8.2 Fordringar motsvarande överföring av valutareserver

Posten ”Fordringar motsvarande överföring av valutareserver” består av den del av valutareserven som Finlands Bank har överfört till ECB. Överföringen skedde i samband med övergången till Eurosystemet. I enlighet med artikel 30.2 i stadgan för ECBS och ECB fastställs bidraget för varje nationell centralbank i förhållande till dess andel av ECB:s tecknade kapital. På fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga räntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner och som räknas ut dagligen, frånsett den räntefria guldreserven.

Den 31 december 2023 uppgick Finlands Banks fordran motsvarande överföringen av valutareserver till 741,1 miljoner euro.

8.3 Nettofordringar relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet

I posten ingår den fordran som uppstår när beloppet av Finlands Banks sedlar korrigeras i enlighet med kapitalfördelningsnyckeln och den skuld som hänför sig till den andel på 8 % av sedlarna som tilldelats ECB. Motposterna till bägge posterna redovisas i balansräkningen i skuldposten ”Utelöpande sedlar”.⁹⁾

Vid räkenskapsårets slut uppgick posten till 7 282,6 miljoner euro (2022: 8 009,9 mn euro). Förändringen berodde på att Finlands Banks sedelutgivning ökade med 2,3 % medan den totala volymen av utelöpande eurosedlar minskade med 1,1 % jämfört med 2022. På fordringarna betalas en ränta som räknas ut dagligen från den senaste tillgängliga räntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

8.4 Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto) eller skuldposten övriga skulder inom Eurosystemet (netto)

Övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	31.12.2023 Mn euro	31.12.2022 Mn euro	Förändring Mn euro
Skulder/fordringar gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton (inkl. saldon på korrespondentbankskonton inom Eurosystemet)	59 005,9	39 252,0	19 753,9
Nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster	33,3	-422,1	455,4
Fordringar på ECB relaterade till ECB:s interimistiska vinstutdelning	–	–	–
Summa övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	59 039,2	38 829,9	20 209,3

Den 31 december 2023 uppgick posten till 59 039,2 miljoner euro och bestod av följande tre komponenter: 1) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från ECB:s och de nationella centralbankernas betalningar som förmedlats och mottagits via TARGET och saldon på korrespondentbankskonton i centralbankerna inom Eurosystemet, 2) fordringar/skulder gentemot ECB härrörande från monetära inkomster som ska läggas samman och återfördelas inom Eurosystemet och 3) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från ECB:s interimistiska vinstutdelning och eventuella andra fordringar eller belopp som ska betalas tillbaka.

Vid slutet av året uppgick nettofordran på nettobetalningar förmedlade via TARGET till 59 005,9 miljoner euro. På posten betalas en ränta som beräknas dagligen på den senaste tillgängliga räntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Den årliga sammanläggningen och återfördelningen av monetära inkomster mellan de nationella centralbankerna i Eurosystemet gav vid slutet av året upphov till en fordran på 33,3 miljoner euro på ECB (se ”Nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster” i noterna till resultaträkningen).

För 2023 beslutade ECB-rådet på grundval av det totala resultatet för räkenskapsåret att varken fördela intäkterna från eurosedlar i omlopp eller intäkterna från värdepapper som förvärvats inom ramen för SMP-, APP- och PEPP-programmen (se 3.1 ”ECB:s interimistiska vinstutdelning” i redovisningsprinciperna). Här upptogs således inga fordringar i anslutning till den interimistiska vinstutdelningen vid utgången av 2023.

9. Övriga tillgångar

I posten ingår euromynt, anläggningstillgångar och investeringstillgångar (aktier och andelar) som innehas av Finlands Bank. Vidare ingår poster som hänför sig till värderingen av poster utanför balansräkningen, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter och övriga tillgångar samt pensionsfondens tillgångar.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar			
Bokföringsvärde	31.12.2023 Mn euro	31.12.2022 Mn euro	Förändring Mn euro
Markområden	6,8	6,8	–
Byggnader	52,6	60,0	-7,4
Maskiner och inventarier	10,2	10,4	-0,2
Konst och numismatisk samling	0,6	0,6	–
It-system	9,3	8,8	0,5
Summa	79,4	86,5	-7,1

Övriga tillgångar (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022	Förändring
Euroområdet mynt	40,7	40,6	0,1
Aktier och andelar	22,6	22,6	–
Pensionsfondens fastigheter och resultatregleringar	8,6	10,2	-1,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	840,7	626,0	214,8
Poster som härrör från värdering av poster utanför balansräkningen	55,5	-50,1	105,6
Övriga tillgångar	1,8	0,8	1,0
Summa	970,0	650,2	319,8

Skulder

1. Utelöpande sedlar

Posten består av Finlands Banks andel av totalvärdet av utelöpande eurosedlar tilldelad enligt kapitalfördelningsnyckeln och justerad för ECB:s andel.

År 2023 minskade totalvärdet av utelöpande eurosedlar med 1,1 %. Vid slutet av 2023 uppgick värdet av Finlands Banks andel av utelöpande eurosedlar enligt fördelningsnyckeln till 26 274,6 miljoner euro (vid slutet av 2022: 26 567,4 mn euro). Totalvärdet av Finlands Banks utelöpande eurosedlar ökade 2023 med 2,3 % till 18 992,0 miljoner euro (2022: 18 557,4 mn euro). Detta var mindre än totalvärdet enligt kapitalfördelningsnyckeln och differensen, 7 282,6 miljoner euro (2022: 8 009,9 mn euro) har redovisats på tillgångssidan i delposten ”Nettofordringar relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet”.

Utelöpande sedlar (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022
5 euro	74,1	75,2
10 euro	-89,3	-83,6
20 euro	3 339,7	3 315,3
50 euro	14 375,4	13 751,8
100 euro	-1 369,1	-1 241,1
200 euro	874,4	877,5
500 euro	1 786,6	1 862,4
Summa eurosedlar	18 992,0	18 557,4
ECB issue	-2 284,5	-2 310,1
CSM	9 567,1	10 320,0
Utelöpande sedlar enligt kapitalfördelningsnyckeln	26 274,6	26 567,4

2. Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	31.12.2023 Mn euro	31.12.2022 Mn euro	Förändring Mn euro
Löpande räkningar (inkl. kassakrav)	3 650,7	4 684,5	-1 033,8
Inlåningsfacilitet	120 389,2	134 012,7	-13 623,5
Inlåning med fast löptid	–	–	–
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Inlåning relaterad till marginalsäkerheter	–	–	–
Summa	124 039,9	138 697,2	-14 657,3

2.1 Löpande räkningar (inkl. kassakrav)

Löpande räkningar innehåller fordringar hänförliga till kassakravsinslåningen i kassakravspflichtiga kreditinstitut. I skuldposten 3 ”Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet” redovisas dessutom separat medel för kreditinstitut som inte kan avyttras fritt och konton för kreditinstitut som är undantagna från kassakrav.

Fram till den 20 december 2022 motsvarade räntan på kassakravsinslåningen den senaste tillgängliga räntan som Eurosystemet använder i sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner som genomförs i form av anbudsförfaranden, och mellan den 21 december 2022 och den 19 september 2023 motsvarade räntan Eurosystemets inlåningsränta. Den 27 juli 2023 beslutade ECB-rådet att räntan på kassakravsinslåningen ska vara 0 % från och med den 20 september 2023.

2.2 Inlåningsfacilitet

Inlåningsfaciliteten är en likviditetsindragande stående facilitet i Eurosystemet som bankerna kan använda för insättningar över natten till en på förhand bestämd ränta.

2.3 Inlåning med fast löptid

Tidsbunden inlåning är ett sätt att genomföra likviditetsindragande finjusterande transaktioner.

2.4 Finjusterande reverserade transaktioner

Finjusterande reverserade transaktioner genomförs för att hantera stora likviditetsfluktuationer.

2.5 Inlåning relaterad till marginalsäkerheter

Posten avser motparters inlåning i ett läge där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten ställt underskrider det fastställda gränsvärdet.

3. Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet

Den 31 december 2023 uppgick posten till 6,1 miljoner euro (2022: 354,2 mn euro). Vid utgången av 2023 ingick i posten säkerheter relaterade till valutaswappar. År 2022 ingick i posten repor.

4. Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet

I posten ingår skulder i euro till den offentliga sektorn (5 560,0 mn euro) och andra än kassakravspliktiga finansinstitut (8,2 mn euro).

5. Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet

Här upptas saldon på konton i Finlands Bank som innehas av internationella organisationer och banker och finansinstitut utanför euroområdet (6 543,9 mn euro).

6. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet

Den 31 december 2023 hade Finlands Bank inga skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet.

7. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet

Den 31 december 2023 hade Finlands Bank inga skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet.

8. Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF

I denna post redovisas Finlands Banks skuld motsvarande de särskilda dragningsrätterna (jfr motsvarande post under tillgångar). Till en början var de särskilda dragningsrätterna och deras motpost lika stora. Till följd av SDR-handel var fordringarna relaterade till särskilda dragningsrätter vid slutet av 2023 större än motposten på skuldsidan. Motposten på skuldsidan uppgår till 3 500,0 miljoner SDR. I balansräkningen redovisas posten i euro och värderad till kursen den 29 december 2023 (4 254,9 miljoner euro).

9. Skulder inom Eurosystemet

Skulder och fordringar inom Eurosystemet specificeras i noten till posten "Fordringar inom Eurosystemet" på tillgångssidan i balansräkningen.

10. Övriga skulder

Posten består av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter samt leverantörsskulder och övriga skulder. Till upplupna kostnader och förutbetalda intäkter hänförs bland annat resultatreglerande poster som ska redovisas i samband med bokslutet och ränteskulder för repor. Under övriga skulder upptas bland annat skulder relaterade till mervärdesskatteredovisningar och förskotts innehållningar.

Övriga skulder (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022	Förändring
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29,2	520,1	-490,8
Leverantörsskulder	1,2	0,7	0,5
Övriga skulder	1,6	1,6	0,0
Summa	32,1	522,4	-490,4

11. Värderingskonton

Här redovisas realiserade värderingsvinster på grund av marknadsvärdering av valutaposter och värdepapper. I posten ingår också uppskrivningar av markområden och byggnader samt värderingsdifferenser beroende på ändrad redovisningspraxis 1999.

Värderingskonton (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022	Förändring
Guld	2 555,6	2 300,6	255,0
Valuta:			
USD	703,3	1 049,2	-345,9
GBP	41,0	26,3	14,7
JPY	–	19,4	-19,4
SDR	5,5	34,4	-28,9
Andra valutor	0,2	0,2	-0,0

Värderegleringskonton (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022	Förändring
Värdepapper	32,3	1,6	30,7
Andelar i investeringsfonder	271,7	71,3	200,4
Övriga uppskrivningar	118,1	125,4	-7,3
Summa	3 727,7	3 628,5	99,2

12. Avsättningar

Enligt 20 § i lagen om Finlands Bank kan avsättningar göras i bokslutet, om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper. Avsättningarna uppgick vid slutet av 2023 till 4 136,7 miljoner euro. Avsättningarna består av generell avsättning, avsättning för realvärde, pensionsavsättning och avsättning för kurs- och prisdifferenser samt avsättning för kreditrisker relaterade till penningpolitiska transaktioner.

På basis av nedskrivningsprövningarna av PEPP-CORP-värdepapperen har ECB-rådet ansett det vara befogat att skapa en buffert på sammanlagt 42,9 miljoner euro för att täcka kreditrisker relaterade till de penningpolitiska transaktionerna 2023. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB finansieras avsättningen av samtliga nationella centralbanker i euroområdet i förhållande till deras andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital. Finlands Bank gjorde en avsättning motsvarande sin andel, som utgör 0,8 miljoner euro eller 1,82209 % av den totala avsättningen.

Pensionsavsättningen har gjorts för täckning av pensionsåtagandet. Finlands Banks pensionsåtagande uppgår sammanlagt till 593,5 miljoner euro, varav 98,8 % eller 586,6 miljoner euro är täckt. Förändringen av pensionsavsättningen under räkenskapsåret utgörs av upplösning av uppskrivningsfonden, -0,4 miljoner euro, och av pensionsfondens vinst, 13,9 miljoner euro. Vid slutet av 2023 hade fastigheter till ett värde av 8,6 miljoner euro reserverats som täckning för pensionsavsättningen (se ”Övriga tillgångar” i noterna till balansräkningen). Inga tillgångar har reserverats för täckning av återstoden av pensionsavsättningen (578,1 mn euro), utan den förvaltas som en del av bankens finansiella tillgångar.

Avsättningar (mn euro)	Summa avsättningar 31.12.2021	Förändring av avsättningar 2022	Summa avsättningar 31.12.2022	Förändring av avsättningar 2023	Summa avsättningar 31.12.2023
Avsättningar för kurs- och prisrisker	1 185	-165	1 021	140	1 161
Generell avsättning	1 945	-47	1 898	-1 112	786
Avsättning för realvärde	1 603	–	1 603	–	1 603
Pensionsavsättning	576	-3	573	14	587

Avsättningar (mn euro)	Summa avsättningar 31.12.2021	Förändring av avsättningar 2022	Summa avsättningar 31.12.2022	Förändring av avsättningar 2023	Summa avsättningar 31.12.2023
Avsättning för kreditrisker relaterade till penningpolitiska transaktioner	-	-	-	1	1
Summa	5 309	-214	5 095	-958	4 137

13. Kapital och reserver

Här ingår bankens grundfond och reservfond. Om bankens bokslut uppvisar förlust ska denna enligt 21 § i lagen om Finlands Bank täckas med medel ur reservfonden. Till den del reservfonden inte räcker för ändamålet kan förlusten tills vidare lämnas utan täckning. De följande årens vinst ska i första hand användas till att täcka förluster som lämnats utan täckning.

Kapital och reserver (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022	Förändring
Grundfond	840,9	840,9	-
Reservfond	2 100,0	2 100,0	-
Summa	2 940,9	2 940,9	-

14. Årets resultat

Resultatet för räkenskapsåret 2023 blev 0,00 euro.

Åtaganden utanför balansräkningen

Åtaganden utanför balansräkningen (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022
Räntefuturekontrakt		
Det nominella värdet av köpkontrakt	526,8	46,4
Det nominella värdet av säljkontrakt	-1 150,2	-30,0
Marknadsvärde av FX-swappar	9,6	-19,4
Placeringsåtaganden i fastighetsfonden	30,0	69,8
Värdepapperslån	79,2	112,2

I enlighet med ECB-rådets beslut ställer Finlands Bank värdepapper som innehas i penningpolitiska syften till förfogande för utlåning. Dessutom ställer Finlands Bank till förfogande för utlåning också värdepapper som ingår i bankens investeringsportfölj. Värdepapperslånetransaktioner utan kontant säkerhet redovisas vid årets slut på konton utanför balansräkningen. ¹⁰⁾ Den 31 december 2023 uppgick det utestående beloppet av värdepapperslånetransaktioner till 79,2 miljoner euro (112,2 mn euro 31.12.2022).

-
- 1) Den 27 oktober 2022 beslutade ECB-rådet att räntan för TLTRO III-transaktioner från den 23 november 2022 fram till och med förfallodagen eller dagen för förtida återbetalning för respektive utestående TLTRO III-transaktion kommer att vara indexerad till ECB:s tillämpliga genomsnittliga styrräntor för denna period.
 - 2) Se [pressmeddelandet 15.12.2022](#) om ECB-rådets beslut.
 - 3) För APP-programmet redogörs mer ingående på [ECB:s webbplats](#).
 - 4) Se [pressmeddelandet 15.6.2023](#) om ECB-rådets beslut.
 - 5) För PEPP-programmet redogörs mer ingående på [ECB:s webbplats](#).
 - 6) Se [pressmeddelandet 14.12.2023](#) om ECB-rådets beslut.
 - 7) Marknadsvärdena är riktgivande och beräknas på marknadspriser. Om ett marknadspris inte finns att tillgå, beräknas marknadsvärdet med hjälp av Eurosystemets interna modeller.
 - 8) Se framför allt beslut (EU) 2020/138 av den 22 januari 2020 om hur de nationella centralbankerna i medlemsstater som har euron som valuta ska betala in Europeiska centralbankens kapital och om upphävande av beslut (EU) 2019/44 (ECB/2020/4), beslut (EU) 2020/136 av den 22 januari 2020 om hur nationella centralbanker utanför euroområdet ska betala in Europeiska centralbankens kapital och om upphävande av beslut (EU) 2019/48 (ECB/2020/2), och beslut (EU) 2020/139 av den 22 januari 2020 om villkoren för överlåtelse av andelar i Europeiska centralbankens kapital mellan de nationella centralbankerna samt om ändring av inbetalat kapital och om upphävande av beslut (EU) 2019/45 (ECB/2020/5).
 - 9) Enligt redovisningspraxis för utgivning av eurosedlar i Eurosystemet tilldelas ECB 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar månatligen. Den återstående andelen på 92 % tilldelas de nationella centralbankerna likaså månatligen så att respektive centralbank i sin balansräkning upptar en andel av de utelöpande eurosedlar som motsvarar bankens inbetalda andel av ECB:s kapital. Differensen mellan värdet på eurosedlar som tilldelats de nationella centralbankerna enligt denna praxis och värdet på utelöpande eurosedlar bokförs i posten ”Nettofordringar/nettoskulder relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet”.
 - 10) Kontant säkerhet som ställts vid värdepapperslänetransaktioner redovisas i balansräkningen (se 3 ”Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet” och 5 ”Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet” i noterna till skulderna).

Noter till resultaträkningen

31.12.2023

ECB-rådet fortsatte under 2023 höjningen av styrräntorna som hade inletts den 27 juli 2022. Räntorna steg sammanlagt sex gånger under året. Räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna steg från 2,5 % till 4,5 % och genomsnittsräntan var 3,80753 %. Inlåningsräntan steg från 2,0 % till 4,0 % och genomsnittsräntan var 3,30753 %. Ränteuppgången ökade Finlands Banks ränteintäkter, men ränteutgifterna ökade ännu mer, varför Finlands Banks räntenetto för 2023 var negativt.

1. Ränteintäkter

Ränteintäkterna från hemmahörande utanför och i euroområdet uppgick till totalt 3 880,1 miljoner euro. Av detta utgjorde 447,0 miljoner euro ränteintäkter i utländsk valuta och 3 433,0 miljoner euro ränteintäkter i euro.

Räntan på ECBS-poster, dvs. fordran på ECB motsvarande överföring av valutareserver, skulden och fordran för ECB:s sedelandel, tilldelningen enligt kapitalfördelningsnyckeln och den åtföljande justeringen samt TARGET-saldona motsvarar räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna. Under 2023 inflöt på dessa totalt 2 392,0 miljoner euro i ränteintäkter.

Ränteintäkter i utländsk valuta från hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2023	2022	Förändring
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	199,8	69,2	130,6
Intäkter från diskonteringsinstrument	1,5	1,8	-0,3
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	0,8	0,3	0,4
Utdelningar på fondandelar	28,7	27,4	1,2
Ränteintäkter från IMF-poster	197,9	63,2	134,7
Övriga ränteintäkter	10,1	11,0	-0,9
Summa	438,7	173,0	265,7

Ränteintäkter i euro från hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2023	2022	Förändring
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	–	0,2	-0,2
Ränteintäkter från icke-penningpolitisk inlåning till följd av negativa räntor	–	13,0	-13,0
Övriga ränteintäkter	–	0,0	-0,0
Summa	–	13,2	-13,2

Ränteintäkter i utländsk valuta från hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2023	2022	Förändring
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	5,0	3,1	1,9
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	0,8	0,2	0,6
Övriga ränteintäkter	2,5	6,5	-4,0
Summa	8,3	9,8	-1,5

Ränteintäkter i euro från hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2023	2022	Förändring
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	–	0,1	-0,1
Utdelningar på fondandelar	4,5	4,1	0,4
Ränteintäkter från ECBS-poster	2 392,0	334,4	2 057,6
Ränteintäkter från penningpolitisk utlåning	416,4	0,4	416,0
Ränteintäkter från penningpolitiska värdepapper	618,1	305,2	312,9
Ränteintäkter härrörande från negativa räntor på kreditinstitutens inlåning	–	262,8	-262,8
Ränteintäkter från icke-penningpolitisk inlåning till följd av negativa räntor	–	20,3	-20,3
Övriga ränteintäkter	2,1	1,6	0,5
Summa	3 433,0	928,7	2 504,3

Summa ränteintäkter (mn euro)	2023	2022	Förändring
Ränteintäkter i utländsk valuta från hemmahörande utanför euroområdet	438,7	173,0	265,7
Ränteintäkter i euro från hemmahörande utanför euroområdet	–	13,2	-13,2
Ränteintäkter i utländsk valuta från hemmahörande i euroområdet	8,3	9,8	-1,5
Ränteintäkter i euro från hemmahörande i euroområdet	3 433,0	928,7	2 504,3
Summa	3 880,1	1 124,7	2 755,4

2. Räntekostnader

Räntekostnaderna till hemmahörande utanför och i euroområdet uppgick till totalt 4 924,0 miljoner euro. Av detta bestod merparten, 4 472,2 miljoner euro, av räntekostnader för affärsbankernas inlåning i Finlands Bank. Räntekostnaderna i utländsk valuta utgjorde totalt 179,4 miljoner euro.

Räntekostnader i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2023	2022	Förändring
Räntekostnader för IMF-poster	-164,1	-53,8	-110,3
Övriga räntekostnader	-0,0	-0,0	-0,0
Summa	-164,1	-53,9	-110,3

Räntekostnader i euro till hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2023	2022	Förändring
Räntekostnader för inlåning	-162,3	-23,1	-139,2
Övriga räntekostnader	-4,4	–	-4,4
Summa	-166,7	-23,1	-143,6

Räntekostnader i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2023	2022	Förändring
Övriga räntekostnader	-15,3	-0,0	-15,2
Summa	-15,3	-0,0	-15,2

Räntekostnader i euro till hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2023	2022	Förändring
Räntekostnader för penningpolitisk inlåning	-4 472,2	-403,5	-4 068,7
Räntekostnader för penningpolitisk utlåning	–	-167,3	167,3
Räntekostnader för ECBS-skulder	-0,9	–	-0,9
Räntekostnader för icke-penningpolitisk inlåning	-100,8	-18,0	-82,8
Övriga räntekostnader	-4,0	–	-4,0
Summa	-4 577,9	-588,8	-3 989,1

Summa räntekostnader (mn euro)	2023	2022	Förändring
Räntekostnader i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet	-164,1	-53,9	-110,3
Räntekostnader i euro till hemmahörande utanför euroområdet	-166,7	-23,1	-143,6
Räntekostnader i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet	-15,3	-0,0	-15,2
Räntekostnader i euro till hemmahörande i euroområdet	-4 577,9	-588,8	-3 989,1
Summa	-4 924,0	-665,8	-4 258,3

3. Räntenetto

Räntenetto (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022	Förändring
Ränteintäkter			
Ränteintäkter från finansiella tillgångar	453,6	188,7	264,9
Ränteintäkter från icke-penningpolitisk inlåning	–	33,3	-33,3
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	1 034,5	568,3	466,2
Ränteintäkter från fordringar på ECBS	2 392,0	334,4	2 057,6
Summa	3 880,1	1 124,7	2 755,4
Räntekostnader			
Räntekostnader för finansiella tillgångar	-187,9	-53,9	-134,0
Räntekostnader för icke-penningpolitisk inlåning	-263,1	-41,0	-222,0
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-4 472,2	-570,8	-3 901,4
Räntekostnader för skulder till ECBS	-0,9	–	-0,9
Summa	-4 924,0	-665,8	-4 258,3
RÄNTENETTO	-1 044,0	458,9	-1 502,9

4. Valutakursdifferenser

Posten innehåller realiserade valutakursvinster och valutakursförluster från försäljning av poster i utländsk valuta. År 2023 redovisades sådana vinster till ett belopp av 160,8 miljoner euro.

5. Prisdifferenser på värdepapper

Här ingår realiserade vinster och förluster från försäljning av värdepapper. År 2023 realiserades en vinst på 35,8 miljoner euro för försäljning av värdepapper.

6. Värderingsförluster på valutor och värdepapper

Posten innehåller värderingsförluster på valutor och värdepapper. Varje värdepappersslag och valuta särredovisas i bokföringen. Räntorna fortsatte att stiga under 2023, varpå marknadspriserna på värdepapper sjönk ytterligare. Det gav upphov till realiserade värderingsförluster på framför allt fonder och värdepapper i amerikanska dollar. I värderingsförluster på värdepapper redovisades sammanlagt 20,3 miljoner euro vid årets slut. År 2023 sjönk japanska yenkursen och värderingsförluster på 49,3 miljoner euro redovisades på yen i samband med valutavärderingen.

7. Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER

De realiserade nettovinsterna till följd av valutakursdifferenser och prisdifferenser, sammanlagt 140,0 miljoner euro, avsattes för valutakurs- och prISRISKER i enlighet med redovisningsprinciperna. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

8. Avgifts- och provisionsnetto

I posten ingår avgifter och provisioner som hänför sig till investeringsverksamheten.

9. Nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster

Monetära inkomster (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022
Finlands Banks inbetalda monetära inkomster till poolen	709,2	546,8
Finlands Banks andel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln	742,7	131,1
Nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln	33,5	-415,8
Justeringar av monetära inkomster tilldelade under tidigare år	-0,2	-6,3
Andel av avsättning för kreditrisker relaterade till penningpolitiska transaktioner	-0,8	-
Summa	32,5	-422,1

I posten ingår nettoresultatet av sammanläggningen av monetära inkomster för 2023, vilket utgör en intäkt på 32,5 miljoner euro (2022: en kostnad på 415,8 miljoner euro), samt Finlands Banks andel, 0,8 miljoner euro, av avsättningen för kreditrisker relaterade till Eurosystemets penningpolitiska transaktioner (se 12 ”Avsättningar” i noterna till balansräkningen).

De monetära inkomsterna för varje nationell centralbank i Eurosystemet beräknas på de årliga intäkterna av de reserverade tillgångar som centralbanken håller som motvärden till skuldbasen. Räkna som ska betalas på poster som ingår i skuldbasen ska avräknas från nettoandelen av de monetära inkomsterna. Om den nationella centralbankens reserverade tillgångar överstiger eller understiger värdet av bankens skuldbas, kompenseras skillnaden med den senaste tillgängliga räntan i Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

I följande tabell specificeras posterna i de reserverade tillgångarna och skuldbasen samt den ränta som tillämpas på dem.

Reserverade tillgångar	Tillämplig ränta	Skuldbas	Tillämplig ränta
Guldreserverna i förhållande till centralbankens andel av fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital	0 %	Utelöpande sedlar	Tillämpas inte
Fordringar inom Eurosystemet motsvarande överföring av valutareserver till ECB (exklusive guld)	Räntan i Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner	Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	Genererad avkastning
Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner	Genererad avkastning	Nettoskuld inom Eurosystemet på grund av TARGET2-transaktioner*	Räntan i Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner
PSPP - offentliga värdepapper och PEPP - offentliga värdepapper	Räntan i Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner		
SMP, CBPP3, PSPP - värdepapper utgivna av multinationella institut, CSPP och PEPP (exklusive PEPP - offentliga värdepapper)	Genererad avkastning		
Fordringar på centralbanker utanför euroområdet relaterade till likviditetstillförande transaktioner	Upplupna ränteintäkter (enligt prestationsprincipen)		

Reserverade tillgångar	Tillämplig ränta	Skuldbas	Tillämplig ränta
Upplupen kupongräntä på nedskrivna penningpolitiska värdepapper för vilka avkastningen och riskerna fördelas fullt ut	Tillämpas inte		
Nettofordringar inom Eurosystemet relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet*	Räntan i Eurosystemets huvudsakliga refinansierings-transaktioner		
Upplupen ränta på penningpolitiska tillgångar med en löptid på minst ett år	Tillämpas inte		

* Beroende på nationell centralbank kan dessa komponenter antingen vara örönmärkta tillgångar eller ingå i skuldbasen

Eurosystemets sammanräknade monetära inkomster fördelas på de nationella centralbankerna enligt kapitalfördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital. Finlands Banks nettoandel är lika med de monetära inkomster som banken betalat in till poolen (709,2 miljoner euro) minus Finlands Banks andel av de monetära inkomsterna enligt fördelningsnyckeln (742,7 miljoner euro).

10. Andel av ECB:s vinst

ECB delade inte ut någon vinst för räkenskapsåren 2022 och 2023.

11. Intäkter från övriga stamaktier och andelar

I posten ingår utdelningar från BIS-aktier för 3,7 miljoner euro.

12. Övriga intäkter

I posten ingår 42,8 miljoner euro i Finansinspektionens intäkter. Vidare ingår 5,1 miljoner euro i fastighetsintäkter samt expeditonsavgifter och provisioner.

13. Personalkostnader

Personalkostnader (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022
Löner och arvoden	51,3	50,3
Arbetsgivarersättningar till pensionsfonden	10,1	9,8
Övriga lönebikostnader	4,0	2,3
Summa	65,4	62,3

Medelantal anställda	2023 Anställda	2022 Anställda
Finlands Bank	373	373
Finansinspektionen	243	246
Summa	616	619

Direktionsmedlemmarnas grundlöner (euro)	2023
Olli Rehn ¹	212 536
Marja Nykänen	265 088
Tuomas Välimäki	219 735
Summa	697 359

1) Tjänstledig under 23.9.2023 - 30.1.2024.

Till direktionsmedlemmarna utbetalades totalt 40 527,22 euro i naturaförmåner (lunchförmån, telefonförmån och bilförmån).

Bestämmelser om pensionsskyddet för Finlands Banks tjänstemän finns i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016). En direktionsmedlem kan efter avslutad mandatperiod få ersättning för inkomstbortfall, om personen till följd av karensbestämmelsen inte kan ta emot annat arbete eller pensionen från Finlands Bank är lägre än ersättningen för inkomstbortfall. Den fulla ersättningen för inkomstbortfall är 60 % av lönen och den betalas i ett år, efter samordning med pensionen från Finlands Bank, så att dessa tillsammans begränsas till högst 60 % av lönen.

14. Avgift till pensionsfonden

Under 2023 betalade Finlands Bank med bankfullmäktiges godkännande in en pensionsfondsavgift på 10 miljoner euro till pensionsfonden på grund av en ökning av pensionsåtagandet.

15. Administrationskostnader

Administrationskostnader (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022
Materielkostnader	0,5	0,4
Kostnader för maskiner och inventarier	8,4	7,5
Kostnader för fastigheter	10,2	9,7
Personalrelaterade kostnader	3,3	2,4
Kostnader för köpta tjänster	16,3	15,6
Övriga administrationskostnader	3,2	2,4
Summa	42,1	38,0

Här redovisas hyror, möteskostnader, PR-kostnader, kostnader för köpta tjänster och kontorsartiklar. Som administrationskostnader redovisas också kostnaderna för utbildning, tjänsteresor och rekrytering.

16. Avskrivningar av anläggningstillgångar

Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022
Byggnader	4,0	3,8
Maskiner och inventarier	2,9	2,7
It-system	3,1	3,2
Summa	7,0	6,5

17. Kostnader för anskaffning av sedlar

Kostnaderna för anskaffning av sedlar var 4,4 miljoner euro.

18. Övriga kostnader

Största delen av övriga kostnader hänför sig till indrivningskostnader, kurs- och avrundningsdifferenser samt andra liknande kostnader.

19. Pensionsfondens intäkter

Här redovisas Finlands Banks och Finansinspektionens arbetsgivarandelar och arbetstagarnas andel av premieinkomsten, sammanlagt 14,1 miljoner euro, samt avgiften till pensionsfonden på 10 miljoner euro. Posten innehåller dessutom 21,4 miljoner euro i intäkter från pensionsfondens investeringsverksamhet och 1,8 miljoner euro i fastighetsintäkter.

20. Pensionsfondens kostnader

I posten ingår utbetalda pensioner, 31,5 miljoner euro, förvaltningskostnader och avskrivningar av pensionsfondens anläggningstillgångar.

21. Förändring av avsättningar

I posten redovisas 1 112,3 miljoner euro i upplösning av den generella avsättningen. Alla avsättningar har specificerats i noterna till skulderna.

22. Årets resultat

Resultatet för räkenskapsåret 2023 blev 0,00 euro.

Bokslutsbilagor

31.12.2023

Mn euro	31.12.2023	31.12.2022
Aktier och andelar, nominellt värde		
Banken för internationell betalningsutjämning (BIS) ¹	22,4 (1,96 %)	22,4 (1,96 %)
Bostadsaktier	0,2	0,2
Övriga aktier och andelar	0,0	0,0
Summa	22,6	22,6
Kalkylmässig andel av värdepapperscentralens fond	0,3	0,3
Pensionsåtaganden		
Finlands Banks pensionsåtaganden ²	593,5	569,5
– därav täckt genom avsättningar	586,6	573,1

¹ Inom parentes Finlands Banks relativa ägarandel av utelöpande BIS-aktier.

² Siffran för 2023 inkl. indexhöjningen av pensioner och fribrev 1.1.2024.

Finlands Banks fastigheter

Fastighet	Adress	Byggnadsår	Volym ca m ³
Helsingfors	Fredsgatan 16	1883/1961/2006	52 108
	Fredsgatan 19	1954/1981	40 487
	Snellmansgatan 6 ¹	1857/1892/2001	23 600
	Snellmansgatan 2 ¹	1901/2003	3 225
	Ramsöuddsvägen 34	1920/1983/1998	4 800
Vanda	Säkerhetsdalsvägen 1	1979	334 243
Enare	Saariseläntie 9	1968/1976/1998	6 100

¹ Överfört till Finlands Banks pensionsfond 1.1.2002.

Noter om riskhanteringen

31.12.2023

Den strukturella ränterisken i balansräkningen

De penningpolitiska tillgångarna i Finlands Banks balansräkning på tillgångssidan löper i regel med fast ränta. Likviditetstillförseln genom köpprogram och refinansieringstransaktioner redovisas i sin tur i Finlands Banks balansräkning på skuldsidan som centralbanksinlåning med rörlig ränta.

Eurosystemet fastställer räntenivån för affärsbankernas inlåning i centralbanken på penningpolitiska grunder. Räntebeslutet har en direkt inverkan på Finlands Banks räntekostnader. Således sjunker Finlands Banks räntenetto om räntan på centralbanksinlåningen stiger. Skillnaden i räntebindningen för tillgångar och skulder ger upphov till en strukturell ränterisk i Finlands Banks balansräkning.

Under en lång tid var avkastningsnivån på värdepapper med en fast räntesats som förvärvats av penningpolitiska skäl låg. Under andra halvåret 2022 började Eurosystemets styrräntor stiga och räntehöjningarna fortsatte under 2023. Till följd av ränteuppgången steg räntan i refinansieringstransaktionerna och också återinvesteringarna av förfallande värdepapper inom ramen för köpprogrammen gjordes till en högre avkastningsnivå än tidigare. Höjningen av styrräntorna ledde emellertid till att också räntan på centralbanksinlåningen steg, vilket hade en betydligt större negativ inverkan på räntenettet än de ovan nämnda positiva effekterna. Till följd av denna finansieringskostnad var Finlands Banks verksamhetsresultat för 2023 negativt. Utifrån rådande ränteförväntningar vid utgången av 2023 kommer verksamhetsresultatet att vara negativt också under de närmaste åren.

Den strukturella ränterisken i balansräkningen minskar när de penningpolitiska värdepapperen med fast ränta förfaller till betalning. Återinvesteringar av kapitalet från förfallande värdepapper bidrar till att bibehålla den strukturella ränterisken.

Riskhantering och riskkontroll inom tillgångsförvaltningen

Investeringsverksamheten exponeras för risker som banken söker identifiera, mäta och begränsa genom riskhantering. Finlands Bank använder allmänt tillämpliga riskhanteringsmetoder, marknads- och kreditriskmodeller och känslighetsanalyser.

För riskhanteringen av investeringsverksamheten vid Finlands Bank svarar administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning i samarbete med avdelningen för marknadsoperationer. Riskkontrollen av investeringsverksamheten och avkastnings- och riskrapporteringen är förlagda till administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning.

Rapporter om riskerna i investeringsverksamheten lämnas dagligen till den operativa personalen inom investeringsverksamheten och månatligen till direktionen. Avkastningsrapporter lämnas varje månad till investeringsverksamheten och den direktionsmedlem som svarar för investeringsverksamheten. Marknadskommittén behandlar avkastningen fyra gånger om året under ledning av den direktionsmedlem som svarar för investeringsverksamheten. Direktionen diskuterar risker och avkastning två gånger om året. Förseelser mot risklimiterna rapporteras omedelbart. En rapport om samlade finansiella risker läggs fram för direktionen fyra gånger om året.

Beslutsstruktur i tillgångsförvaltning och riskhantering och separata riskkommittéer

Beslut om tillgångsförvaltning och riskhantering fattas av Finlands Banks direktion, marknadskommittén och i operativa frågor även av investeringsgruppen och riskgruppen.

Finlands Banks direktion beslutar om målen för investeringsverksamheten och om investeringspolicyn samt om principerna för riskhantering och ansvarsfulla investeringar. Direktionen fattar beslut om bland annat omfattningen av bankens finansiella tillgångar och valutareserven, valutfördelningen av reserven, den långsiktiga tillgångsförvaltningen, den strategiska allokeringen av räntebärande värdepapper i valutareserven per investeringskategori, de tillåtna variationsgränserna per investeringskategori vid investering i räntebärande värdepapper och storleken på ränte- och kreditriskerna. Direktionen fastställer också maximigränserna för kreditrisklimiterna.

Marknadskommittén fattar de detaljerade besluten om tillgångsförvaltningen och riskhanteringen inom de ramar som fastställts av direktionen. Kommittén fastställer bland annat kriterierna för motparter och emittenter och de exakta kreditrisklimiterna. Ordförande och beslutsfattare i marknadskommittén är den direktionsmedlem som svarar för Finlands Banks egna investeringar.

Investeringsgruppens och riskgruppens arbete går huvudsakligen ut på att bereda ärenden för behandling i beslutsorganen. Investeringsgruppen fattar dessutom de interna besluten på avdelningen för marknadsoperationer och samordnar ärenden som är gemensamma för investerings- och riskhanteringsorganisationerna. Beslut om nya handelsmotparter fattas i regel av investeringsgruppen och i vissa undantagsfall av marknadskommittén. Avdelningschefen för marknadsoperationer är ordförande och beslutsfattare i investeringsgruppen. Ordförande och beslutsfattare i riskgruppen är chefen för administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning.

Utöver ovan nämnda beslutsorgan har Finlands Bank också en intern arbetsgrupp för ansvarsfulla investeringar. Arbetsgruppen fattar beslut om exkludering eller inkludering av investeringar enligt hållbarhetskriterier och drar därvid nytta av en utomstående tjänsteleverantörs analys.

Finlands Bank har en kommitté för ekonomiska risker som är oberoende av tillgångsförvaltningen och som har till uppgift att stödja direktionen genom att kontrollera och analysera de ekonomiska riskerna i Finlands Banks balansräkning. Kommittén är inte ett beslutsorgan utan ger rekommendationer och hänskjuter vid behov ärenden till direktionen för kännedom och beslut. Ordförande för kommittén är den direktionsmedlem som svarar för riskkontrollen.

Utöver kommittén för ekonomiska risker har Finlands Bank också en kommitté för operativa risker och cyberrisker. Denna kommitté ska bedöma nivån på riskhanteringen av bankens operativa risker och cyberrisker och ge råd och rekommendationer för utveckling av riskhanteringen. Kommittén är i likhet med kommittén för ekonomiska risker inte ett beslutsorgan utan ger rekommendationer och hänskjuter vid behov ärenden till direktionen för kännedom och beslut. Ordförande för kommittén för operativa risker och cyberrisker är den direktionsmedlem som svarar för riskkontrollen.

Riskmått och fördelningar

Obligationer och inlåning i Finlands Banks finansiella tillgångar efter kreditbetyg¹

Kreditbetyg	31.12.2023 Mn euro	31.12.2022 Mn euro
AAA	1 086	2 721
AA+	2 636	710
AA	34	50
AA-	442	303
A+	955	1 165
A	254	281
A-	102	89
BBB+	19	36
BBB	-	8

Kreditbetyg	31.12.2023 Mn euro	31.12.2022 Mn euro
BBB–	-	-
Under BBB–	-	-
Utan kreditbetyg	116	300
Summa	5 646	5 662

1) Säkerställda obligationer har klassificerats enligt värdepapperets kreditbetyg, inte emittentens kreditvärdighet. Centralbanken i Japan klassificeras enligt kreditbetyget för staten.

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Obligationer och inlåning i Finlands Banks finansiella tillgångar efter emittentens/motpartens hemland (till marknadsvärde)

Land eller område (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022
Euroområdet	34	81
Nederländerna	28	48
Tyskland	6	4
Österrike	-	20
Frankrike	-	9
Övriga Europa	803	656
Storbritannien	389	256
Sverige	231	283
Norge	107	75
Danmark	77	32
Schweiz	-	9
Amerika	3 329	3 197
USA	2 850	2 775
Kanada	479	422
Asien och Stillahavsområdet	954	1 096

Land eller område (mn euro)	31.12.2023	31.12.2022
Japan	894	1 065
Australien	46	9
Sydkorea	13	22
Internationella institutioner	526	632
Summa	5 646	5 662

På grund av avrundning stämmer inte alltid mellan- och slutsummorna.

Finlands Banks finansiella tillgångars känslighet för marknadsförändringar

Mn euro	2023	2022
Värdeförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en appreciering av euron med 15 % mot valutorna och guldets i valutareserven per 31.12.	-1 448	-1 403
Värdeförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar om räntenivån stiger med 1 procentenhet jämfört med situationen 31.12.	-169	-109
Värdeförändring i Finlands Banks aktiefonder om aktiefondernas värde sjunker med 25 % jämfört med situationen 31.12.	-320	-332

Allokering av Finlands Banks räntebärande värdepapper i valutareserven vid slutet av 2023

Räntebärande investeringar i valutareserven	Allokering vid årets slut (%)
Statsobligationer och inlåning i centralbanker	57,6
Obligationer utgivna av statsbundna institutioner	27,1
Säkerställda obligationer	4,7
Företagsobligationer	10,0
Kontanter	0,6
Summa	100,0

Definitioner och begrepp

- Med **marknadsrisk** avses risken för att nettovärdet av tillgångarna sjunker på grund av förändringar i marknadspriser, som kan vara till exempel förändringar i räntor, valutakurser, priset på guld eller aktiekurser, då risken kallas ränterisk, valutakursrisk, guldprisrisk respektive aktierisk.
- Med **kreditrisk** avses risken för ekonomisk förlust till följd av att kreditbetyget för motparten i en ekonomisk transaktion eller emittenten av värdepapper förändras eller att motparten eller emittenten blir insolvent.
- Med **likviditetrisk** avses att tillgångar inte kan tas i bruk vid behov eller omsättas i likvida medel utan extra kostnader.
- Med **operativ risk** avses risken för extra kostnader eller förluster till följd av otillräckliga eller misslyckade interna processer eller på grund av medarbetare, system eller externa faktorer.
- **Valutarenserven** består av direkta och indirekta investeringar i räntebärande värdepapper i utländsk valuta som inte skyddas separat och av nettofordringar på Internationella valutafonden (IMF).
- **Modifierad duration** är ett mått på ränterisk som anger hur mycket värdet på en investering eller investeringar i räntebärande instrument förändras när räntorna förändras något. När den modifierade durationen är till exempel 2 och räntorna stiger med 1 %, sjunker värdet på investeringar i räntebärande instrument med 2 %.
- Med ett **VaR-värde** (Value-at-Risk) vid en viss konfidensgrad avses en sådan förlust att en större förlust efter en given tid realiserar med en sannolikhet som motsvarar den aktuella konfidensgraden. Om till exempel VaR-värdet med en dags horisont och konfidensgraden 99 % är 3 miljoner euro, betyder det att det i dag med 1 % sannolikhet realiserar ett resultat som är sämre än en förlust på 3 miljoner euro (och med 99 % sannolikhet ett resultat som är bättre).
- Ett **ES-värde** (Expected Shortfall) vid en viss konfidensgrad anger storleken av den förväntade förlusten då förlustnivån enligt VaR-värdet vid motsvarande konfidensgrad överskrids. Till exempel ES på konfidensnivån 99 % ger medelvärdet på förlusten om risken som har en sannolikhet på 1 % realiserar.

Revisionsberättelse

08.03.2024

Revisionsberättelse från Finlands Banks revisorer om Finlands Banks bokslut, bokföring och förvaltning 2023

Till riksdagens bankfullmäktige

Vi har utfört en revision av Finlands Banks bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1 – 31.12.2023. Bokslutet, som undertecknats av direktionen, innehåller balansräkningen, resultaträkningen och noterna till dem samt årsberättelsen.

Direktionens ansvar

Direktionen ansvarar för att bokslutet upprättas och att det ger en riktig och rättvisande bild i enlighet med bestämmelserna om upprättande av Finlands Banks bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven. Direktionen ska se till att bokföringen stämmer överens med lag och sköts på ett tillförlitligt sätt. Direktionen ansvarar också för en sådan intern kontroll som den bedömer som nödvändig för att kunna upprätta ett bokslut utan väsentliga felaktigheter på grund av missbruk eller fel.

Revisorernas ansvar

Det är vår skyldighet att efter utförd revision lämna uttalande om bokslutet. Vi följer de yrkesetiska principerna. Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Finland. God revisions sed innebär att vi planerar och utför revisionen för att på ett betryggande sätt försäkra oss om huruvida bokslutet innehåller väsentliga felaktigheter och om direktionen har gjort sig skyldig till någon gärning eller försummelse som kan leda till skadeståndsskyldighet gentemot Finlands Bank eller brutit mot lagen om Finlands Bank. Vid granskningen av förvaltningen har lagligheten i direktionens verksamhet utretts.

I revisionen ingår åtgärder för att förvärva revisionsbevis om siffror och andra uppgifter i bokslutet. Revisorn väljer åtgärder utifrån en prövning där det ingår en bedömning av riskerna för väsentliga felaktigheter på grund av missbruk eller fel. I riskbedömningen väger revisorn in den interna kontrollen, som är betydelsefull i Finlands Bank för att bokslutet ska ge en riktig och rättvisande bild.

Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera revisionsåtgärder som lämpar sig under rådande omständigheter, men inte i syfte att lämna uttalande om hur effektiv den interna kontrollen i Finlands Bank är. Till revisionen hör också att bedöma om de grunder för bokslutet som fastställts av riksdagens bankfullmäktige har iakttagits, om de tillämpade principerna för att upprätta bokslut är korrekta, om den operativa ledningens bokföringsberäkningar är rimliga och om bokslutet har lämplig uppläggning.

Vår uppfattning är att vi har förvärvat de adekvata revisionsbevis som behövs till underlag för vårt uttalande.

Uttalande om bokslutet

Enligt vår mening

- är bokslutet upprättat i enlighet med gällande bestämmelser och de bokslutsprinciper som fastställts av riksdagens bankfullmäktige. Bokslutet innehåller riktiga och rättvisande uppgifter om resultatet av Finlands Banks verksamhet och dess ekonomiska ställning i enlighet med bestämmelserna om upprättande av Finlands Banks bokslut. Uppgifterna i den årsberättelse som ingår i bokslutet står inte i strid med uppgifterna i resultaträkningen, balansräkningen och noterna till dem.
- kan bokslutet för det granskade året fastställas.
- vi tillstyrker att räkenskapsårets resultat disponeras enligt direktionens förslag.

Helsingfors den 8 mars 2024

Veijo Niemi

Markku Eestilä

Tuula Haatainen

Juha Kerimaa, CGR

Tiina Lind, CGR, OFGR

Utlåtande om revision

29.02.2024

Utlåtande om revision i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken

Till Finlands Bank

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Finlands Bank (FO-nummer 0202248-1) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av bankens ekonomiska ställning och av resultatbildningen i enlighet med de redovisningsprinciper och -metoder som godkänts av ECB-rådet samt lagen om Finlands Bank och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionsed i Finland. Våra skyldigheter enligt god revisionsed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet*.

Vi är oberoende i förhållande till Finlands Bank enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Finlands Banks direktionens ansvar för bokslutet

Finlands Banks direktion ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild av bankens ekonomiska ställning och av resultatbildningen i enlighet med bestämmelser om upprättande av bankens bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Finlands Banks direktion ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar Finlands Banks direktion för bedömningen av bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är lämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera banken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisornas skyldigheter vid revision av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförts enligt god revisionsssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionsssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av bankens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att Finlands Banks direktion använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för vårt uttalande. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att banken inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bankens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Helsingfors den 29 februari 2024
KPMG Oy Ab
Juha-Pekka Mylén
CGR